

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
9. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 6.06.2001.godine s početkom u 11.25

PREDSJEDAVAJUĆI
SEAD AVDIĆ

Gosodo poslanici, poštovani gosti otvaram 9.sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su, pored poslanika pozvani predsjedavajući i članovi Predsjedništva BiH, predsjedavajući i članovi Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Evropske Unije, predstavnik generalnog sekretara Vijeća Evrope, predstavnik Promatračke misije Evropske Unije u BiH, predstavnici ambasada u BiH i predstavnici drugih međunarodnih organizacija našoj državi. Pozvani su i predstavnici sredstava javnog informiranja. Sve prisutne srdačno pozdravljam i zahvaljujem što učestvuju u radu ovog visokog doma.

Konstatujem da sjednici Predstavničkog doma prisustvuje 38 poslanika, uz opravdanje, odnosno opravdali odsustvo gospoda poslanici: Sead Buturović i Momir Tošić.

Isto tako, vi ste gospodo poslanici za današnju sjednicu dobili prijedlog dnevnog reda i jutros smo otržali, također, proširenu sjednicu Kolegija i imam zadovoljstvo posebno da vas obavijestim da smo na sjednici Proširenog kolegija, usvojili orijentacioni plan rada Predstavničkog doma za ovu godinu, nakon više mjesečnog usaglašavanja i praktično ostvarivanja, shodno harmonizaciji, nužnosti harmonizacije orijentacionog plana rada Predstavničkog doma, onome planu rada Vijeća ministara i svim onim drugim elementima, uticanim elementima na orijentacioni plan Predstavničkog doma.

U vezi sa prijedlogom dnevnog reda, na sjednici Proširenog kolegija, usaglašene su određene intervencije na dnevni red, a to su: da se iz prijedloga dnevnog reda isključi tačka 19. Prijedlog zakona o vanjsko-trgovinskoj komori, iz razloga što je sugerisano da se ovim zakonom, da se prije usvajanja ovog zakona pokušaju, izvrše određena dodatna usaglašavanja između entitetskih komora u BiH. Uvažavajući ove argumente, Prošireni kolegij predlaže da se ova tačka danas izostavi s dnevnog reda.

Također, da se u tački 23.pod c) uvrsti Okvirni sporazum između BiH i Evropske investicione banke, kojom se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u BiH, vezani rokovima i zahtjevima Vijeća ministara i da se kao predzadnja tačka uvrsti izbor članova komisija, to je popunjavanje upražnjenih mjesta, nakon promjene u personalnom sastavu poslanika.

Također, na Proširenom kolegiju usaglašen je stav da se vodi jedinstvena rasprava o prijedlozima izbornog zakona, predlagača Vijeća ministara i poslanika Mariofila Ljubića.

Prema tome, konačni prijedlog dnevnog reda za 9. sjednicu Predstavničkog doma bi bio sljedeći:

1. Usvajanje zapisnika sa 8.sjednice Predstavničkog doma;
2. Prijedlog izbornog zakona BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara BiH;
3. Prijedlog izbornog zakona BiH, prvo čitanje, predlagač poslanik Mariofil Ljubić
Prijedlozi zakona pod tačkom 2. i 3.razmatraju se u skladu sa članom 104. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.
4. Prijedlog zakona o zastavi BiH;
5. Prijedlog zakona o grbu BiH;
6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH;
7. Prijedlog zakona o Sudu BiH;
8. Prijedlog zakona o Državnoj graničnoj službi BiH;
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o carinskoj politici BiH;
10. Prijedlog zakona o odnosnim taksama i tarifa, administrativnih taksa;
11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama BiH;
12. Prijedlog zakona o standardizaciji BiH;
13. Prijedlog zakona o mjeriteljstvu BiH;
14. Prijedlog zakona o osnivanju instituta za standarde i mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo BiH;
15. Prijedlog zakona o mjernim jedinicama BiH;
16. Prijedlog zakona o akreditovanju BiH;
17. Prijedlog zakona o osnivanju instituta za akreditovanje BiH;
18. Prijedlog zakona o imovini Zavoda za zapošljavanje BiH;
Prijedlog zakona od 4 do 18 vi dobro znate da je proglasio Visoki predstavnik na privremenoj osnovi. Razmatraće se po članu 105. Poslovnika Predstavničkog doma.
19. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH- prvo čitanje;
20. Prijedlog zakona o slobodnim zonama u BiH, prvo čitanje;
21. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH, prvo čitanje;
22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma o razvojnom kreditu (Projekat tehničke pomoći za socijalni sektor između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj);
 - b) Sporazum o razvojnom kreditu, kredit za prilagođavanje u socijalnom sektoru između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj;
 - c) Okvirni sporazum između BiH i Evropske investicione banke, kojom se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u BiH;
23. Izbor članova komisija Doma, popunjavanje upražnjenih mjesta;
23. Poslanička pitanja i odgovori.

Čuli ste dijelom rekonstruiran ishodišni prijedlog dnevnog reda za današnju 9.sjedicu Predstavničkog doma. Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu. Izvolite.

ADEM BORIĆ

Gospodo članovi Predsjedništva, gospodo Ministarskog vijeća, gospodo predsjedavajući, uvaženi poslanici, ispred Kluba poslanika SDA, na Proširenom kolegiju, tražio sam da se uvrsti tačka dnevnog reda kao prva tačka potvrđivanje izbora delegacija oba doma u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope.

Drugo pitanje, tražio sam da se svi zakoni koji su na privremenoj osnovi, doneseni od strane Visokog predstavnika, tretiraju odmah na samom početku ove sjednice, a da se onda povede rasprava o Izbornom zakonu. Želim kratko samo da obrazložim zahtjev SDA za što smo insistirali za dopunu dnevnog reda, a tiče se izbora članova Vijeća Evrope.

Radi se, naime, o ne poštivanju dogovora utemeljenog, na Ustavu BiH i Poslovniku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, kao i nepoštivanje principa funkcionisanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope.

Želim jasno i glasno reći, da je Klub poslanika SDA u oba doma kao i ovaj dom Predstavnički dom prevaren od strane SDP-a i Alijanse za promjene. Prevareni smo i mi naravno poslanici, jer smo povjerovali, zaista, u poštivanje kako Ustava tako i Poslovnika, tako i principa funkcionisanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, kao znak našeg napretka. Sve je to fragrantno prekršeno i legitimno pravo da predstavnik najveće opozicione stranke, stranke koja je dobila i najveći broj glasova, da ga nema jednostavno u Vijeću Evrope. Poslanici SDA napominju ovom domu da su do sada strpljivo i korektno radili, sa puno tolerancije i uvažavanja. Vraćeno nam je, zaista, na grub način, prevarom, kroz kršenje Ustava, Poslovnika i kroz kršenje principa funkcionisanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Nažalost, ovo još jednom ističem, kao da je volonterizam stekao pravo građanstva i u ovom domu, kao da totalitarizam postaje politička praksa ovog doma.

Tražimo od poslanika ove skupštine da još jednom razmisle o našem opravdanom zahtjevu i da ispravimo ovu grešku.

SEAD AVDIĆ

Zahvljujem se poslaniku Boriću. Poslanik Miro Grabovac Titan.

MIRO GRABOVAC TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, dovoljno da smo na Kolegiju odlučili spojiti tačku 2. i 3. moj prijedlog je da tačka dva, znači, da ide pod a i b. Razlog toga, obrazlagao sam na Proširenom kolegiju, da bi, s obzirom na nedostatke koji su slijedili od predlaganja samog zakona, zbog tjesnaca sa vremenom pa i zbog nedostataka koji su narpavljeni unutar Ustavno-prvne komisije o kojima ću ja kasnije govoriti, a u cilju što kvlaitetnije rasprave o ovom vrlo bitnom zakonu, predlažem da tačka 2. stoji pod a) i b) i dalje se pomjeraju tačke kako je potrebno unazad. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Poslanik Biblija.

ŽELJKO BILBIJA

Prvo bih ja sve pozdravio, moja diskusija vezana za ovih 16 zakona koje je Visoki predstavnik donio na privremenoj osnovi. Svima nam je poznato da je na Domu naroda 11 usvojeno a pet nije. Na Proširenom kolegiju, naš klub je tražio da se formira privremena komisija oba doma da bi se prevazišla trenutna situacija. Međutim, taj zahtjev nije dobio većinu. Mi i dalje ostajemo pri tom zahtjevu ili pod, drugi zahtjev je, da se sastanu oba kolegija, znači kolegija oba doma i da pokušaju postići konsenzus, vezano za ove zakone. Dakle, predlažem da se danas izjasnimo o ovih 11 zakona koji su uvojeni na Domu, a da ovih pet postignemo postići konsenzus da se oni pripreme za slijedeću sjednicu. Hvala vijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bilbiji. Radi se o 15 zakona.

OSMAN BRKA

Ispred Komisije za ljudska prava i azil i izbjeglice, imamprijedlog da se proširi dnevni red sa jednim našim izvještajem, sa željom da unaprijedimo rad i ovog parlamenta i komisija. Mi smo, zaista, uložili trud i obavili smo jednu posjetu. Dvije ekipe naše su obavile jednu posjetu u prostoru Podrinja, Mostara, Bosanske Gradiške i Drvara. Taj izvještaj je gotov. Mi smo danas ga usvojili na Komisiji u 10 sati. On se sad umnožava i ja smatram, upravo Komisija smatra da je vrlo važno da taj izvještaj dođe što prije na klupe poslanika i da one sugestije koje smo mi iz ovih posjeta mogli da stavimo kao zaključke, ovaj parlament razmatra i usvoji. To bi, nadamo se, bio jedan iskorak u svemu onome što građani BiH očekuju kada je u pitanju povratak i ostali problemi, problemi vezani za taj povratak. Zato ja predlažem da se ta tačka danas uvrsti u dnevni red i da Parlament danas o njoj se izjašnjava. Materijali se sad umnožavaju i vrlo brzo ćete ih dobiti na klupe. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Brki. Poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, cijenjeni gosti, gospodo članovi Predsjedništva BiH, hoću da razjasnimo na početku samo, eventualni nesporazum. Radi se da je u dnevni red uvršteno 16 zakona i oni ne čine nikakav paket o kome će se glasati, nego se treba pojedinačno izjašnjavati o svakom zakonu. Hoću da kažem da paket ne poznaje poslovnik, poslovnik ne poznaje paket zakona, kako bi se tako mogli izjašnjavati a ovim vas i obavještavam da se o tome izjašnjava kao o svakom drugom zakonu, tamo gdje imam primjedbe, glasaću protiv, jer nije bilo mogućnosti amandmana, a tamo gdje nemam primjedbi glasaću o zakonu kao zakonu, a ne o nikakvom kako je rečeno, ranije ovdje nostrifikaciji. To je žalosno da se takvi izrazi spominju i želim da to sasvim jasno kažem.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Banjcu. Da li se neko jalja za riječ? Nema više prijavljenih za glasanje o dnevnom redu. Ako mogu malo uticati na relaksiranje u smislu primjedbi poslanika Borića, ostaje obaveza, sugestije Kolegija Predstavničkog doma i Doma naroda da još jedanput preispita svoju odluku o delegiranju članova delegacija u Vijeće Evrope i ostaje politički razgovori, jednostavno dvije, odnosno tri političke partije, u smislu isprvke, objektivno i izbjegavanaj dogovora koji je postignut na Kolegiju Predstavničkog doma, ja to sasvim jasno s ove govornice potvrđujem.

Zakoni OHR-a funkcioniraju i smatrali smo da zakoni, Izborni zakoni treba imati prioritet u smislu razmatranja na Predstavničkom domu i to je samo jedno od temeljnih ciljeva bio za što je stavljen pod tačkama 2 i 3. sada je tačka 2. Uslovno rečeno, znači sa a. i b. ravnoprva dva zakona da se nalaze u proceduri. Ravnopravno je i Ustavno-prvna komisija ih predložila. Ja predlažem da ne rekonstruiramo i da jednostavno imamo taj stupanj tolerancije, da razgovaramo u kontekstu prvog čitanja o izbornim zakonima a potom pređemo na zakone OHR-a, koji, o kojima nema, uslovno rečeno, nema diskusije, razmatraju se po članu 105. i mislim da ...

Ostaje prijedlog gospodina Bilbije da se četiri zakona koji nisu usvojeni i na Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, pokušaju usaglasiti i izbjeći mogućnost blokade i vraćanja ovih zakona iz parlamentarne procedure.

Znači, ostaje prijedlog gospodina Brke da se dopuni dnevni red sa izvještajem Komisije za ljudska prava o njihovoj posjeti i uvidu u stupanj, dinamiku, kvalitet održivog povratka na prostorima BiH. Moramo se izjasniti o ovim prijedlozima.

Prije svega, evo da stavimo prijedlog gospodina Bilbije, kluba da se četiri zakona koji – je li pet. Zakon o Sudu itd. Imamo ovdje Prijedlog zakona o Sudu BiH, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH i Prijedlog zakona o administrativnim taksama i tarifa administrativnih taksi. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama BiH i Prijedloga zakona o osnivanju instituta za akreditiranje BiH. Da se ovih pet zakona danas skine s dnevnog reda i da se sastanu dva kolegija u cilju prevazilaženja blokade koja je nastupila u, na nivou Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Izvolite, poslanik Grabovac.

GRABOVAC MIRO TITAN

Gospodine predsjedavajući, ja nemam ništa protiv, ukoliko Poslovnik ovo omogućuje, ali meni se čini, ja ne mogu naći članak Poslovnika, koji omogućuje da uopće glasujemo o ovom prijedlogu.

SEAD AVDIĆ

Ja nisam bio dovoljno precizan. Gospodin Bilbija u ime Kluba poslanika je predložio skidanje ovih pet zakona sa dnevnog reda, a otom potom sugestija itd. ne glasamo o sugestiji. Glasamo samo o prijedlogu za skidanje pet ovih zakona s dnevnog reda.

Poslanik Boro Bjelobrk.

BORO BJELOBRK

Naravno da možemo doći u situaciju da imamo različita mišljenja u dva doma Parlamentarne skupštine BiH i može se desiti situacija koju projektuje gospodin Bilbija, ali tek nakon odluke ove skupštine. Prema tome, čini mi se savršeno normalnim da se danas izjašnjavamo o 16 ponuđenih zakona, a u varijanti da bilo koji budu, nesaglase se sa odgovarajućom odlukom Doma naroda, tad ulazimo po Poslovniku u tu proceduru usaglašavanja dva doma. Prema tome, mislim da, raspravljajući na nivou dnevnog reda, i projektujući unaprijed stvari kakav će ovaj dom zauzeti stav ili ne, mislim da stvari prejudiciramo, drugim riječima zamolio bih kolegu Bilbiju, čini mi se dragocjeniji drugi dio zaključka koji ste sugerisali, a to je da se povodom izjašnjavanja na ovih 16 zakona, i već otvorenog problema u Domu naroda formira radno tijelo, da li na nivou Kolegija, ili poslaničkog sastava, koji će ujednačiti stvove, a da mi ulazimo u redovnu proceduru da se ovaj zastupnički dom izjasni o tome, pa ćemo vidjeti rezultat.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bjelobrku.

Da li Klub poslanika koji je predložio, ima neke dodatne argumente? Ovo o čemu je govorio poslanik Bjelobrk, objektivno krije se jedna poslovnička obaveza to znači da, ukoliko nedobiju saglasnost ovih pet zakona od strane Predstavničkog doma, da se oni jednostavno vraćaju na početak i da jedinstveno izlaze iz parlamentarne procedure i to je problem. Član 105. je sasvim jasan u smislu razmatranja i usvajanja ovih zakona, znači, ne može se prejudicirati da će zakoni biti usvojeni na bazi toga graditi zaključke. Ovo je bitno pitanje. Ništa, onda nam ostaje da pet zakona koje, znači da glasamo o prijedlozima.

Prvo o prijedlogu dnevnog reda koji je usaglašen na proširenom Kolegiju. O svakoj promjeni glasamo pojedinačno, tu nema nikakvih dilema, po redoslijedu kako su predlagane.

Ja bih molio poslanika Borića da li ostaje pri svojim prijedlozima, nakon ovih mojih objašnjenja?

Nema dileme. Onda vas molim da, poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Članovi Predsjedništva, predsjedavajući, članovi Vijeća ministara, kolege poslanici i gosti. Izašao sam da dam samo malu dopunu o razlozima za prijedlog poslednje tačke koju je iznio predsjednik Kluba poslanika SDA oko delegacija Parlamentarne skupštine BiH. Nije riječ samo o delegaciji u Vijeću Evrope, nego o svim delegacijama u smislu obaveze koja se sada pojavila, da pune sastave delegacija potvrde oba doma. Mi kao klub to tražimo, zato što smo, na prethodnim sjednicama, zapravo izabrali članove delegacije iz domova i u takvom postupku dogodila se jedna, ja bih rekao, krajnje neozbiljna prevara, ne samo našeg kluba nego i ovog poslaničkog doma. Mi zahtijevamo da se uvrsti posebna tačka dnevnog reda sa razmatranjem

sastava delegacija Parlamentarne skupštine BiH u njihovom punom sastavu i zahtijevamo da se taj puni sastav potvrdi od oba doma Parlamentarne skupštine.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Neimarliji. Poslanik Brka.

OSMAN BRKA.

Uvaženi članovi Predsjedništva, uvaženo Predsjedništvo, uvažene kolege poslanici, ja moram još nešto da dopunim. Ovo što je rekao gospodin predsjednik mog kluba i gospodin Neimarlija. Ima još jedna činjenica koju ovdje još nije iznio niko, danas je naš poslanik gospodin Vilić, podnio ostavku kao znak protesta na članstvo u delegaciji za Interparlamentarnu uniju. Znači, mi smo, zaista kao stranka čitavo vrijeme pokušali da budemo vrlo kooperativni i ovih sto dana koje je imala Alijansa, bili smo zaista krajnje kooperativni, konstruktivni i u Parlamentu nismo prvili nikakve smetnje i umjesto rezultata koje pokazuje Alijansa, pokazuje prevarom. Zbog toga, ja vas molim da u svjetlu i ove ostavke gospodina Vilića koju još niko nije pomenuo, ovaj dom zauzme ispravan i pravilan stav i da kompletan dom neda sebe varati. Nije samo varati samo jednu političku stranku, nego varati i ovaj dom. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Ja moram intervenirati. Prejake riječi nisu dobre za atmosferu i funkcioniranje ovog predstaničkog doma i taj termin apsolutno je neprihvatljiv s aspekta dogovora koji su bili obavljani. Član 145. je sasvim jasan i precizan. Član, stav 2. kaže. Dom će imenovati svoje članove u parlamentarnim delegacijama i u tom kontekstu mi smo obavili svoj dio posla. Znači nije po Poslovniku predviđeno niti ima mogućnost verifikacije cjelokupnog sastava svih delegacija, koje su, također, izabrane od Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. Mi smo svoj dio posla uradili i po članu 1. i po članu 2. znači stavu 1. i stavu 2. člana 145. i u tom kontekstu nema potrebe ni glasanja. Nema poslovničke mogućnosti da se o tome izjasnimo. Mi smo svoj dio posla završili. Ostaje na Domu naroda i politički razgovori, ono što sam ja istakao i rekao, ako se može ar... i jednostavno ponovo pokrenuti proces preispitivanja odluke Doma Parlamentarne skupštine BiH, a ja vas molim, mislim terminologija koja se upotrebljava ne prihvatljiva s aspekta onoga što je bilo u prethodnim razgovorima. Hvala vam.

Možemo glasati da se Izborni zakon, odnosno da zakoni OHR-a imaju prioritet i da budu pod tačkom dva, uslovno rečeno paket, a to nije paket to su pojedinačni zakoni, a da tek onda jedinstavno Izborni zakon bude pod tačkom 19.itd.

Replika, poslanik Brka.

OSMAN BRKA

Mi tražimo da se ovaj dom izjasni o našem prijedlogu.

SEAD AVDIĆ

Ne možemo se izjašnjavati o nečemu što Poslovníkom nije predviđeno i što je poslovnički korektno obrađeno. Dom nema pravo mijenjati odrednice Poslovníka. U

tom kontekstu, jedan dio posla je završen. Ja vas molim, možemo intervenirati samo kod Doma naroda da preispita svoju odluku i u tom kontekstu jednostavno pokušati riješiti taj problem i ostajemo s aspekta dobre volje političke da pokušamo to harmonizirati, zahtjev Kluba SDA koji je legitiman i legalan, tu nema nikakve dileme. Ja vas molim za stupanj tolerancije da jednostavno prevaziđemo ovu situaciju.

Da li ostajete pri tome da, jednostavno zakoni OHR-a imaju prioritet nad izbornim zakonima i da se o tome izjašnjavamo?

Ko je zato da se pod tačkom, od tačke 2. do tačke 17. to je 15 zakona uvrste zakoni OHR-a a tek pod tačkom 18. odnosno 19.usvoji, odnosno počnu razmatrati zakoni, izborni zakoni koji su bili pod 2 i 3.

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Ima li neko uzdržan?

Ja mislim da nam je potrebno entitetsko glasanje i izjašnjavanje.

24 za od 38 poslanika koji su prisutni. Protiv je glasalo 4 – suzdržano 10.

Znači potrebno je entitetsko glasanje.

Ko je sa područja RS da se usvoji ovaj prijedlog, sa područja RS.

Ko je za? Hvala vam.

Ko je sa područja Federacije da se usvoji ovaj prijedlog?

Nažalost ovaj prijedlog nije dobio entitetsku većinu, tako da nije usvojen od Predstavničkog doma.

Koelga Titan je predložio da se tačka 2. Realizira pod a i b. Na Kolegiju a. je Prijedlog Vijeća ministara, b) Prijedlog poslanika Mariofila Ljubića.

Ko je za taj prijedlog?

Ko je protiv? Nema niko protiv.

Ko je suzdržan? – 5 suzdržanih

Od 38 za je glasalo 31 – protiv nije bio niko – suzdržano 5. Možemo konstatovati da nije potrebno entitetsko izjašnjavanje i da je ovaj prijedlog poslanika Grabivca usvojen. Hvala vam.

Imamo prijedlog poslanika Brke, predsjednika naše komisije za ljudska prava da se usvoji za razmatranje izvještaj o posjeti Komisije u cilju uvida u stvarno stanje povratka i dinamiziranja itd.

Ko je zato da se ovaj izvještaj danas razmatra na današnjoj sjednici.

Ko je za. Izvještaj možemo dobiti u toku sjednice, urađen je. Hvala vam.

35 za i imamo 38 poslanika. Što znači da je prijedlog prošao i da pod tačkom 24. Je izvještaj Komisije. Pod tačkom 25.Poslanička pitanja i odgovori, odnosno jednu tačku smo reducirali, zato što smo rekli a i b ovi izborni zakoni, znači tačka 3. postaje tačka 2. pod b.

Imamo još jedan prijedlog poslanika Bilbije, da se ovih pet zakona skine s dnevnog reda današnje sjednice Predstavničkog doma, pet zakona koje je proglasio OHR na privremenoj osnovi.

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Ko je uzdržan?

Nažalost od 38 prisutnih za je glasalo 10 – protiv 22 – suzdržano 5. Znači, ovaj prijedlog nije usvojen i ostaje kao sastavni dio dnevnog reda.

Ako dozvoljavate ja ću još jedanput uz ono što je usvojeno, iscrpili smo sve prijedloge i korekcije dnevnog reda, još jedanput pokušati u cjelosti predočiti dnevni red.

1. Usvajanje zapisnika sa 8.sjednice Predstavničkog doma;
2. a) Prijedlog izbornog zakona Bosne i Hercegovine, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara BiH
b) Prijedlog izbornog zakona BiH,prvo čitanje predlagač poslanik Mariofil Ljubić;
Prijedlozi pod tačkom 2. A. i b. razmatraju se u skladu sa članom 104. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine;
3. Prijedlog zakona o zastavi BiH;
4. Prijedlog zakona o grbu BiH;
5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o putnim ispravama;
6. Prijedlog zakona o Sudu BiH;
7. Prijedlog zakona o Državnoj graničnoj službi BiH;
Isatovremeno želim da im čestitam današnji dan Državne granične službe BiH.
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH;
9. Prijedlog zakona o administrativnim taksama i tarifa administrativnih taksa;
10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama BiH;
11. Prijedlog zakona o standardizaciji BiH;
12. Prijedlog zakona o mjeriteljstvu;
13. Prijedlog zakona o osnivanju instituta za standarde i mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo BiH;
14. Prijedlog zakona o mjernim jedinicama BiH;
15. Prijedlog zakona o akreditovanju BiH;
16. Prijedlog zakona o osnivanju instituta za akreditovanje BiH;
17. Prijedlog zakona o imovini Zavoda za zapošljavanje BiH, Prijedlog zakona je prethodno proglasio na privremenoj osnovi Visoki predstavnik
18. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH, prvo čitanje;
19. Prijedlog zakona o slobodnim zonama u BiH, prvo čitanje;
20. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH,prvo čitanje
21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazum o razvojnom kreditu, projekat tehničke pomoći za socijalni sektor između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj,
 - b) Sporazum o razvojnom kreditu – kredit za prilagođavanje u socijalnom sektoru između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj,
 - c) Okvirni sporazum između BiH i Evropske investicione banke, kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u BiH;
22. Izbor članova komisija Doma, popunjavanje upražnjenih mjesta;
23. Izvještaj komisije za ljudska prava;
24. Poslanička pitanja i odgovori

U tom kontekstu, evo prečistili, zaokružili dnevni red i izjasnili se o dopunama i prijedlozima dnevnog reda. Možemo preći na realizaciju dnevnog reda. Danas pod 1.

Ad.1. Usvajanje zapisnika sa 8.sjednice Predstavničkog doma

Imate li primjedbi, sugestija, korekcija date na zapisnik? Nemate. Ima li neko? Kolega Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja ne znam kakav je slučaj sa drugima, ali ja zapisnik nisam dobio i ne mogu glasati o nečemu što nisam ni vidio. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Moguće da postoji tehnička ili, sekretaru.

BRANKA TODOROVIĆ

Ne postoji mogućnost, svi su dobili. Mi možemo provjeriti na kojoj je adresi.

SEAD AVDIĆ

Provjeriti adresu i provjeriti da li je poslanik Đedović, da li mu je upućen zapisnik sa 8.sjednice Predstavničkog doma. Hvala na ovoj intervenciji. Ima li još neko oko zapisnika? Nema.

Ko je za, da se usvoji zapisnik?

Ima li neko protiv?

Neko uzdržan?

Sa jednim glasom suzdržanim – 37 za, usvojili smo Zapisnik sa 8.sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Otvaram tačku 2.

Poslanik Šašivarević!

Otvaramo razmatranje tačke 2.

a) Prijedlog izbornog zakona BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara BiH, i

b) Prijedlog izbornog zakona BiH, prvo čitanje, predlagač poslanik Mariofil Ljubić

Čast da otvori diskusiju i raspravu poslanik Šašivarević. Izvolite.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Gospodo, članovi Predsjedništva, poštovane kolege, dame i gospodo gosti, članovi Vijeća ministara, dame i gospodo poslanici u Predstavničkom domu. Ja bih molio ovaj predstavnički dom da se jednom, jednim zaključkom donese odluku o tome da, se amandmani koji nisu uloženi na izborne zakone, da ne ulazimo sad u to oko procedure šta se dešavalo, član 93., 94. ovo ili ono, ja bih molio da se jedan zaključak donese, da se prihvataju, pošto je ovo prvo čitanje, da se prihvataju svi amandmani uloženi u toku današnjeg dana na drugo čitanje. Ovaj moj zahtjev potkrepljujem s tim

što imam suglasnost tri predsjednika klubova i molio bih i gospodina Banjca kao predsjednika Ustavno-pravne komisije da se izjasni po ovom pitanju. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se, oprostite mi, riječ, ipak, po običaju i po ustaljenoj praksi i po obavezi ovog doma dobija izvjestioc po ovom pitanju, to je predsjednik Ustavno-prvne komisije poslanik Banjac izvolite.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, ja nemam namjeru da pričam ono što ste vi trebali pročitati, jer ste dobili izvještaj sa Komisije, ali imam namjeru da kažem nekoliko riječi oko rada Komisije na, dosadašnjeg rada Komisije na ovom izbornom zakonu. Komisija je vama dostavila izvještaj u kome vidite i principe na kojima je zakon predložen. Vidite koji su to amandmani koji su usvojeni i, naravno, na vama je ostalo da u skladu sa Poslovnikom podnosite nove amandmane ili, ako imate želju branite ranije podnesene.

Mislim da, ovo što gospodin Šašivarević predlaže, ima se jedna mogućnost ja sad ne znam napamet član, ali da se i u toku sjednice interveniše, naravno da zavisi od svakog poslanika i njegove vještine da iskoristi i tu mogućnost koja je u članu, tamo kad se radi o plenarnoj fazi 94. član 94. stav 3. Još uvijek doboro pamtim, jer nisam ni zaboravio koji je stav. Prema tome, imate mogućnost.

Ono što želim prenijeti kao poruku Ustavno-pravne komisije, da niko od nas na Ustavno-pravnoj komisiji nije zadovoljan s onim što smo uradili, ali je sigurno da je to kompromis i da je to urađeno uz veliko uvažavanje minimalnih zahtjeva svih poslaničkih klubova i njihovih predstavnika.

Nadam se da ćete imati razumijevanje kad je u pitanju taj kompromis koji je bio u ovom slučaju neminovan. Vi znate da se u politici ne događaju najbolja rješenja, nego moguća i upravo tako, nismo mi mišljenja da je ovo što smo predložili najbolje, ali je sigurno moguće rješenje. Ostaje na vama ovdje da intervenišete i svojim diskusijama pridonesete još kvalitetnijem tekstu, naravno, ukoliko to što budete predlagali dobije većinu u ovom domu. Ali, ono što bih još želio da kažem jeste da ne moramo mi danas samo da završimo posao na prvom čitanju, mi danas možemo posve lagano ući u drugo čitanje, jer Poslovnik nije rekao da na jednoj sjednici ne može da bude, nego samo jedno čitanje. Dakle, može biti i drugo čitanje, nego se glasa i prelazi istog momenta, ako se tako dogovorimo. Ako se ne dogovorimo, onda će to biti danas zaključeno sa prvim čitanjem.

Ako je bilo spornih momenata, da poslanici nisu bili fizički u mogućnosti da u roku prije od 48 sati, 48 sati prije ove sjednice podnesu amandmane, a imaju želju da to urade, ja mislim da bi im trebalo omogućiti, prije svega imajući u vidu samo jedno opravdanje, to je skraćena procedura i drugo, i mi kao Komisija smo bili u velikom vremenskom škripcu, tako da smo odlučili da radimo duboko u noć da bismo završili posao i mislim da bi to trebalo uvažavati, da ne bi ovog momenta trebali robovati nekoj formalnoj stvari. Znači, suštinski se ne bih složio kad bi bilo nešto, ali ovo

jeformalno. Pustimo ljude da pomognu da dođemo do najboljeg rješenja. Hvala vam lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se izvjestiocu poslaniku Banjcu i predsjedniku Ustavno-pravne komisije, uz jednu konstataciju da je komisija uložila uistinu truda i napora da dođe do konsenzusa oko ovih petnaestak amandmana i da riješi problem u najvećoj mjeri i u tom kontekstu ja mislim da ova sugestija i dobra volja Ustavno-pravne komisije, omogućava i dobra volja Predstavničkog doma da se mogu još i u toku dana po zahtjevu Šašivarevića podnijeti amandmani na amandmane koje je usvojila Ustavno-prvna komisija ili nove amandmane koji se argumentiraju članom 94.stav 3.

Izvolite, otvaram diskusiju. Ko se javlja za riječ. Diskutujemo u kontekstu prvog čitanja. Ako treba da pročitam ponovo ovaj stav. Ko se javlja za riječ? Poslanik Mariofil Ljubić.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi predsjedatelji, uvaženi zastupnici, javljam se za diskusiju i kao zastupnik i kao jedan od predlagatelja u cilju da dođemo do jednog kvalitetnog rješenja Izbornog zakona, jednostavno da riješimo izborni proces u BiH i da konačno imamo i čekamo izbore koji će se odvijati po zakonu koji usvoji Parlamentarna skupština BiH. Ja ću polazeći od potrebe da BiH konačno dobije svoj izborni zakon na osnovu kojih ćemo provoditi nove izbore i kodeks svakako željom i voljom i nadom da ćemo, kroz ovaj izborni zakon pokušati stabilizirati političke prilike u BiH. Iz tog razloga sam sa grupom zastupnika i predložio jedan izbornizakon i taj izborni zakon gledajte, čisto kao našu želju i volju i našu poruku da čujete i naše stavove. Stavove nas koji neki nisu htjeli čuti, kad je to trebalo čuti u 10.mjesecu prošle godine pa u 11. i slijedom toga išlo se iz greške u grešku i istrajavalo se na nečemu što nije, u najmanju ruku ustavno, da ne kažem da to je koliko je pravedno i moralno i ostalo.

Prema tome, želja je bila da pređemo ovo neustavno stanje, da nemamo Dom naroda Parlamenta Federacije BiH sa 14 zastupnika iz jednog nacionalnog kluba i ako on treba imati 30, znači, iz tog razloga u Izbornom zakonu predlažemo da se riješe sva poglavlja, da se ne ostavljaju praznine. Nema potrebe, mi imamo ustavno rješenje, imamo Ustav BiH, imamo ustave entiteta. Dok se ti ustavi entiteta i dok se Ustav BiH ne promijeni, mi izborni zakon možemo temeljiti na tim rješenjima i slijedom toga i predložena su ova rješenja.

Konkretno, kod izbora članova Predsjedništva, mi smo išli tu u predlaganju u dvije alternative. Ja znam da ćete reći, da jedno nije ustavno. Dobro, jedna, prva nije u skladu sa Ustavom, ali smatram da bi za državu kao što je BiH, znači višenacionalnu, složenu državu, državu tri konstitutivna naroda i građana koji u njoj žive, bilo primjerenije da se vrši posredan izbor članova Predsjedništva, znači u Parlamentu. To pozna puno zemalja. Takav sustav je poznavala BiH i prije 90.-te i mislim da je funkcioniralo. Time se jednostavno, na dosljedan način afirmiraju principi nacionalne ravnopravnosti i suverenosti sva tri konstitutivna naroda i na konzistentan se način uobličuju ustavne odredbe koje govore o sastavu Predsjedništva BiH. Jednostavno, klubovi naroda u Domu naroda, kad bi birali po jednu osobu i na osnovu tog se

pravila lista kandidata koja bi išla na glasanje u Zastupnički dom Parlamenta BiH, koji bi glasao. Nakon toga bi bilo glasanje na Domu naroda. Mislim da je takav i smatram predložen način izbora bio bi suglasan sa temeljnim principima Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Obzirom da bi predloženim rješenjem jedna izborna jedinica za članove Predsjedništva BiH bila BiH a ne kao do sada entiteti. Ja smatram da i, u narednom vremenu, treba težiti da za članove Predsjedništva da se uvede jedan drugačiji model, znači posredni način biranja kroz Parlament, time, svi predstavnici naroda mogu, aktivno utjecati na izbor sva tri člana Predsjedništva a time ne ograničavamo prava sa kojeg dijela teritorije izabrani član Predsjedništva mora biti. Ja kažem, ja sam realan, to trenutno nije ugrađeno u Ustav i iz tog razloga smo predložili amandmane koji će to pitanje rješavati i nadam se da će to biti jedna, predmet rasprave, jednog od narednih zasjedanja Parlamenta.

Nakon toga, predlažem, da se za članove Predsjedništva utvrdi način izbora kao što je bio '96. i '98. to je većinski sustav. Znači, jedna izborna jedinica je Federacija, druga izborna jedinica je RS, jedan čovjek u Federaciji ima prvo dati svoj glas jednom od kandidata, izabran je onaj koji dobije više, mislim da je to primjereno. Mislim da za ovakvu državu kao što je BiH, obzirom na njezinu svu složenost, koja je u definiciji Dejtona, i obzirom na tri naroda, a u krajnjem slučaju, ja nikad ljude ne želim tako dijeliti da pravim nikakve popise nacionalne, ove ili one, ali morate uvažavati činjenicu da je različito biračko tijelo, tri konstitutivna naroda. Mislim da je ovo jedan minimum koji možemo svi prihvatiti, da je to, znači, većinski sustav, da se jednostavno glasa u skladu sa Ustavom i onaj koji dobije, znači takvo rješenje je već bilo u izborima i u pravilima, korišteno je '96. i '98. godine. '98. je to u ovom Službenom glasniku, imate pravila i propise broj 15.

Što se tiče slijedećeg, bilo je govora i na Ustavnoj komisiji o višečlanim izbornim jedinicama i kompenzacijskim mandatima. Ja mogu reći, ja nisam uopće protiv višečlanih izbornih jedinica i kompenzacijskih mandata, i ako smatram da bi puno lakše i puno jednostavnije bilo da je jedna izborna jedinica, evo konkretno za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, da je jedna izborna jedinica Federacija a evo druga je izborna jedinica RS. Jer, jednostavno, otpala bi potreba za tim kompenzacijskim mandatima, koji jednostavno daju mogućnost razno-raznog računanja.

U skladu s tim bio je i jedna prijedlog. Da se možda razmisli i o uvođenju jednog izbornog praga, možda od 2%. Moja su razmišljanja se kretala između 1 i 3%, ali mislim da bi 2 bio primjeren. Mislim da on, on bi pomogao da dolazi do okupljanja i političke scene, bilo bi možda manje stranaka a možda bi bilo i manje političkih opcija i ako ima puno različitih opcija u puno različitih stranaka. Znači, u stvari ima istih opcija u različitim strankama. Prema tome, ja mislim, da je neozbiljno da neko sa 0,5 ili 0,3 ulazi u jednu instituciju, kao što je npr. Parlament Federacije, ali kažem, uopće nisam apriori protiv ni višečlanih izbornih jedinica ni kompenzacijskih mandata kao što su to neki međunarodni predstavnici rekli, a evo to je demokracija. Jeste. Znači, nisam ni protiv otvorenih lista. Neka birači i glasači biraju i ako otvorena lista ništa ne znači, jedino znači onda da se kod nas bude možda malo i spretniji i sretniji za lobiranje, daje mu se mogućnost da lobira za sebe a ne mora lobirati za one ni na kojoj se on listi nalazi, ali, kažem, to mi nije ključ.

Znači, što se tiče izbornog prag sugeriram da i o tome se razmisli da se jednostavno možda pokuša uvesti jedan izborni prag.

Što se tiče Doma naroda Parlamenta BiH, Parlamentarne skupštine BiH, mislim da je to primjereno da pokušamo i taj dio ugraditi u stalni izborni zakon, jer mislim da kategorija domova naroda i u BiH i u Federaciji BiH, po meni ne bi trebala biti sporna. Ja stojim na stanovištu da se narodi trebaju štititi institucijom doma naroda. Ja ne vidim nikakvog drugog efikasnijeg ili jačeg i snažnijeg mehanizma osim doma naroda. Iz tog razloga, znači, predlažem da se regulira i poglavlje za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, znači, konkretno to može biti model koji se i do sada koristio. Što se tiče Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, vi znate da su Privremena pravila i propisi u tom segmentu izazvala najviše problema i dovela su do nestabilnosti političkih prilika u BiH, da su jednom konstitutivnom narodu pokušali oduzeti konstitutivnost i suverenost i pravo na BiH. Ja mislim, da onakvim putem, kako se išlo sa onim Privremenim pravilima i propisima, ne treba se nikad više ići. Ja mislim ne treba sumnjati u predstavnike ni jednog naroda, treba im ostaviti da u nacionalnu instituciju kao što je doma naroda, svaki narod bira svoje predstavnike. Mi imamo sasvim dovoljno drugih domova i drugih institucija, gdje građanin, na osnovu svog općeg biračkog prava, mogu izraziti jasan svoj stav i dati svoj glas za predstavnike koji će ih predstavljati u Zastupničkom domovima. Mislim da dom naroda treba biti tako napravljen da predstavnici naroda biraju svoje predstavnike. Mi smo takvo rješenje imali '96. godine, pa funkcioniralo je. '96. znate kakva je godina bila, prva poratna godina, vrlo teško i vrlo složeno vrijeme. Ja vam mogu reći, tada sam bio predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije, samo dva puta je potezano pitanje vitalnog interesa. Znači, sam dom naroda upućuje na to da, kod izrade zakona i priprema treba vršiti, dovesti do konsenzusa. Znači, takvo rješenje je korišteno i '96. i '98. i ne vidim razloga da se takvo rješenje ne koristi u narednom periodu.

Ovo što je do sada bilo, mislim da samo može produbiti političke prilike, ne može pomoći sigurno, jer ne trebate se vi plašiti, ne trebaju se oni plašiti dominacije jedne stranke u jednom narodu. Jedna stranka može dobijati puno glasova dok taj narod ne vidi druge šanse, ne vidi druge političke snage koja može realno zastupati njegove interese. Prema tome, ja predlažem da se u ovaj izborni zakon ugradi i poglavlje o izboru Doma naroda u Parlament Federacije BiH, sukladno rješenjima, znači da se iz kantonalnih skupština biraju zastupnici, da slijedimo dosljedno Ustav Federacije BiH, koji jasno kaže šta to znači.

Također, sve upućujem i na izbore '96. i '98. gdje je to bilo dosta dobro i dosta precizno regulirano i gdje kažem da nije bilo nikakvih problema. Nije bilo primjedbi, jer smo imali kompletan dom naroda, gdje nije bilo da iz jednog kluba bude 14 zastupnika.

Što se tiče predsjednika i potpredsjednika Federacije, također, predlažem ustavni princip iz Ustava Federacije BiH. Ako pogledate, ili onaj osnovni tekst zakona ili amandman koji je predložio klub, to je samo prepisani tekst iz Ustava Federacije BiH. Mislim da je to primjereno. Mi smo, također, predlagali da se i druga poglavlja ugrade u izborni zakon, kako izbor predsjednika i potpredsjednika RS i NS RS, jednostavno kako bi na cjelovit način to riješili. Ovaj zakon, kažem i ovaj prijedlog, gledajte kao želju i potrebu da jednostavno imamo jedna zakon oko kojega ćemo

imati, ja se nadam, apsolutni konsenzus, jer ništa ne znači ako imamo mi visok stupanj konsenzusa u ovom parlamentu, a ako taj konsenzus ne uključuje i ovih pet zastupnika HDZ-a. Vi nas nemojte samo gledati kao zastupnike HDZ-a, gledajte nas i kao zastupnike određene izborne baze, određene izborne jedinice i u krajnjem slučaju gledajte nas kao zastupnike koji predstavljaju jednu vleiku većinu jednog od konstitutivnih naroda koji je jasno rekao, nije zadovoljan svojim ustavnim položajem, nije zadovoljan ovim rješenjima, koja su do sada bila, koja su izazvala destabilizaciju i evo kao naš prilog razmotrimo i ugradimo takva rješenja, koja će, jedinstavno, garantirati i minimum jednakopravnosti u institucijama, kako Federacije BiH, tako i RS i BiH.

Ja svakako sam realist i znam da se ovih dana razgovara o usklađivanja ustava entiteta sa Odlukom Ustavnog o konstitutivnosti sva tri naroda na cijeloj teritoriji. Mislim da je to bitno, da je to prevažno, ali postavlja jednu dilemu, da li je potrebno čekati sve to, pa onda ugrađivati u zakon. Mi imamo dva načina, znači da ugradimo u zakon sva ova rješenja, koja su sada ustavna, koja su, koja se mogu vratiti na osnove Ustava a da nakon odluke, nakon implementacije odluke Ustavnog suda, o konstitutivnosti, jednostavno, svakako će se pokazati potreba za izmjenom i izbornog zakona, ali ne samo izbornog zakona. Ja vam otvoreno mogu reći, da ja ne preferiram samo neke kozmetičke promjene i intervencije, da mi to jednostavno malo ušminkamo da bacimo m... da kažemo to je dobro. Ja mislim da odluka Ustavnog suda, traži malo dublje i traži malo korjenitije promjene u strukturi BiH, pa i instrumentima i institucijama kroz koje će se štititi ta jednakopravnost i ravnopravnost na cijeloj teritoriji BiH.

Po meni, ja kao državljanin BiH i državljanin Federacije, želim da svoju tu institucionalnu ravnopravnost i jednakopravnost štitim kroz dom naroda, kroz domove naroda, jer to je onaj minimalni instrument koji mi daje mogućnost da zaštitim svoja prava. Iz tog razloga, znači, postaviti će se pitanje i u prelaznim i završnim odredbama, trebaće regulirati to pitanje da se i ovaj zakon svakako treba uskladiti sa odlukom Ustavnog suda o konstitutivnosti. Ja kažem taj posao ide dosta sporo. Vi znate da je gotovo godinu dana prošlo od odluke o konstitutivnosti i kad ustavne komisije koje rade, kad to završe, vi znate da to tek ide na parlamente entiteta i tu postoji određena procedura. Ja se nadam da ta procedura neće biti takva, da će isključiti i javnost iz razgovora o tim amandmanima. Ja se nadam da će se tu povesti vrlo široka rasprava, jer ja mislim da nikakva ustavna komisija, pa ni nikakva, jedan broj izabranih predstavnika, zastupnika u bilo kojem domu ne može na sebe preuzeti tako ozbiljno pitanje, bez šire javne rasprave. Iz tog razloga, znači, predlažem da ozbiljno razmotrimo ova dva rješenja. Nikako nemojte posmatrati ni ovaj prijedlog koji sam predložio u ime grupe zastupnika kao prijedlog, kontra prijedloga Vijeća ministara, kao prijedlog kontra ikoga, ovo shvatite kao naš doprinos, u cilju razgovora Izbornog zakona i u cilju postizanja tog konsenzusa, da konačno imamo usvojeni zakon, da pokušamo ova sporna pitanja riješiti, ali i jednostavno da usvojimo Izborni zakon kako bi otklonili tu prepreku, ako nam je to jedina prepreka za članstvo BiH u Vijeće Evrope. Ja mislim, da, znači, našim ozbiljnim raspravama oko ovog pitanja i ako treba i polemičim, ja sam spreman da razgovaramo snagom argumenata, ne drugom snagom i silom, da razmotrimo koja su to rješenja pa ćete vidjeti da ono što je predloženo, u onom zakonu, koji sam u ime grupe zastupnika predložio nije ništa puno, nije upereno ni protiv koga, nije upereno ni protiv višočlanih izbornih jedinica, ni protiv otvorenih lista. Jeste upereno protiv preferencijalnog sustava, jer taj sustav mi ne daje dovoljno

mogućnosti da spriječim manipulacije koje su moguće, uperen je u tom cilju, da se uredi pitanje izbora doma naroda, članova Predsjedništva, na jedan dosljedan, ustavan način, jednostavno kako bi mogli nastaviti poplitičku borbu u okviru ovog parlamenta, jednostavno kako ne bi bilo potrebe da neko se osjeća da je istjeran iz ovog parlamenta. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se dopredsjedavajućem, poslaniku Ljubiću. Prije nego što dam riječ narednom diskutantu, da vas upoznam da nam je Predsjedništvo dostavilo jednu poruku u pisanoj formi, u kojoj se između ostalog, kaže da je usvajanje Izbornog zakona od ogromnog značaja za BiH, a posebno njegovo usvajanje jedan od najvažnijih uslova za prijem BiH u Savjet Evrope.

Upravo, poslije usvajanja ovog zakona, očekujemo da BiH napokon i postane članica Savjeta Evrope. Očekujemo da će delegati oba doma Parlamentarne skupštine, odgovorno i svjesno prići ovom značajnom poslu, koji uz veće i manje prekide traje više od tri godine.

Usvajanje Izbornog zakona otvara put dalje demokratizacije odnosa u BiH. Stvara se mogućnost rješavanja mnogih nagomilanih problema, putem demokratskog dijaloga i uopšte vodi napretku i progresu BiH.

Usvajanjem navedenog zakona, BiH dokazuje da sama može urediti odnos i mnoga pitanja i da uz pomoć međunarodne zajednice BiH može otvoriti sebi put u svjetliju budućnost.

S poštovanjem,

U ime predsjedništva potpisao predsjedavajući Predsjedništva BiH gospodin Živko Radišić.

Naredni diskutant fali, naredni diskutant je Bogić Bogićević.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Poštovani poslanici i gosti, poznato je da izborni sistem predstavlja jednu od najvažnijih institucija u svakoj državi i to je mnogo više od samih izbornih pravila i izbora parlamenata i vlada. Izborni sistem u velikoj mjeri određuje budućnost političke demokratije u državi. Međutim, mi smo svjesni da sadašnja ustavna ograničenja ne omogućuju nam radikalne promjene izbornog zakona, kako bismo mi željeli, ali ono što je moguće, to je osigurati nacionalnu i građansku ravnopravnost, spriječiti dominaciju etničke većine, bilo kojeg naroda, dati podršku pomirenju, tako što će obavezivati političke aktere da traže podršku ne samo od svog naroda, od svoje etničke grupe da se osigura politička zastupljenost prognanim, raseljenim, izbjeglim ljudima, koji se vraćaju svojim kućama, i da se omogući funkcionisanje stabilne i efikasne zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zato, SDP, polazeći od odgovornosti koje imamo zajedno, predlaže da učinimo maksimum rada i razumijevanja i dobre volje za postizanje minimuma konsenzusa, kako bi ovaj zakon bio usvojen do 22.juna ove godine i na taj način da ispunimo uslov za prijem BiH u Vijeće Evrope. Bila bi to

značajna poruka ovog parlamenta Vijeću Evrope da smo učinili ono što je do nas, kako bismo postali ravnopravnom članicom evropske porodice država i naroda.

Drugo, da se u Parlamentu postigne što je moguće veći konsenzus svih političkih partija, jer bi to bila garancija trajnosti i stabilnosti izbornog sistema u BiH.

Treće, da se ne prihvati ni jedno rješenje, kojim se legalizuje diskriminacija građana ili naroda na bilo kojem dijelu BiH.

Četvrto, da se osigura puna jednakopravnost naroda u skladu sa odlukom Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda, a ta odluka je obavezujuća i njena implementacija je u toku, ona kasni, ali će se implementirati.

Peto, da do implementacije odluke Ustavnog suda, odredbe koje regulišu izbor predsjednika i potpredsjednika RS, predsjednika i potpredsjednika Federacije, izbor Doma naroda Federacije, izbor Doma naroda BiH, izbor članova Predsjedništva BiH, koji je, istina, regulisan Ustavom BiH, da se sve te odredbe i sve drugo, gdje nemamo, neki stepen saglasnosti u Parlamentu, prenesu u završne i prelazne odredbe i, do postizanja konačnog rješenja, a da se za to vrijeme primjenjuju odredbe iz Pravila i propisa Privremene izborne komisije iz 1998. godine.

Socijal demokratska partija je, imala amandmane. Ustavna komisija je uložila veliki trud da, kroz jednu tolerantnu raspravu i razumijevanje prihvati što je moguće veći broj pristiglih amandmana. Ali, sigurno je da svi nisu prihvaćeni i zato SDP u predviđenom poslovničkom roku je, ostala kod svojih amandmana, uključujući i amandman, da ljudi koji žive u tuđoj imovini na koju je podnijet zahtjev za njihov povrat, mogu se registrovati i glasati isključivo u mjestu življenja iz 1991. godine. Toliko i hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bogićeviću. Naredni se javio poslanik Đedović. Mi smo već počeli da dijelom rasprave o pojedinim članovima predmetnog prijedloga Izbornog zakona i u tom kontekstu, bićemo suočeni sa tim i prinuđeni da se opredijelimo, shodno Poslovniku i članu 95. da se i glasanjem opredijelimo i o fazi razmatranja članova Izbornog zakona.

BIRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo, ja ću iskoristiti poslovnu mogućnost i mogućnost koju je dao gospodin Banjac kao predsjednik Ustavne komisije i predložiti nekoliko amandmana koje ću kasnije predložiti u pisanoj formi.

Šta me na to ponukalo? Prvo, potreba za istinskim iskorakom iz more u kojoj se nalazi BiH i koja svakodnevno gubi u natezanjima da neko nekoga neće prevariti. Ovdje su konstantno riječi ravnopravnosti, multietičnosti, zastupljenosti svih i svuda itd., a u svim predloženim rješenjima, ponovo nismo ravnopravni, da bi doprinijeli iskreno tome i želeći dobro, zaista, svakom čovjeku, stanovniku BiH, smatram da moramo smoći snage i napraviti odlučan iskorak, u zaživljavanju mogućnosti da se svaki građanin osjeća slobodno, ravnopravno i sigurno, bez obzira gdje živio, bez

obzira kako mislio ili kojoj stranci pripadao. Da bi to postigli, mislim da bi nam pomoglo slijedeće, a na tragu je i odluke Ustavnog suda o ravnopravnosti sva tri naroda na cijelom prostoru BiH.

Prvo, član 8.11. – 8. tačka 1. ulažem amandman u kome predlažem da se članovi Predsjedništva BiH, biraju sa jedinstvene liste, u kojoj svaka stranka predlaže člana Predsjedništva iz reda sva tri naroda, naravno, ili koalicija i bira se na cijelom prostoru BiH. Na taj način, u suštini zaživljavamo multietničnost, koheziju i iskreno se opredjeljujemo da svako može biti ravnopravan u ovoj zemlji i član Predsjedništva ma gdje živio i ma kako se zvao.

Drugo, član 11.tačka 1. gdje se objašnjava da delegate iz Federacije BiH za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, biraju delegati Doma naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda bošnjačkog i hrvatskog iz Federacije BiH. Ovdje bih dodao iz reda bošnjačkog, hrvatskog i srpskog. Ako su ravnopravni u Federaciji BiH Srbi a jesu i treba da jesu, ima da se biraju. Ista je analogija vezano za izbor članova iz RS. Prema tome, ne samo Srbi, nego i Bošnjaci i Hrvati, ali i Srbi. Ja molim bez dobacivanja. Ko ima šta neka izađe pa neka kaže. Na taj način, bi mi stvarali pretpostavke da zaista svako bude ravnopravan. Također, ovdje se dio oko izbora predsjednika i potpredsjednika Federacije i predsjednika i potpredsjednika RS, vješto izbjegao, naravno dajući obrazloženja koja po meni nisu prihvatljiva.

Također, predlažem da se za predsjednika i potpredsjednika Federacije, pored pripadnika naroda hrvatskog i bošnjačkog imenuje i pripadnik naroda srpskog naroda. Nisu ga ovdje dostavili, nema ga, ali mislim da se razumijemo o čemu govorimo. Identičan pristup da imamo u RS. Znači, da pripadnik bošnjačkog i hrvatskog naroda može biti i potpredsjednik i predsjednik RS, kao što pripadnik srpskog naroda može biti predsjednik Federacije BiH. Onda smo mi iskreni, onda smo mi dobronamjerni i onda mi želimo dobro ovoj zemlji i svakom njenom građaninu. Ja se nadam da ćete me razumjeti i podražiti. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Đedoviću, s tim da mi još uvijek ne razmatramo danas amandman, nismo prešli šta više ni na drugu instancu, odnosno drugi korak, a to je da raspravljamo o članovima samog izbornog zakona. Ja vas molim, s obzirom da već više diskutanta je duboko zašlo sa svojim primjedbama i opservacijama na članove koji su prisutni u izbornom zakonu, da se izjasnimo o tome da možemo raspravljati i o članovima Izbornog zakona, ne samo o strateji i politici ili recimo principima ovog izbornog zakona. Poslanik Banjac.

MIRKO BANAJC

Ja se izvinjavam, htio bih da bude stvarno sjednica uspješna da bude više reda i javljam se kao predsjednik Ustavno-pravne komisije, predsjedavajući Ustavno-pravne komisije, jer na to po Poslovniku imam prvo.

Dakle, ne možemo sada da se ovdje ne stekne utisak, ako sada treba da raspravljamo i o načelima i o principima i amandmanima, to je nemoguće. Poslovnički se mora razdvojiti. Zbog toga predlažem, ako nema diskutanta koji bi

diskutovali o načelima, principima donošenja zakona, da se izjasnimo i pređemo poslije toga na članove, odnosno amandmane. Znači da razdvojimo te dvije stvari. Steko se utisak, gospodine predsjedavajući, mislim, ja se izvinjavam, ali se stekao utisak da ćemo poslije nastaviti i jedno i drugo poslije glasanja. Ne može.

SEAD AVDIĆ

Nažalost, poslanici vrlo teško mogu ... principe politike Izbornog zakona, jednostavno članove ...

MIRKO BANAJC

Znate za što to kažem. Ako zakon poslije prvog čitanja ne dobije vašu većinu, on se odbacuje, tu je problem.

SEAD AVDIĆ

Tačno. Replika Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, i gospodine predsjedniče, kad sam izlazio za govornicu, rekli ste počeli smo raspravu i o amandmanima. Ja sam vrlo dobro razlučio, jeste, jeste, možemo stenogram pogledati i iskoristio sam to prvo.

SEAD AVDIĆ

To je bilo u smislu upozorenja da neidemo na amandmane. Imamo tri replike. Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Gospodine predsjedniče, uvažena gospodo, ja bih replicirao ali ne sa ciljem da bih doprinio nekim raspravama u cilju koje bi onemogućile ovaj današnji rad, i već sa ciljem da se usmjeri današnji rad. Ja mislim da smo mi svi dužni, a posebna odgovornost je na predsjedniku Parlamentarne skupštine da vodimo i da poštujemo Ustav BiH i da svakog onoga ko iziđe izvan okvira tog ustava, upozorimo da je izašao iz okvira ustava. Prijedlog, prijedlog mog prethodnika, nema nikakve veze sa Ustavom BiH, stvarno. Ako budemo tako diskutovali, onda sigurno nećemo doći do kvalitetnog rješenja i usvajanja izbornog zakona. Ja ono, što je govorio gospodin Bogić Bogićević u uvodnom dijelu, apsolutno sve podržavam od kraja do kraja, apsolutno sve podržavam, stvarno su ono principi itd. ali bih volio da se tako i konkretno ponašamo. Jer, na kraju gospodine Bogićeviću moram vam reći. Kažete vi ste odustali od onoga člana koga ste predlagali. Vi ste jednostavno morali odustati od onog člana, jer je on protivustavan, da svak glasa tamo gdje je glasao '91. godine, on je protiv ustavan i kao takav ocijenjen od Ustavne komisije kao protivustavan, znate, jer ne možete vi oduzimati glasačko pravo građanima BiH, a zalagati se za ono što ste naprijed rekli. Ja to u najboljoj namjeri upozoravam, jer znate, ukoliko, evo i ja malo da uopšteno pričam, ukoliko mi ne budemo poštovali naš ustav BiH, a zaklinjali se u BiH, izgleda da je ovo isto kao za vrijeme komunizma samo prvo reci da si za druga Tita pa onda pričaj šta god hoćeš, ali nemojte da se tako ponašamo. Dajte da u ustavnim okvirima nalazimo stvarno rješenja i ja sam član Ustavne komisije i zaista je

ustavna komisija, kao što ste rekli, uložila ogromni napor i našla neka kompromisna rješenja i ja bih vas molio u tom smislu da se svi skupa usmjerimo, ali da sada ne izliječemo sa nekim prijedlozima o kojima ćemo diskutovati možda godinu dana i nikad ne donijeti nikakva rješenja. Svakom je na raspolaganju gospodo da pokrene inicijativu za izmjenu Ustava BiH. Ali, do tog trenutka, pričati protiv ustavno i predlagati protiv ustavna rješenja, vjerujte da je to atak na BiH. Svak ko to učini, sigurno neće doprinijeti ovoj državi ništa dobro, nego radi direktno protiv nje. Ja bih vas molio da se u tom smislu usredsredimo kako bi donijeli Izborni zakon.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mijatoviću. Replika, poslanik Emina Zaćiragić. Ovo je replika na repliku. Nema dileme.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Pozdravljam sve prisutne, ja bih htjela samo reći nekoliko riječi u odnosu na pitanje ustavnosti predloženog Nacrta zakona, izbornog zakona i pitanje, odnosa tog zakona prema Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i univerzalnim.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Zaćiragić, da li ste replika ili redovan diskutant.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Ovo je replika. Mi imamo jednu neustavnu situaciju u BiH. Ovaj parlament je zadužen da tu ustavnu situaciju prati i interveniše. Mi imamo odluku Ustavnog suda u kojoj je trebalo da se, konstitutivnost naroda ostvari u cijeloj BiH. Svi rokovi su prošli. Mi kasnimo sa implementacijom te odluke Ustavnog suda i sad se pozivamo na Ustav. Ja bih vam samo napomenula da imamo mo Okvirni mirovni sporazum, sadrži i više aneksa osim Ustava. Imate Aneks VII imate Aneks VI o ljudskim pravima i imate Aneks IV koji daje okvire BiH. Mi smo se doveli u situaciju da nam kasne odluke sa implementacijom Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda i sad se pozivamo na Ustav. Ja mislim da onaj ustav, više nije ustav i ovaj parlament treba da se pozabavi ustavnim pitanjem u BiH i ustavnim položajem BiH. Šta je sad Ustav? Ako je Ustavni sud donio odluku o konstitutivnosti naroda na cijelom području BiH, a Aneks IV to ne sadrži očigleno, onda to nije Ustav i mi nismo u jednoj ustavnoj poziciji u kojoj možemo diskutovati o Ustavu. Da sada ne pričam o Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i univerzalnoj konvenciji o ljudskim pravima, Povelji o ljudskim pravima UN. Mi insistiramo na donošenju Izbornog zakona i kršimo svjesno Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, a u preambuli tog ustava gospodo stoji, da je Evropska konvencija zakon iznad svih zakona. Mi donosimo Izborni zakon direktno suprotan Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima baš da bi ušli u Vijeće Evrope. To je ne čuveni paradoks i nikad u svijetu nisamčula za tako nešto. U Vijeće Evrope ima da se primijene ljudska prava to mu je glavni zdatak. Mi svjesno kršimo ta ljudska prava u Izbornom zakonu, da bi ušli u Vijeće Evrope, koje će nam štititi ta prava. Ne možemo mi samo pričati o Ustavu Aneksu IV mi moramo pričati o Okvirnom sporazumu za mir, šta je sa Aneksom VII ko je doveo u ovako neustavan položaj BiH, da se odluka ustavnog suda ne može implementirati za tako dug period a da se insistira donošenje Izbornog zakona, direktno suprotno Evropskoj konvenciji o

ljudskim pravima, direktno suprotno da bi ušli u to Vijeće Evrope koje štiti ta prava. Meni neke stvari nisu jasne i ja sam protiv takvog pristupa.

SEAD AVDIĆ

Imate mogućnost na diskusiju. Ovo je bila replika. Replika Bogićević.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Samo kratka replika. Ja sam rekao da SDP ostaje kod svojih amandmana a ne odustaje od svojih amandmana.

Druga stvar, sve što smo predložili, bit će ili je u skladu sa ovim ustavom. Svjesni smo da promjena Ustava zahtijeva dvotrećinsku većinu u Parlamentu BiH i znamo da je nije moguće psotići u ovom sastavu Parlamenta i znamo sva ustavna ograničenja, ali sva naša rješenja koja preldažemo, kreću se u okvirima Ustava BiH.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bogićeviću. Intervencija poslanička, poslanik Banajc.

MIRKO BANJAC

Poštovano Predsjedništvo i cijenjene kolege i kolegince. Ja stvarno neću više ovo govoriti, ali ovo govorim i kao poslanik i kao predsjedavajući Ustavno-pravne komisije. Postoje tri načina da bi neko dobio riječ i dajte da to već jednom koristimo kao ljudi koji i znamo šta piše i znamo kako se to radi. To je netačan navod, kada nečija diskusija može da izvede posljedice zbog nerazumijevanja ili krivod navođenja. Zatim, replika kada je neko direktno prozvan i taj treba da se obrati. Ovdje ni jedan govornik nije spomenuo i kaže replika. Kakva je replika ljudi i treće polsovnička intervencija kad se povrijeđen poslovnik, treba da se navede član Poslovnika po kome je povrijeđeno ono što prethodnik govorio. Ja ovo govorim u skladu sa Poslovnikom, je li treba da navodim članove, ako treba ja, ja vas molim gospodine predsjedavajući da ovdje gubimo niz vremena na jalove priče, koje ne odnose se na ono što se, za što se traže riječi.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se. Ima li još neko repliku? Nema. Idemo redovno. Poslanik Šašivarević, vi ste već imali jedanput riječ, je li tako. Ima red, prije vas je bio poslanik Cuplov, ali nema problema.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Hvala lijepa gospodine predsjedniče, ja ću sad samo ovdje pročitati obrazloženje Kluba zastupnika SBiH za što smo mi predali i insistirali na tome da se prihvate proceduru naši amandmani, amandmani.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Šašivarević, razumjet ćeteme na moju interveniciju. Ja vas molim, da li ima poslanika, koji hoće da još diskutuju, isključivo o principima i političkim elementima Izbornog zakona ili nema.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Ovo je to.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim da ne diskutujemo još o članovima.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Ocjenjujemo da je donošenje Izbornog zakona BiH prioritetan zadatak i smatramo da je zakon potrebno što prije usvojiti, jer je to i osnovni uvjet za prijem BiH u Vijeće Evrope. Dijelove zakona na koje se odnosi odluka Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti i jednakopravnosti naroda na cijeloj teritoriji BiH, neophodno je usvojiti prije dogovarajućih izmjena entitetskih ustava, jer Izborni zakon ne može biti usvojen sa prazninama. Primjena Privremenih izbornih pravila OSCE-a, nisu rješenja, jer ona polaze od odredaba ustava entiteta, koji su proglašeni neustavnim i nevažećim odlukom Ustavnog suda koja je konačan i obavezujuća.

Nacrt izbornog zakona je prvi dokument, koji zapravo definiira poziciju i ravnopravnost građana BiH, bez obzira koje su nacije, vjere, političkog uvjerenja, spola, pripadnosti entiteta ili po osnovu bilo koje pripadnosti.

Zbog toga, insistiramo na pošitvanju univerzalne deklaracije UN o ljudskim pravima i slobodama, kojom je garantirano da svako ima jednako prava na pristup javnim službama u svojoj zemlji, svako ima pravo da učestvuje u upravljanju svojom zemljom, direktno ili preko slobodnihizabranih predstavnika kao i Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, Međunrodnog ugovora o građanskim i političkim pravima, koji prema odredbama Ustava BiH imaju prioritet nad domaćim zakonom i iznad svakog zakona ove zemlje.

Također, Dejtonskim sporazumom BiH je obavezan da poštuje dokument drugog sastanka Konferencije o ljudskoj dimenziji, Konferenciji o sigurnosti i saradnji u Evropi, Kopenhagen 1990. Posebno obavezujuće odrednice kojim su dužni osigurati da volja naroda služi kao osnova autoriteta vlasti zemlje učesnice da se grantuje univerzalna i jednaka glasačka prava za sve punoljetne građane i da se poštuje pravo lica ili grupa da uspostavljaju u punoj slobodi svoje sopstvene stranke ili druge političke organizacije, i obezbijede takvim političkim strankama i organizacijama neophodne pravne garancije, kako bi im omogućili da se takmiče na osnovi jednakog tretmana pred zakonom i vlastima. Izbornim zakonom želimo ipraviti postojeću segregaciju, diskriminaciju, kao i stanje koje je nastavilo ... kršenjem ljudskih prava u BiH. To možemo tako, što ćemo primijeniti norme za koje, vjerovatno, vjerujemo da su civilizirane. Donijet ćemo zakon ali ne takav koji će biti protiv Ustava BiH i kojim preko 30% građana BiH ne može biti nikad pomisliti da bude izabran u Predsjedništvu BiH ili u bilo koji dom naroda, gdje se predstavljaju nacionalni interesi.

To što entiteti nisu implementirali odluku Ustavnog suda, a bili su to dužni uraditi, ne može ograničiti Parlamentarnu skupštinu BiH da ne usvoji odredbe u zakonu koje su u skladu sa navedenom odlukom i koje zadovoljavaju međunarodne standarde o ljudskim pravima, garantirane Ustavom BiH. Želimo da izrazimo opravdanu zabrinutost nacrtom amandmana na Ustav RS. Predložen od Vlade RS. Oni zorno pokazuju da se istorijska odluka, najvišeg državnog suda, koja je konačna i obavezujuća, želi zaobići inegirati zadržavanje postojeće neravnopravnosti i diskriminacije prema dva druga konstitutivna naroda u BiH.

Poslednjim amandmanom se podržava povratak izbjeglih i raseljenih u svoje domove i osobama koje su zaposjele tuđe stanove ili kuće dopušta glasanje u općinama u kojima su imali prebivalište, prema popisu stanovništva '91.godine.

Klub poslanika Stranke za BiH.

SEAD AVDIĆ

Zahvlajujem se poslaniku Šašivareviću. Poslanik Grabovac.

GRABOVAC MIRO TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, žao mi je što nije kompletno ovdje prisutno Ministarsko vijeće a pogotovo predsjedavajući Ministarskog vijeća, ali moram iskazati svoje zadovoljstvo u ime Kluba HDZ da predsjednik Kluba SDP,partije koja je vodeća u Alijansi ipak je svojom diskusijom priznalo pogrešku međunarodne zajednice za Privremena izborna pravila, koja su bila 2000.nudeći jedno rješenje, koje će razriješiti ovakvo složenu i kompliciranu situaciju. Ali, međutim, puna su nam ovdje usta Vijeća Evrope,kako trebamo, kako moramo raditi. Ja ne znam koliko nas ovdje uopće razumi, koji broj razumi šta je to Vijeće Evrope, šta to s tim dobijamo, odnosno šta bi to mi trebali uraditi da bi mi u istinu bili članica Evrope. Ako ćemo biti članica Evrope da možemo jedni druge optuživati za kršenje ljudskih prava, onda je to idealna stvar. Onda ćemo svi, jedni druge optuživati, kazati kako su nam narušena ljudska prava u BiH. Ako ćemo mi stvoriti BiH, da ona bude u istinu ona BiH gdje će se poštovati ljudska prava, gdje će se poštovati temeljna prava svih konstitutivnih naroda i građana BiH, onda sam ja za takvo nešto, a da to bude proforme, ja smatram da nije dobro, ali nadam se, s obzirom da ovdje sjede ljudi koji suodgovorni, koji zasigurno mogu dati doprinos donošenju jednog zakona, kompletnog zakona, koji će reguliratičitavu materiju.

Međutim, svi se hvale, Vijeće ministara se hvali kako je uspjelo i jedan od velikih njegovih uspjeha, kaže da je stavljanje uproceduru Nacrta izbornog zakona, Ustavna komisija kaže da je uradila stvarno dobro, trudila se, svi se hvale, ali ja ću se osvrnuti na kritike jedne i druge, jedinih i drugih.

Kad je u pitanju Ministarsko vijeće, moram kazati da je to, pa barem po mojim saznanjima, uglavnom zakon koji je OSCE napravio, oni možda malo doradili i na svojoj sjednici koja je održana 12.4.2001. godine, donijelo je odluku da uputi ovaj zakon u proceduru. Međutim, očito, s obzirom da su na novo uzeli vlast ili nesposobnu imaju administraciju, da joj je trebalo mjesec dana skoro da uputi ovaj zakon uproceduruu Parlamentarnu skupštinu BiH, ili je u pitanju ne znanje, ili je u pitanju neka zamka taktička, kojom se nešto htjelo postići da se dovede u situaciju da

u istinu zakon pada u škripc sa vremenom i da imamo situaciju da stiskamo s jedne strane kako to treba, a s druge strane administraciji je trebalo skoro mjesec dana, što govori, znači 12.4. je donešen, a zaprimljen je u Parlamentarnoj skupštini 9.5.

Međutim, nemam namjeru nikoga hvaliti, ali je Kolegij profesionalno odradio svoj posao, koji je prosljedio odmah to, kad je u pitanju pema Ustavno-prvnoj komisiji, međutim, tu je malo bilo isto nesmotrenosti, gdje moram kazati odmah, da imam primjedbu na rad Ustavno-prvne komisije, s obzirom na težinu i važnost ovog zakona, smatram da je Ustavno-pravna komisija, koja je razmatrala ovaj zakon i te kako morala voditi računa o težini ovog zakona i prije, u članku 87. u njegovom stavu 1. odnsono pod točkom 1. Prije nego što je stupila u ovaj dio, ja smatram da je trebala upotrijebiti članak 90. stavak 1. a da time otvori javnu raspravu o težini ovog zakona i stava 2. koji govori o reguliranju ove materije i daje jedno vrijeme od 15 dana. Međutim, očito, izgleda mi nije bilo dovoljno vremena, ili nije bilo dovoljno volje da se ovaj dio ide tom procedurom da se otvori javna rasprva, gdje bi dobili daleko kvlaitetniji zakon, a na ravno, oni su sukladno Poslovniku, komisija je radila, jer je bila u škripcu sa vremenom, za što ja smatram dugo vremena državnja ovog zakona u Vijeću ministara odgovornim.

Kad je u pitanju dalji dio i oko određivanja načela, na kojim je ovaj zakon rađen, Ustavno-pravna komisija je konstatirala, uistinu načela koja su postavljena u ovom zakonu, ali isto tako nije kazala koja to načela nisu postavljena a koja su od strateškog interesa za ovaj zakon, a to je, da ovdje u ovom zakonu treba regulirati jednakopravnost, konstitutivnost i suverenost svih naroda i građana BiH. Ovim zakonom, koji je došao iz Vijeća ministara, kao nacrt, dosta toga je ispušteno, naravno, na što smo mi intervenirali amandmanima, o čemu kad bude drugi dio rasprave, ja ću govoriti kao i o amandmanima koje mipozdravljamo koje je Ustavno-pravna komisija prihvatila od Kluba zastupnika HDZ-a, s tim da imat ćemo tu primjedbi a kažem neću sad o tome govoriti, jer i u jednom amandmanu čak nema ustavne osnove koji je unešen ili tehničkom greško, ili u istinu tako, ja nisam bio na toj Ustavno-prvnoj komisiji.

Međutim, suština svih zakona, pogotovo ovoga zakona, što se slažem, sa gospodinom Bogićem Bogićevićem, prvi put da se slažem sa SDP-om, ali u istinu treba BiH dovesti i postaviti na takav način, da niti jedan od tri konstitutivna i suverena naroda, ne bude dovoljno jak da ugrozi drugoga, niti drugo dovoljno slab da bi se plašio bilo koga. Znači, kad postignemo taj dio, mi ćemo postići stabilnu i prihvatljivu za međunrodnu zajednicu BiH. Međunarodna zajednica će doći u BiH, a neće BiH ići u međunarodnu zajednicu. Mislim da, dosta stvari treba promijeniti i postaviti na jedan drugačiji način, jer ovaj izborni zakon je tako strateški, a ovdje će pokazati da skratim, ne znam na brzinu šta da smislim, ali da skratim, jednu kombinaciju. Jesmo li za BiH ili za ne BiH? Tu ćemo vidjeti sve one koje za BiH odnosno ko želi u istinu BiH i ravnopravnost njenih naroda, a odnosno ko je za kozmetičke promjene, odnosno za dominaciju jedinih nad drugim. Ja msilim da to, niti je dobro BiH, niti narodima, niti međunrodnoj zajednici. Jer BiH je bure baruta na dijelu Jugoistične Evorpe. Bez stabiliziranja BiH, u istinu neće se stabilizirati ni cijelo područje Jugoistočne Evrope, a to su potpuno jasni razlozi. Mislim da međunarodna administracija, koja je prisutna ovdje, nije dovoljno upoznala mentalitet građana BiH i njenih naroda, nije dovoljno upoznala o povijesti BiH, da bi mogla donositi ispravne odluke. Jedna od temeljnih stvari koje se uprvo dešavaju iz krugova međunarodne

zajednice, proces, te samog donošenja odluke, je uglavnom ide skraćenim postupkom, ne potkrepljujući taj postupak u potpunim postupkom i vidjeć da je tu pogreška. Međunarodna zajednica, naravno, ne može korak unazad jer diskreditira i sama sebe. Ali, drago mi je da je to uradio SDP da je kazao u istinu i uvidio taj problem.

Naravno, HDZ je bila i ona stranka koja je i kada se glasovalo o BiH glasala za cjelovitu i demokratsku BiH i ona je i za dan danas na tome, ali nije za dominaciju i majorizaciju jednog naroda nad drugim i i istinu traži suverenost i konstitutivnost naroda na cijelom prostoru. Konstitutivnost za nas ništa ne znači, ukoliko ona nije praćena suverenosti, ukoliko svaki narod nije suveren i kad je u pitanju i unutarnja i vanjski njen suverenitet, ukoliko on u istinu ne odlučuje o svojoj sudbini, to ne znači ništa i to nije uopće narod i on ne može održavati poluge narodnosti a država time ne pome podržavati poluge državnosti i ako krenemo sa stajališta da je država suverena onoliko koliko su suvereni njeni narodi, onda u istinu, ukoliko bilo koji od ova tri naroda ne bude suveren, država nije suverena, odnosno nije više to ona BiH, jer nema onih nositelja suvereniteta, koji su u istinu nositelji suvereniteta ove države.

Evo, ja sam to u globalnom dijelu, u istinu, Izborni zakon trebamo donijeti, naravno, naći rješenje kako ćemo zadovoljiti forme, zahvat ustav je svakako potreban. Klub zastupnika HDZ-a je predložio već amandmane na Ustav BiH, koji, naravno, zahtijeva jednu proceduru koju se nadamo da će zasigurno dati rezultate, a naravno kritički se moramo osvrnuti oko sprovedbe odluke Ustavnog suda, koja u istinu predugo traje, e sad se pitamo, šta će tobiti ukoliko se ne bude reguliralo i ovim izbornim zakonom neke stvari. Koliko će to još sve trajati i provedba ove ustavne odluke i dnosno kako intervenirati kad nam dođu novi izbori, a vezano za Izborni zakon, ali dobro, tu ćemo naći. U istinu, moramo kazati da se ne slažemo, bez obzira što neko mislio da se ne slažemo da ustavne komisije zamijene domove naroda. Za nas su domovi naroda oni koji moraju biti mehanizmi, gdje se, moraju postojati u njima mehanizmi koji štite vitalne nacionalne interese i u istinu moraju birati svaki narod za sebe, kako bi mogao zaštititi vitalne interese u tom narodu, jer može jedinica federalna, odnosno entitetska koja nema dom naroda, ustavna komisija, odnosno ne može suzbiti neke zakone, ona može samod avati mišljenja i to ti je ga proforme, da kažem, na taj način, to ne vrijedi ničemu i mi se nećemo zasigurno složiti, a smatram da ni jednom od tri konstitutivna naroda ne smeta da ima domove naroda na cijelom, i u RS i u Federaciji, kroz koje će štiti vitalne interese, naravno, to zahtijeva sprovedbu ove ustavne odluke, a o daljoj proceduri, kad je u pitanju dalje ustrojavanje cijelog prostora BiH, naravno biće to, imat će se o tome vremena.

Kad je u pitanju ovaj dio još amandmana, kad sam već uzeo riječ, ne znam je li preduga, vi ste dozvolili, ne možete nekome dozvoliti a nekome na neki lijep njegov šarm ili zbog toga što mu je simpatičan, ako već Poslovnik postoji. Onda mi je potpuno jasno koja je to procedura novi amandmana, a to je članak 94. stavak 3. Oni moraju se dostaviti, onda ćete vi kao Kolegij razmotriti, jesu li to oni koji mijenjaju suštinski dio ili ne. Drugačije mislim da ne može, jer je, jedno od strateški pogrešnim napravila administracija, za mene odgovorna Ministarsko vijeće, što nije uputilo odmah nakon donošenja odluke na svojoj sjednici zakon u proceduru, a dalje da ne govorim, jer zastupnici nisu krivi, što su oni imali kratko vrijeme i to je trebalo na drugi način premostiti. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Naredni diskutant je poslanik Cuplov.

MUSTAFA CUPLOV

Gospodine predsjedavajući, cijenjeni članovi Predsjedništva, ministri, dame i gospodo, kolege poslanici, veoma mi je drago što nam je, ovako, značajan jedan od temeljnih zakona prezentiran u fazi prijedloga i što objektivno imamo mogućnost da intervencijom na predloženi zakon poboljšamo i učinimo ga kvalitetnijim. Naravno, ušli smo u vremensku stisku i moram komentirati da, ne svojom krivnjom, nije Stranka za BiH dostavila amandmane u onom periodu u kome je to predviđeno. Koliko sam ja shvatio i ako je mala zabuna, gospodin Titan je unio malo zabunu, čini mi se da smo se usaglasili da uđu u proceduri ti amandmani ispred Stranke za BiH.

Mislim da ovaj zakon u principu, mora izvršiti neke temeljne promjene u dijelovima koji se odnose na implementiranje odluke Ustavnog suda BiH u povodu konstitutivnosti sva tri naroda na području BiH, odnosno zakon u ovom obliku ne može biti usvojen niti primijenjen u praksi, a naročito s toga što Izborni zakon predstavlja jedan od temeljnih zakona.

Moram reći da, također, Mdridska deklaracija preferira multietničnost sastavnih jedinica u ovom trenutku BiH po Dejtonskom ustroju i cijeli niz članova u okviru ovog zakona, praktično eliminira multietničnost i daje ekskluzivna prava određenim nacionalnim grupacijama i obezvređivanje drugih grupacija ili pripadnika ostalih. Neka rješenja se također se moraju izmijeniti, jer u prijedlogu, u doslovnom tumačenju prihvataju i betoniraju stanje koje je proizašlo iz rata i u raspravi na pojedine članove nadam se da će biti mogućnosti da se u toj formi iskaže sumnja u pravičnost tih članova.

Također, moram napomenuti da instrumenti koji obezbjeđuju, da izborni rezultati izbora budu zakonski sprovedeni, nisu adekvatni sa mog stanovišta i da izborna komisija, kao jedno operativno tijelo, nije dovoljna garancija za poštivanje svih principa i zakonitosti u ovako značajnom poslu. Ona je više tehničko tijelo i mislim da bi, također, trebalo zadržati prethodno rješenje koje je omogućavalo u jednom centru za brojanje kontrolu kompletnog izbornog sistema. To u predloženom izbornom zakonu nije dato kao mogućnost.

Moj dojam je, da je, inače, ovaj nacrt, odnosno prijedlog zakona uprincipu rađen kao da je ovo jedna sređena sredina, jer sa punim pravnim ustrojima na cijeloj teritoriji, koji garancira pune lične i kolektivne slobode svih njenih građana. Svi znamo da je ovdje bio rat, da je došlo do vrlo značajnih pomjeranja stanovništva i u tom segmentu, stiče se dojam da nije ta situacija dovoljno uvažena kroz niz članova u Prijedlogu izbornog zakona. S toga sam ja mislio da bi trebalo u preambuli u opštim odredbama, obavezno inkorporirati odluku Ustavnog suda BiH, koja bi na izvjestan način zaštitila sve građane ove države i onemogućila eventualne greške koje bi se mogle pojaviti zbog niza nedorečenosti, a moram reći i u jednom dijelu potpuno pogrešnih prijedloga a jedan od njih moram izdvojiti. To je onaj gdje je privremeni boravak od šest mjeseci, praktično omogućuje građaninu BiH, da na tom dijelu glasa, što u principu dovodi nas u situaciju da onaj univerzalni princip multietničnosti na cijelom prostoru dovedemo u pitanje. Naravno, imaju konkretni prijedlozi

amandmana, koje je dala Stranka za BiH, koji na izvjestan način o ovoj materiji konkretizuju situaciju i čine je čini mi se kvalitetnijom. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Cuplovu. Znači, još uvijek govorimo o principima predloženog izbornog zakona. Poslanik Lozančić.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, mi danas imamo opet dva izborna zakona. Poznato nam je da smo i u ranijem mandatu imali dva ili tri izborna zakona i u nacrtu i uprijedlogu i da nismo došli do stalnog izbornog zakona, sada očekujem da ćemo ovaj put doći do izbornog zakona i to u onom dijelu drugo čitanje, amandmanima, kada ćemo popraviti jednu od ovih varijanti i da dođemo jer je poznato da izborni zakoni u svim demokratskim zemljama su jedan od bitnih značajki za stvarno biranje i za ravnopravnost svih glasča kada biraju svoje zastupnike. Ja bih rekao da prijedlog, malo bih o prijedlogu potpredsjedavajućeg, odnosno zastupnika Mariofila Ljubića, uglavnom polazi od konstitutivnosti naroda na svim prostorima i obuhvata principijelno i dobro rješenje za izbore naroda u domove, odnosno predstavnika naroda u njegove domove, ali da u dijelu objašnjavanja i u dijelu poglavlja IX gdje se govori o biranju, jer potpredsjednika, predsjednika u entitetima i člana Predsjedništva u ranijem poglavlju, na neki način težimo svi simetričnom rješenju, na prostoru BiH, znači rješenja u oba entiteta, na neki način ovdje je izražajna asimetričnost. Posebno su razlike kad je u pitanju biranje predsjednika i potpredsjednika Federacije, predsjednika i potpredsjednika RS, gdje u prijedlogu imamo u tekstu da utjecaj imaju na biranje svi narodi, a ak govorimo, polazeći od konstitutivnosti naroda na cijelom prostoru, izmjene Ustava, mi moramo znati da su ustavna rješenja do sada takva da nam ograničavaju mogućnost da adekvatno primijenimo, na cijelom prostoru izborni zakon, koji je predlagan i ranije i određene varijante ali u ovom dijelu morali bismo težiti sa simetričnim rješenjima kad su u pitanju izbori i bolje bi bilo da u tim poglavljima imamo prazninu i primjenu Privremenih izbornih pravila od ranije, nego da imamo asimetrično uređenje. Istina je da se svi zalažemo za konstitutivnost i da je to izrekao gospodin Grabovac u ranijem svom istupu, pa bi bilo dobro da i prijedlozi obuhvate kakvu vrstu prijedloga.

Očekujem da ćemo mi, kao Parlament, odnosno stranke, klubovi postići određeni konsenzus oko izbornog zakona i da bi, na neki način u drugom čitanju morali preko amandmana, u amandmanima koje ćemo predlagati doći do izbornog zakona, koji će na neki način imati simetrična rješenja na prostoru BiH, izbjeći ovu mogućnost da simetrije, posebno na uticaj svih u izboru predsjednika i potpredsjednika Federacije, člana Predsjedništva iz dijela Federacije i u nemogućnosti uticaja posebno Hrvata i Bošnjaka, kad je u pitanju izbor na prostoru RS, kako potpredsjednika i predsjednika tako i člana Predsjedništva. Mislim da je potrebno danas da dođemo do jednog prijedloga, da jedna od varijanti otpadne a da se oni dijelovi i ona poglavlja koja su identična preslikaju i da amandmanima dođemo do što je moguće više izbornog zakona koji će odražavati konstitutivnost sva tri naroda na cijelom prostoru BiH i simetrična uređenja.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Lozančiću, poslanik Baković ima riječ.

MIRKO BAKOVIĆ

Dame i gospodo, kolege zastupnici, poštovani gospodine predsjedatelju, izašao sam ovdje da kažem nešto o izbornom zakonu, a kažem nešto tako reći ću u općenitom smislu. Ali, po mom mišljenju to što ću reći, po mom mišljenju kažem to je vrlo važno. Naime, vrijeđa me postupak pojedinih zastupnika, zato što ovoj problematici prilaze sa izvjesnim strahom ili čak sa izvjesnim strahopoštovanjem, čak sa nekim opterećenjem, misleći da će, možda, BiH propasti ako se izborni zakon, u zamišljenom konceptu ne donese u to i to vrijeme, pa se onda poziva europska, poziva se na Europsku konvenciju, na Europsko Vijeće, ulazak BiH u to vijeće, kao da naša sudbina i kao da sudbina naših naroda zavisi samo sad od toga i kao da mi taj izborni zakon donosimo ne radi nas, nego radi drugih. A, ja mislim ovdje o ovom izbornom zakonu, da se moraju artikulirati pravni, politički i moralni interesa naših naroda, naroda koji žive ovdje, pa čakonog čistača sa Bašćaršije i onog čistača iz mog Livna i onih pastira i ribara i slično. Ja mislim da sam jasan i da u tom smislu mi moramo raditi i o tom stvarima vodit bitnog računa. Ne znam za što smo mi toliko opterećeni, što će nam drugi reći, što smo toliko opterećeni što drugi od nas traže. Mislim da treba, prvenstveno, da vodimo računa o tom što traži od nas naša baza, naš čovjek. Tu sam jasan, a po ... i od toga ne odstupam.

Dalje, rekao bih nekoliko riječi, neću biti zakukuljen, neću biti zamumuljen neću se kamuflirati ni u kakve stranke i nročito neću da se prekrivam plaštom nekog građanstva, neke građanske pripadnosti, neke građanske opcije, mada poštujem čovjeka, građanina, građanina BiH. Ali, izašao sam ovdje da kažem u vezi sa izbornim zakonom nekoliko stvari.

Po mom mišljenju Izborni zakon je isto tako važan i vrijedan, validan koliko skoro i sam Ustav i sad kad govorimo o tome i kad ga donosimo, trebamo voditi računa, da vrijednost tog izbornog zakona ne bude samo za danas i sutra, nego možda za duži period, za nekoliko godina, možda za nekoliko desetljeća. Ali, pripadam HDZ i pripadam hrvatskom narodu, koji je u BiH najmalobrojniji. Hoću da kažem to, da ovaj izborni zakon, mora biti takav da zaštiti konstitutivnost svih naroda, a naročito onog naroda koji je najmalobrojniji.

Prema tome, mi kao HDZ kao njen klub koji smo u izborima dobili plebiscitarnu podršku hrvatskog naroda u BiH, zastupamo i borit ćemo se zato, ne želimo stvarati ekscesne situacije, ali ćemo se očajno boriti zato da se sačuva dom naroda, da se ne vrši dekonstituiranje i, inače, općenito u BiH koji su dekon... naroda a naročito najmalobrojnijeg naroda do sada sva praksa u Federaciji, skoro na terenu koja se vrši, jeste vršenje proces, rapidni proces, dekonstituiranje tog naroda. Ono što se dogodilo u Hercegovačkoj banci, ono što se događa u javnim poduzećima sve je to to, ali o tome kasnije.

Predsjedništvo, isto tako treba da bude izabrano iz određenog naroda, odnosno putem izbora odnosno glasova one stranke koja je dobila izbore. Ako to ne bude i inače za druge narode, ako se ne bude vodilo računa o tome, sumnjam da će BiH, zasnovana, komponirana, na centralističkom principu i na građanskom principu, gdje

će ta tzv. građanska opcija pobijediti, da će imati neku naročitu budućnost i da će imati trajni mir i trajnu stabilnost.

Međutim, htio bih ovdje, kao čovjek i kao državljanin BiH, da kažem da bi bilo vrijeme da se putem Izbornog zakona, i možda i promjene Ustava itd. jednom stvori stabilna politička i prva situacija u BiH, da bude što manje izbora, što manje tih igrokaza i da se jednom pođe nešto raditi i stvarati. Prema tome, smatram da ovaj izborni zakon treba da bude stabilan i da ima neku vrstu sve vremenskog tako reći značenja. Ako se ne bude vodilo računa o konstitutivnosti naroda, ako nacionalni element bude eliminiran ili reduciran na neku tešku prepoznatljivu stranu, ja mislim daće opet se pojaviti ili kriza ili nešto tome slično.

Mislim da sam bio jasan i da u oblikovanju pravne svijesti i prvog materijala u BiH, ne bi smjeli samo pravnici imati ulogu, nego i povjesničari i sociolozi, ekonomisti itd., da jednom možda prevladamo to neugodno iskustvo u BiH, a ja mislim da narodi i Srbi i Hrvati i Bošnjaci u BiH moraju živjeti i da moraju tu državu artikulirati na sebi najpodesniji i najsimpaticičniji način. Inače, oni nemaju budućnosti. I zato kažem, protiv sam toga, a možda tako mora biti, da se daju ograničeni rokovi 21.6. da to mora biti gotovo, a možda i mora, ne znam ja ne ulazim sad u to, ali kažem ti i ti limitirajući faktori, bojim se da ne dođe do toga da mi samo taj izborni zakon zbudamo kako tako da uđemo tamo u te neke europske zajednice i za mjesec-dva dana hajmo Jovo ponovo graditi novi izborni zakon. Zahvaljujem se na pozornosti.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo, pa svima je nama poznato da je ovaj izborni zakon već u nekoj proceduri, raspravi od 1999.godine i da je stvarno krajnje vrijeme da bude usvojen. Također, poznato nam je da veliki broj poglavlja i članova iz ovog izbornog zakona, Prijedloga izbornog zakona koji smo dobili je, već primjenjivan na poslednjim izborima koje smo imali u novembru 2000.godine. Ono što mene čuti, a to je da neko ko je sprovodio izbore po tim pravilima i propisima da nije izvršio neku vrstu analize, pa da postavi pitanje da li su se oni osnovni principi pokazali dobri, da li nam je preferencijalni način glasanja dobar. Da li su kompenzacijski mandati, također, dali svoje rezultate. Ja lično mislim da nisu i pokazati ću nekom konkretnim argumentima i činjenicama. Vidite, konkretno, Koalicija SNSD-a i DSP-a u ovoj skupštini u ovom predstavničkom domu, dobila je 66.684 glasa a imaju jedan mandat. U odnosu na Srpski narodni savez i SDP, konkretno Srpski narodni savez je dobio preko 28.000 ili SDP 32.000. Znači da je neko izvršio analizu, onda bi postavio pitanje da li je to dobro, da li neko ko dobije dva i po puta više glasova ima jedan mandat u odnosu na druge. Ili drugi primjer, evo konkretno mi ovdje imamo četiri poslanika iz četiri stranke iz Federacije, koje su dobile 15, 16, 17 i 18.000 koje imaju mandat, imaju poslanika u odnosu konkretno na jednu stranku iz RS koja je imala 20.427 glasova a nema mandata. Ili drugi primjer, u izbornoj jedinici jedan za isti ovaj dom Srpska demokratska stranka je dobila 86.010 glasova a ima samo jedan mandat, pa molim vas, da li je sad neko, ponovo u izbornom zakonu imamo isto to. Znači, imamo kompenzacijske mandate, sa ciljem, možda kao da se ispravi greška a očito se greška nije ispravila i mislim da to treba sad da kažem u donošenju ovog zakona da razmislimo da li su ti principi dobri da ne govorim sad o preferencijalnom načinu glasanja koji je toliko komplikovan da treba čovjek da bude nadprosječno pismen da bi pravilno glasao.

Također, ono što mislim da je ovaj zakon trebao malo više da omogući, on je trebao, ipak, da reguliše opšte principe na svim nivoima vlasti u BiH i mislim da se malo ostavila mogućnosti entitetima da mijenjaju neke stvari i mogućnost da konkretno, mislim da je trebalo omogućiti entitetima da, barem, biraju članove izbornih komisija, odnosno izbornih komisija BiH. Znači, da NS RS predlaže dva člana koliko je predviđeno, a normalno da ovaj dom da da konačnu odluku.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Jovanoviću. Poslanik Amidžić. Mi uskoro predviđamo pauzu, koncentracija i pažnja malo popušta. Ja bih molio da se poslanici ponovo pozovu oni koji su da bi mogli odlučiti da pređemo i na raspravu o članovima Izbornog zakona.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, ja ću govoriti o načelima, odnosno u načelima ali isključivo pod točkom 2.b. Znači, o Prijedlogu Izbornog zakona gospodina Ljubića, jer ja imam osjećaj da inače rasprava sintetizira oba prijedloga u jedan i na način, da se previše uopćeno govori. Znači, ne o materijalima nego, inače, pitanju izbora i potrebe reguliranja ove materije u BiH. Za što ću govoriti o tome, prije svega zbog značajnog političkog trenutka za BiH u kome se o ovome razgovara i važnosti zakona koga treba donijeti u jednoj ili drugoj varijanti.

Odmah na početku želim da se izjasnim, odnosno da dam nekoliko obrazloženja i napomena, za što sam kao zastupnik HDZ u ovom parlamentu dao svoju potporu Prijedlogu gospodina Ljubića. Samo u pet natuknica.

Prvo, predloženi zakon je cjelovit. On je bolji od prijedloga dostavljenog od Vijeća ministara. Bolji je, konzistentniji, sadrži sva rješenja koja treba da ima izborni zakon. Način, ili algoritam na koji rješavamo ova pitanja u dnevnom redu, sugerira od prilike i tijek će stvari ići tako, da ćemo lošiji prijedlog poprvljati bolji. U redu. Moguće je i na takav način izaći iz situacije, prilikom glasovanja i donošenja rješenja. Ali, sugeriram da se onda u ukupnoj raspravi, i prilikom izjašnjavanja ne pokušava svesti točka 2.a.b. na samo točku 2. odnosno da uvijek ravnopravno tretiramo promišljanja ideje, prijedloge, normalno da apostrofiramo postojeće ozračje da će vjerovatno se moći doći do konačnog rješenja Izbornog zakona na razini BiH. To sad zavisi od predlagača.

Drugo, prijedlog o kome govorim je, na tragu ustvnih rješenja u BiH koja su važeća. Istina je da on anticipira neka rješenja iz odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti sva tri naroda, na cijelom prostoru BiH, ali kao alternative i ne treba ih razumjeti kao pokušaj narušavanja odnosa uspostavljenim najvišimpravnim aktima na razini entiteta i BiH, znači kao ideje, kao alternative se nude, kao nešto što je jedan pravac našeg ponašanja i promišljanja u daljoj uspostavi normalnih političkih odnosa u BiH.

Treće, ovaj prijedlog, gledajući, odnosno promišljajući o izbornim jedinicama, odnosno entitetima kao jedinstveni, odnosno cjelovitim izbornim jedinicama u BiH, harmonizira stanje u biračkom tijelu, što daje odgovor na ova pitanja koja su u

prethodnoj raspravi postavljena. Znači, volja biračkog tijela tada dolazi bitnije do izražaja.

Četvrto, prijedlog daje odgovor na aktualni politički trenutak u BiH i načine rješavanja političke krize, kad je u pitanju pozicija hrvatskog naroda i u Predsjedništvu i u domu naroda.

Peto, to razumijem kao vlastit pokušaj, pokušaj vlastitog doprinosa naporima da BiH bude primljena u Vijeće Evrope. Da se uspostavi povratna sprega, uticaja demokratskih odnosa u ujedinjenoj Europi na demokratizaciji odnosa u BiH.

Sada nekoliko, možda je jedna ekskurzija u odnosu prema ponuđenom rješenju. U alternativni, u jednoj od alternativa kada se radi o izboru članova Predsjedništva, prijedlog govori, odnosno nudi da se član Predsjedništva BiH bira u Parlamentu. Razgovori, pripreme ove sjednice itd. govore mi da neće biti prihvaćeno i smatra se to neustavnim, jer, međutim, mi imamo zakon o popuni upražnjenog mjesta u Predsjedništvu i to se već vrši u našoj praksi u BiH. Ja ovo smatram vrlo značajnom idejom, jer prije svega je na tragu jačanja parlamentarizma i pozicije Parlamenta u BiH, nasprem izvršne vlasti i ako ne bude prihvaćen, predlažem da se promišlja, znači i, u ukupnim političkim odnosima, odnosno o pitanjima političkog sustava BiH, kad je u pitanju prodioba vlasti.

Ja ću, sada imam jedan kratak odnos, svoje određenje nasprem prijedloga Ustavne komisije, odnosno onih uvodnih napomena. Usvajanjem ovog zakona, ako ga uspijemo usvojiti u toleranciji i ozračju pomirenja ideja i prijedloga koje je moguće ostvariti će sigurno uspostaviti jedan prirodni tok stvari i odnosa. Prirodni zakoni su kažu ljudi jači od svih mogućih. Nešto što je normalno, prirodno. Jer, da prestanemo pričati o borbi za konstitutivnost i jednakopravnost, jer da je ostvarimo konačno. Jer jedan narod misli da je neravnopravan u BiH, a to nije malo pitanje. Ponuđena rješenja, u smislu kompromisa '96.-'98. godina su dobra rješenja. Dobra su rješenja jer su kompromis. Jer, polaze od vlastite prakse. Polaze od toga da se ne izmišlja topla voda nego da se uzmu rješenja iz iskustva vlastitog gdje je bilo najmanje problema u implementaciji a od prilike ova dva izborna perioda su bila najstabilnija izborna perioda u ukupnim političkim odnosima i mislim ako je to prihvatljivo, onda ga ja razumijem kao takvo rješenje, odnosno spreman sam dalje raditi na definiranju tih odredbi, nanačin kako je to ponuđeno.

Na kraju, nama petorici u ovom parlamentu i zastupnicima koji su dali potporu prijedlogu gospodina Ljubića, jako je stalo da ukupna javnost u BiH, pogotovo naši birači razumiju ove pozitivne napore i naša nastojanja da dođemo do najboljeg rješenja Izbornog zakona u BiH. Zato ih sve molim da, dublje pogledaju ponuđena rješenja i daju neke i stručne ocjene i ocjene javnosti, jer i nasprem i ponuđenih rješenja a i nasprem napora koje trebamo da činimo da bi ona bila u najvećem dijelu prihvaćena u ovom domu.

Mi razumijemo, još jedno pitanje. Ovaj izborni zakon će biti broj jedan prilika da BiH postane, ili počne postajati dio ujedinjene Evrope, ali isto tako ako se naprave propusti, na štetu bilo koga, može to biti i vododjelnica ukupnog stanja i političke klime u BiH. Zato apeliram, odnosno podržavam demokratski tijek rasprave, podržavam prijedloge i napore koji idu ka rješenju, a nudim ova razmišljanja za

praktičan odnos u onom drugom dijelu nasprem ovog prijedloga izbornog zakona gospodina Ljubića.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Amidžiću. Dopredsjedavajući kolega Mirjanić.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Poštovani gosti, poštovani poslanici, pred nama je Izborni zakon, pred nama je da riješimo ključni preostali uslov za prijem BiH u Savjet Evrope. BiH će biti primljena u Savjet Evrope, ali bolje da to bude što prije, a ne da čekamo i da budemo primljeni na kraju kao poslednja evrpska zemlja koja će biti primljena u Savjet Evrope. Rok 22.6. nismo mi odredili, odredio ga je neko drugi. Čuli smo na prošloj sjednici. Ako propustimo taj rok, možda nam se smiješi tek 2003.godina. Zato, kao odgovorni poslanici, mislim da treba da donesemo Izborni zakon. Mi ne možemo očekivati da drugi rješavaju naše probleme, već mi sami moramo rješavati naše probleme, kao i druge evropske zemlje. To je put u evropsku integraciju, a prvi korak jeste prijem u Savjet Evrope. Bilo je postavljeno pitanje odluke Ustavnog suda BiH. Prema toj odluci, potrebno je uskladiti ustave entiteta sa Ustavom BiH. Ovaj dom i ova skupština nisu nadležni za ustave entiteta i za ustavne amandmane na ustave entiteta, već samo za ustavne amandmane na Ustav BiH. To, dakle, jeste naša djelatnost. Svjedoci smo da je pokrenut postupak promjene ustava u oba entiteta, ali i kao svaki čin promjene ustava to drugo traje. U svim zemljama se ustav sporo mijenja. Postupak promjene ustava je komplikovan, jer svaka zemlja želi da čuva svoju ustavno-pravnu stabilnost. Na kraju, dozvolite mi da podsjetim. Sadašnji saziv Predstvničkog doma, biran je prema Pravilima PIK-a. Prema principima PIK-a. Ti principi i ta pravilila ugrađeni su u zakon koji je predložila Ustavno-prvna komisija, a koji je prije toga bio prijedlog Savjeta ministara, a koji znamo da je pripremio OSCE. Članovi drugih institucija BiH i članovi drugih institucija u BiH, od opštine, pa do institucija BiH, birani su prema pravilima PIK-a, prema principima i pravilima koji su ugrađeni u Prijedlog izbornog zakona. I sadašnji saziv gospodo i svi prethodni sazivi. Prema tome, nema razloga da, shodno članu 95. Poslovnika ne prihvatimo kako to piše u Poslovniku, neophodnost i principe na kojima je prijedlog zakona zasnovan. Mislim da trebamo krenuti ka izjašnjavanju da se izjasnimo o tome i da idemo u dalju proceduru oko amandmana.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se dopredsjedavajućem Mirjaniću. Koleginica poslanik Mediha Filipović.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolegice i kolege, dozvolite, evo prva, barem da notiram da su se članovi HDZ-a, kolege parlamentarci iz HDZ-a vratili u Parlament, samo da notiram. Ovdje govorimo, tačka je Izborni zakon, koja je, vidite svi najviše intrigira kao preduslov za naše prihvatanje, odnsono naš prijem u, kao članica Savjeta Evrope. Neko je pitao šta dobijamo time što ćemo biti članica Savjeta Evrope, pa samo taksativno, ako dozvolite nekoliko stvari bihu podvukla, obzirom da sam gostujući član naše delegacije pri Svjetu Evrope već četiri godine.

Vi znate da su tri osnovna stuba na kome leži Svjet Evrope, a to su prije svega vladavina prava, dakle, ako bi postali članica Savjeta Evrope, bili bi zemlja u kojoj, bili bi država u kojoj vlada pravo a ne pojedinci, i time bi izvršili široku demokratizaciju, kao i demistifikaciju i politike i političara koji su jednostavno samo ljudi koji rade jednu odgovornu profesiju, a svi znamo da ima i drugih vrlo važnih i odgovornih profesija a ne samo politika. Morali bi poštivati striktno ljudska prava i prava ljudskih manjina, kao i fundamentalne slobode, što nam je neophodno jer se u ovakvom sastavu ne možemo pohvaliti da poštujemo ljudska prava, o čemu je krvavo svjedočanstvo iz proteklih pet godina, četiri godine rata, evo i ovih pet godina se ne možemo pohvaliti.

Naš ulazak u Savjet Evrope, obavezat će nas da ne ispunimo i one uslove koji su malo potisnuti u našoj memoriji a i dalje stoje kao uslovi za naš prijem, a to je da surađujemo sa Haškim tribunalom i da izručimo sve one koji su osumljeni za ratne zločine. Da provedemo u potpunosti Aneks VII, dakle, da dozvolimo svima da se vrate svojim kućama, u svoje gradove i sela i da ispoštujemo nepovredivost privatne svojine. Da poštujemo slobodu govora. Slobodu medija, slobodu kretanja i da uradimo ono što radi civilizirani svijet, zemlje koje su članice Savjeta Evrope i koje su 49.godine 5.maja kada su organizirale ovu instituciju Savjeta Evrope, donijele striktno odluku koju se, hvala Bogu i do sada drže, a to je da sve probleme, bilo individualne, bilo nacionalne rješavaju pregovaranjem, kompromisom, i preko, kod nas domova naroda. Mi smo jedina država koja je potpisala Pakt stabilnosti a nije članica Savjeta Evrope, što nas može dovesti u situaciju da, ekonomski ne napredujemo je li ulaganja u Jugoističnu Evropu mogu mimoći državu koja nije članica Savjeta Evrope. Samo da vas podsjetim da je ovakav izborni zakon, već nekoliko puta bio na dnevnom redu. Prvi put kad je izašao u javnost ispred OSCE-a, mi ga nismo ovdje usvojili u prošlom parlamentu, jer smo imali, ne zaboravite vrlo burnu reakciju, vrlo burnu reakciju mislećih ljudi, društvenih radnika, profesora univerziteta, građana BiH koji poštuju demokraciju, koji su smatrali da se takvim izbornim zakonom, da su diskriminirani i da se ne poštuju njihova ljudska prava. Bila je izričit zahtjev od velike većine građana koji žele jednu modernu, civiliziranu demokratsku državu, da takav izborni zakon nedozvoljava im aktivno i pasivno učešće i time im direktno ugrožava njihova ljudska prava. Takva reakcija javnosti, a mi jesmo Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, dakle, upravo su nas birali oni koji se ne slažu s time da nemaju i aktivno i pasivno pravo na cijeloj teritoriji BiH, je dovelo do odlaganja donošenja novog izbornog zakona.

Prateći diskusije kolega u ovom domu, ja sam došla na jednu ideju, naravno, uz konsultacije članova Stranke za BiH, da vam predložim, jer nekako iz naših diskusija to i proizilazi. Mi imamo sada dva velika pitanja, jedno je poštivanje odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda BiH na cijeloj teritoriji BiH i drugo, imamo permanentni Izborni zakon.

Ako jeste tendencija i način rada u zemljama Savjeta Evrope, da se sve donosi za zelenim stolom, da se sve odluke donose pregovaranjem i kompromisom, evo ja predlažem da uspostavimo jedan kompromis, jer nema, mislim nikakve pravne zapreke da to ne uradimo, a to je da, paralelno, dakle, imamo dva problema. Imamo problem, nije problem, imamo odluku Ustavnog suda BiH i imamo Izborni zakon. Za što ne bi sada sve one tačke u Izbornom zakonu, koje su sporne i oko kojih se ne možemo složiti, zato što se kose sa konstitutivnošću naroda, za što ne bi sada odmah

sve te članove Izbornog zakona, u njih inkorporirali odluku Ustavnog suda BiH, koja je za nas i onako obavezujuća, jer je Ustavni sud BiH stariji od ovog parlamenta i možda bi na taj način dali znak našim biračima da jesmo za jednu demokratsku, građansku, civiliziranu, modernu državu, koja će funkcionirati i koja će biti samoodrživa i po modelu, po kakvom žive države članice Savjeta Evrope. Ovo će nam omogućiti da uđemo u Savjet Evrope u ovoj godini i dozvolite samo, gospodin Mirjanić je govorio o tom, nama ne samo da se može desiti, da naš prijem, ako ne ispunimo ovaj osnovni preduslov, bude odgođen za 2003. nego nam se može lahko desiti, obzirom da smo već šest godina gosti u jednoj instituciji, može nam se desiti da skinu našu aplikaciju, a onda bi prema Statutu Savjeta Evrope, morali čekati nekoliko godina, da obnovimo aplikaciju i da onovimo cijeli postupak. Mislim da to ne bi dobili odobravanje od onih koji su nam dali povjerenje da ih ovdje zastupamo. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Medihi Filipović. Replika, poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC TITAN

Moram replicirati. Klub zastupnika HDZ-a, ne pripada skupini otpisanih, prema tome, nikud nije odlazio i tu je bio, a rezultat i pokazatelj toga je, samo je primijenio drugi način rada, koji je demokratski, što je pokazatelj da BiH ide jednim demokratskim putem i razvija se u njoj demokracija. A, rezultat njihovog rada je i Izborni zakon, koji je, o kojem vi danas raspravljate. Prema tome, ne treba uopće pozdravljati, mi smo izabrali metod rada da ukažemo na problem koji ima za cilj stabilizaciju BiH. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Imamo još dva diskutanta, koliko sam prvilno zapisao, poslanik Mijatović i poslanik Vukić. Mijatovića ne vidim tu. Poslanik Vukić ima riječ i još Kovačević.

ZDENKO VUKIĆ

Dame i gospodo, kolegice i kolege, uvjeren sam da ova današnja rasprava nas vodi ka usvajanju Izbornog zakona. Mi trebamo biti realni i svjesni jednog stanja u kojem se nalazimo, pod dojmom izbora koje smo prošli i ovih pet mjeseci implemntiranja rezultata, mi vidimo da ono načelo transparentnosti, doista nije bilo zastupljeno od samog prebrojavanja, koje na neki način jeste, ali i nije bilo transparentno, od toga, od načina izračuna gdje će ko biti, od načina ustroja Doma naroda Federacije, a u ovom zakonu izbornom se uopće i ne spominje u ovom trenutku taj dom naroda Federacije, koji je za nas vrlo bitan, od toga, gospodin Mirjanić se treba očitovati, da li će dom naroda postojati i u RS. Čitav niz nekakvih pitanja, vrlo bitnih, gdje trebamo stvoriti onaj osjećaj sigurnosti institucionalne zaštićenosti, ali kažem, postoji dobra volja. Ja moram reći, da ćemo sigurno mi, kao zastupnici HDZ-a to posebno i s ponosom ističem, jer smo mi dobili, ipak, jednu prebisticarnu potporu našeg biračkog tijela, zastupati interes tog biračkog tijela, ali kažem u onom pozitivnom smjeru, znači da dođemo do rješenja kojeće biti prihvatljivo za sve. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Vikuću. Replika dopredsjedavajući Mirjanić.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Vrlo kratko, pošto ste me prozvali po imenu, moram vam odgovoriti. Ovdje, ja nisam jedini poslanik iz RS, ima ih još. Drugo, kako će biti ustavno uređenje RS, ne zavisi od volje gospodina Mirjanića niti od volje 14 poslanika iz RS u Predstavničkom domu, već zavisti od Narodne skupštine RS, koja je ovlaštena, nadležna da donosi i mijenja Ustav RS. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mirjaniću. Poslanik Kovačević.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Dame i gospodo, poštovani predsjedavajući, ja sam danas došao ovdje na skupštinu sa ciljem da čujemo sva ova mišljenja, a da usvojimo Izborni zakon. Međutim, slušajući sve ove diskusije, od tri časa, stekao sam utisak, da oni koji su najviše da uđemo u taj Savjet Evrope, koji su sve više daju prijedloga da što više zakomplikuju donošenje ovog zakona, zadirući i u Ustav u odluku ustavnu u nadležnosti entiteta i sve ostalo što je sve u politici nedorečeno, ne iskazano, još ne definisano, kao da ćemo ovim zakonom danas mi sve probleme, koji su u BiH, koji tište riješiti, jer smo počeli, od istorije, do ne znam čega nismo. U osnovi je cilj, treba da je zakona, ta jednakopravnost, konstitutivnost naroda i suverenitet naroda i mislim da su stručnjaci koji su radili ovaj zakon, stručnjaci OHR-a, pravnici u datoj situaciji itd. predložili jedan transparentan zakon, koji se u ovom današnjem trenutku mogao, eventualno, prihvatiti.

Prema tome, ja plediram na to, da mi idemo, ako nam je cilj i ako smo stvarno zato da se zakon usvoji, da damo doprinos usvajanju zakona, a ne kako ćemo razvaliti da se isti ne usvoji. Ja stvarno, pazite, mi ne možemo sada izdati jednu knjigu od 2000 starana i sva pitanja koja su u BiH ne riješena, riješiti Izbornim zakonom, ali sam da se poštuje Ustav, da se poštuje, mi smo protiv toga, nama ljudi pričaju da smo za Dejton a kažu treba ukinuti RS, treba ukinuti entitet, pa to je razaranje u BiH. Ja sam zato da se poštuje Dejtonski mirovni sporazum ovdje, da se poštuje ova konstitutivnost i ravnopravnost naroda svih u BiH itd., ali je činjenica sada da je tako definisano, kako je definisano Ustavom i BiH i ustavima entiteta da mi to primijenimo, a nemam ništa protiv ni primjene odluke Ustavnog suda u BiH, ali sve ima svoj red i treba to provesti. Znači, mene što se tiče, ja sam za usvajanje Izbornog zakona i molio bih ako imamo volje da ga usvajamo, da pređemo poslije na ove članove i da usvojimo to u određenom roku. Nisam ja za te rokove, ali moramo poštovati sada, ako je rečeno 22. da stvarno taj rok ispoštujemo pa ako treba da ne idemo kući tri dana, ali da usvojimo zakon i da idemo putem ka Evropi. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kovačeviću. Iscrpili smo diskutante za ovaj prvi dio tačke 2. Koja razmatra dva izborna zakona, jedan izborni zakon kao prijedlog Vijeća ministara i drugi izborni zakon kao Prijedlog poslanika Mariofila Ljubića.

Završavajući ovaj dio, objektivno, zahvaljujem se na jednom dijalogu tolerancije, povjerenja pa i traganja za što boljim rješenjima u oba izborna zakona, a sa svim elementima političke mudrosti i odgovornosti prema ustavno-pravnoj arhitekturi BiH, prema Ustavu BiH i normalno prema Dejtonskom sporazumu, koj je legalni dokument, što znači da smo te principe u najvećoj mjeri artikulirali, zajedno sa principima, odnosno stavovima koje je dala i eksplicirala u svom izvještaju Ustavno-pravna komisija. Znači, možemo sasvim u cjelosti biti zadovoljni sa ovim tokom diskusije i opredijeliti se da pređemo na diskusiju o članovima predloženih izbornih zakona. Ja vas molim da završim. Do sada smo sve imali, da pređemo na diskusiju o članovima izbornih zakona i u tom kontekstu, nakon toga damo pauzu do tri sata i nastavimo i pripremimo se za dijalog oko članova izbornog zakona. Poslanik Šašivarević izvolite.

To smo i predvidjeli pauzu. Znači da se izjasnimo.

Ko je zato da se pređe na diskusiju o članovima predloženih izbornih zakona?

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv? Hvala vam. – 2 protiv - 3.

Ima li neko uzdržan? – 1

Sa 31 glas za – 3 protiv i 1 suzdržanim mi smo se opredijelili da pređemo na diskusiju o članovima predloženih izbornih zakona. Hvala vam. Pauza do 15 sati.

/PAUZA/

... zasjedanje 9.sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Nalazimo se na tački 2. Završili smo diskusiju i izjašnjavanje o principima i odlučili da pređemo na raspravu o članovima predloženih izbornih zakona, jednog od strane Vijeća ministara, koje smo dobili i drugog zakona kojeg smo dobili od poslanika Mariofila Ljubića. Današnja sjednica, trebala bi da se završi sa raspravom o članovima Izbornog zakona i u tom kontekstu omogućimo drugo zasjedanje, koje će direktno raspravljati i glasati o predloženim amandmanima i zatim se izjasniti o cjelovitom tekstu Prijedloga izbornog zakona BiH. Nastavljamo sa zasjedanjem. Ko se javlja za riječ? Izvolite, poslanik Šašivarević.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Gospodine predsjedniče, prvo bih vam pročitao član 62. Bilo koji klub poslanika ima pravo zatražiti pauzu do 30 minuta za svaku odgovarajuću tačku. Ja sam tražio pauzu da bih se konsultovao sa članovima mog kluba oko glasanja, jer smo imali na glasanje, znači niste to ispoštovali. Molim vas, ubuduće to poštujuete.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim, kada predsjedavajući krene u proceduru definiranja zaključka i izjašnjavanaj ovog doma, onda se ne može, jednsotavno ta procedura kršiti i remetiti. Vi ste imali dovoljno vremena prije toga.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Ja sam tražio pauzu prije glasanja. To imam prvo. Ja sad imam jedan konkretan prijedlog, da bi ova diskusija slijedeća bila konstruktivna i da ne bi izgubili

vrijeme samo pričajući o, ja i klub članova Stranke za BiH predlaže raspravu o svakom poglavlju zakona posebno.

Drugo, predlažemo da se gospodin predsjednik da ograniči vremenske diskusiju svakog poslanika na pet minuta, da se ne bi to, i predlažem predsjedniku da poslije prozivanja jednog poslanika da odmah prozove i slijedećeg da dođe čovjek i zauzme mjesto, jer izgubimo pola minute dolazeći i vraćajući se nazad i ujedno da predložimo da Ustavno-pravna komisija da da svoje mišljenje za sledeći Parlament o svim danas predloženim i ponuđenim amandmanima. Znači, za sledeću narednu sjednicu da to Ustavno-prvna komisija da mišljenje. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Nismo još prešli na drugo čitanje gospodine Banjac. Glasali da raspravljamo o članovima izbornog zakona.

MIRKO BANJAC

To je drugo čitanje.

SEAD AVDIĆ

Nije. Izvolite.

MIRKO BANJAC

Molim vas gospodo, rsprava u Domu otpočet će prvim čitanjem, koji se tiče neophodnosti i principa na kojima je prijedlog zakona zasnovan, prema izvještaju komisije. Rasprava o članovima, otpočeće ako Dom tako odluči, ako Dom tako ne odluči, predloženi zakon smatra se odbijenim. Znači, zakon nije odbijen, jer je prošao prvo čitanje i ušao u drugo čitanje. Nema tu, to je. On nije odbijen. To je ono što ja kažem. Zakon nije odbijen, samo da to razjasnimo.

SEAD AVDIĆ

To nije sporno.

MIRKO BANJAC

Znači, zakon više ne može biti ni jedan odbijen. On ulazi u amandmane i u čitanje.

SEAD AVDIĆ

Tako je, razjasnili smo. Član 95. i član 96. definira rezultate, odnsono okvire prvog i drugog čitanja. U tom smislu smo pojasnili.

MIRKO BANJAC

Nije problem u tome, ja sam samo htio reći zakon ne može biti odbijen.

SEAD AVDIĆ

Drugo čitanje se sastoji od rasprave i glasanja o predloženim amandmanima, slijedeći redoslijed članova na koje se to odnosi itd. član 96. Izvolite, o članovima raspravljamo Izbornog zakona. Prvo čitanje, nismo se izjasnili o prvom čitanju u cjelosti. Tako je, normalno. Izvolite rasprava o članovima. Poslanik Kulenović.

SALIH KULENOVIĆ

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo, sve vas pozdravljam. U ovom prvom dijelu sjednice, čuli smo dosta diskusija, koje su uglavnom bile usmjerene ka principima u vezi sa ovim zakonom. Ja mislim da, ukoliko bi se, makar, 60% držalo onih principa, koje je danas iznijela uvažena profesorica Filipović, ja mislim da bismo mi mogli doći do ovog zakonskog projekta. Ja se nadam će ovim predloženim amandmanima i amandmanima koji će uslijediti, u svakom slučaju biti poboljšani tekst ovog predloženog zakona. Ja koristim ovu priliku sada, da iznesem jedan amandman, na član 2.14.

SEAD AVDIĆ

Raspravljamo samo o članovima. Znači, članovima Izbornog zakona.

SALIH KULENOVIĆ

Ja ću onda, vjerovatno gospodine predsjedniče imati priliku da iznesem primjedbu u vidu amandmana na član 2.14.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kulenoviću. Poslanik Osman Brka se javio prije toga. Niste. Poslanik Grabovac.

GRABOVAC MIRO TITAN

Gospodine predsjedavajući, ja mislim da bi dobro bilo da razjasnimo kad je upitanju ovi amandmani, jer ljudima očito nije jasno, što i na koji način. Članak 94. točka 3. i točno definiira pod kojim uvjetima se prihvataju novi amandmani, odnosno kako se mogu oni prihvatiti. Znači, da se pridržavamo Poslovnika kad je vezano s tim.

Drugo, sada je članak 95.točka 2. Znači počela je rasprava o, ako sam, ja sam malo kasnio pa se ispričavam, ukoliko se već glasalo da se može o amandmanima, što znači da su obadva zakona ravnopravna i ne može biti ni jedan odbijen. Nije ni jedan odbijen, znači jedino može biti odbijen poslije u izjašnjavanju, ali ja ću kazati ovako. Ja ću malo analizirati amandmane koje je dostavila Ustavna-pravna komisija, gdje postoje četiri amandmana koji su prihvaćeni, kad je u pitanju od strane Ustavne komisije, a amandmani su HDZ BiH. Naravno, mi pozdravljamo, jer amandmani koji su prihvaćeni, udovoljavaju našim zahtjevima i nadam se da će postati sastavni dio teksta, u stvari već su postali, da će tako izgledati se kad bude se glasovalo oko zakona. Međutim, moram upozoriti na amandman 10.koji je dostavila Ustavna komisija a to je, u stvari oprostite. Amandman 10.članak 8.8. ukoliko možete naći.

Gdje kaže Ustavni sud BiH može odlučiti. Ja govorim o člancima, raspravljamo o člancima. Ja raspravljam o članku koji se tiče, a on je u obliku amandmana.

MIRKO BANJAC

/Govori sa mjesta/ Kad je sekretar pravio čistopis, on je pogriješio, unio je u ovaj čistopis amandmane ... stare, ne unose se oni. Unose se članovi kako ih je predložila Ustavno-pravna komisija i to kod vas unosi problem. Vi, trenutno, u roku od 48 sati, ako ste uložili amandmane i koji pobijaju amandmane Ustavno-pravne komisije. Vi to niste uradili.

MIRO GRABOVAC TITAN

Jesmo. Uradili smo.

MIRKO BANJAC

E, ako se to raspravlja kad dođete do amandmana. Ne može to biti amandman.

MIRO GRABOVAC TITAN

To je sastavni dio sada zakona. Htio sam upozoriti kad je u pitanju ovaj dio članak 8.8. gdje kaže Ustavni sud BiH, može odlučiti da je član Predsjedništva BiH privremeno nesposoban za obnašanje svoje funkcije. Ja, mi smatramo da je ovaj, da je ovo neustavno. Ustavni sud nema ingerencije da to odluči. U našem amandmanu je bilo da to Parlamentarna skupština BiH odlučuje što smo mi priložili naknadno kao amandmane. Kad je u pitanju ovaj dio, dio članaka, mi smo takođe uložili amandmane. Ja ne znam, nemoguće je raspravljati o člancima, ukoliko nećemo govoriti o amandmanima na te članke.

SEAD AVDIĆ

Ja se izvinjavam, molim vas da pročitamo još jedanput član 95. Mii smo to sasvim jasno raspravili.

Pod 2. Rasprva o članovima počeeće, ako dom tako odluči, ako dom tako ne odluči, predloženi zakon se smatra odbijenim. Mi raspravljamo i članovima Izbornog zakona. Član 96. Drugo čitanje sastoji se od rasprave i glasanja o predloženim amandmanima, slijedeći redosljed članova na koje se odnose. Znači, savim jasno. Nismo prešli na izjašnjavanje rasprava o amandmanima.

MIRO GRABOVAC TITAN

U redu, ukoliko se ne može, to treba tražiti u drugom čitanju, Klub zastupnika HDZ-a ostaje kod amandmana na članke, da ih ja sada ne bih nabrajao, koje smatramo da nisu potuni, na tom ostajemo, kad budemo, onda ćemo raspravljati. Amandmani su obnovljeni.

SEAD AVDIĆ

Na vrijeme. HDZ, Hrvatska demokrtska zajednica je na vrijeme stavila svoje amandmane, s obzirom da amandmani Ustavno-prvne komisije ostaju kod njih, u tom

kontekstu, prilikom drugog čitanja, mi ćemo se raspravljati i izjašnjavati o tom amandmanima, sasvim jasno.

MIRKO BANJAC

Gospodo, ja vas molim da ne bi bilo zabuna, stvarno najiskrenije želimo, evo Komisija će dozvoliti da u ime kao predsjednik komisije govorim, radi se o slijedećem. Rasprava o članovima sada, ono što je Komisija usvojila nisu više amandmani, nego sastavni dio teksta zakona. Sad vi možete diskutovati ne o amandmanu, nego kažete, ja imam primjedbu na član taj i obrazlažeš za što se ne slažeš s tim, a u drugom čitanju uložiti ćeš amandman ako si ga na vrijeme uradio. Znači, ti možeš raspravljati o pojedinom članu kako njegovo rješenje u tom članu koji ti sporiš, o ovom konačnom članu, koji je ispred Komisije predložen. Za što ga sporiš, za što ti je nejasan, za što ti je neprihvatljiv i u tom smislu se sad vodi diskusija po članovima. To je sasvim jasno. To je ta diskusija.

SEAD AVDIĆ

Zato je bilo teško rasčlaniti i napraviti softiciranu razliku – liniju razgraničenja između principa, članova i amandmana, jer članovi, teško je objektivno raspravljati o članovima, bez intervencije o amandmanima i u tom kontekstu neke stvari su jasne, ali Poslovnik je ipak dijelom, svojom nepreciznošću unosi. Izvolite, poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC TITAN

Evo ja ću kratko intevenirati, s obzirom da smo mi ovaj pročišćeni tekst zakona, koji je, u odnosu na amandmane koje je prihvatila Ustavno-prvna komisija i teško je bilo se tu snaći, ali mislim da ne nemoguće raspravljati o člancima da se ne raspravlja i o amandmanima na njima.

Ako gledamo ovaj zakon, koji je dostavljen danas, onda možemo na taj način raspravljati. Ako gledamo onaj zakon koji je prije bio i na ... amandmane u odnosu na izvještće Ustavne komisije, onda princip mora biti drugačiji. Recimo, ovdje je to u članku 8.9. gdje sam maloprije upozorio, smatram da je članak 8.9. neustavan, jer govori Ustavni sud BiH može odlučiti da je član Predsjedništva BiH privremeno nesposoban za obavljanje funkcije. Smatram da ovdje nema ustavnog temelja i da je protu ustano ovo u okvirima u ingerenciji Ustavnog suda nije ovo da odlučuje je li ili ne.

SEAD AVDIĆ

Ko se dalje javlja za riječ o članovima izbornog zakona jednog i drugog. Poslanik Šašivarević.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Ja ću odmah na zadnji stav, stav 2. člana 20,9. je novi stav 2. Za koji glasi, to je što je usvojila Komisija. Kaže državljanin BiH koji koristi kuću ili stan na kojim nema prvo vlasništva ili stanarskog prava, sad, a izdata je izvršna isprava od

nadležnog sudskog ili upravnog organa o povratu iz kuće ili stana nema prvo glasanje u mjestu boravišta dok ne napusti tuđu imovinu u roku naznačenom u izvršnoj ispravi i može se registrirati za izbore, samo u opštini u kojoj je imao posljednje prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u BiH.

Klub Stranke za BiH, mi smo uložili amandman na ovo, samo ću spomenuti amandman, neću raspravljati o njemu, jer se ne slažemo sa ovom jednom rečenicom ovdje. To je a izdata je izvršna isprava od nadležnog sudskog ili upravnog organa o povratku te kuće ili stana. A to ću obrazložiti jednim od razloga. Evo konkretno, uzmimo u Banja Luci je predato 16.022 zahtjeva za povrat stanova i kuća od toga je izdato samo 1.767 rješenja, to govorim podatke sa 31.3. o.g. Znači, na ovaj način, ako insistiramo da bude izdato rješenje za povratak, usporit ćemo povratak. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šašivareviću. Da vas obavijestim na klupe ste dobili, također, dopis OHR-a, koji apostrofira preferencijalno glasanje, pragove izborne, izbor generalnog sekretara, restriktivne biračke opcije za bespravne korisnike stambenog prostora i, također, dobili ste dopis, odnosno stavove političke partije koja nije parlamentarna stranka, ali iz razloga javnosti i svega ostalog, zunači, Stranke žena u kontekstu njihovih povreda na Izborni zakon BiH. Poslanik Osman Brka.

OSMAN BRKA

Poštovano Predsjedništvo, poštovane kolege, SDA zaista je, nastoji da bude konstruktivna u svakom momentu i evo u toku današnjeg dana, kad smo diskutovali o principima, mi se nismo ni javljali za riječ, smatrajući da trebamo što prije da idemo na ovaj drugi dio. Ovaj drugi dio, ja hoću samo da kažem, dvije stvari, upravo zbog toga što želimo da budemo konstruktivni i kooperativni, mi nismo ni imali puno amandmana na Prijedlog zakona. Imali smo dva na Ustavnoj komisiji. Jedan je prihvaćen, to je onaj amandman u članu 11. na tačku 10. i to je sad sastavni dio Prijedloga. O njemu neću da govorim, ali ću o ovom drugom, koji sam ja danas ponovo podnio a to je u članu 20. na tačku 9. Dodaje se novi stav 3. koji glasi: "Osoba koja je prijavila boravak u drugoj općini a koristi nekretnine, odnosno stan na koju je izbjegla ili raseljena osoba podnijela zahtjev za povrat, može se registrirati za izbore samo u općini u kojoj ima prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u BiH".

Dosadašnji stavovi 3,4,5,6. i 7. postoje stavovi 4, 5, 6, 7. i 8. Obrazloženje. Vrlo ću kratko pročitati nije dugo, jer je vrlo jasno.

Amandmanom I se predlaže da osoba koja koristi nekretninu odnosno stan..... u povrat može se registrirati za izbore samo u općini u kojoj ima prebivalište po posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini. Ovim amandmanom izjednačava se aktivno i pasivno biračko pravo. Takođe članom 20. tačka 10. Zakonom je propisano da osobe koje koriste tuđu imovinu ne mogu biti kandidati. Isto tako je logično da ni birači koji su raseljene osobe, a koriste tuđu imovinu ili stan, ne mogu glasati u općini boravka u kojoj koriste tuđu imovinu ili stan. Ovaj amandman je u skladu sa Aneksom VII općeg mirovnog sporazuma. Njime se podstiče provođenje Aneksa VII mirovnog sporazuma kao i poštivanje imovinskih zakona.

Mi vam se zahvaljujemo i smatramo da ćete shvatiti naše najbolje namjere i najbolje želje da se ovaj zakon usvoji, ali ispod jednog minimuma mi nećemo moći ići.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Brki. Ko se dalje javlja za riječ? Poslanik Emina Zaćiragić.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Ja bih kratko podržala ovaj amandman što je kolega Brka predložio. Mislim da je ovaj amandman ključ za pitanje povratka izbjeglica. Znači, ako vi dozvolite da za 6 mjeseci boravka lica koja stanuju u tuđim kućama, u naseljima u cijeloj Bosne i Hercegovini budu glasali i ovaj obezbjedili to biračko pravo na taj način, odna ste cijele grupe raseljenih lica i izbjeglica obespravili. Te grupe nemaju pravo kretanja. Nemaju pravo nastanjivanja u svojoj imovini. Ne govorim o pravu formalnom, nego na 100 hiljada ljudi nema slobodu kretanja u toliko da bira mjesto boravka gdje je njegova imovina, gdje su njihovi stanovi. Oni takvo pravo nemaju, i oni su potpuno obespravljani. Na suprot tome, dajemo pravo ljudima koji su naselili gradove, sela kuće, stanove da za 6 mjeseci boravka glasaju u mjestu. I tu će se apsolutno izmijeniti demokratska struktura i ovakvim propisom mi smo okončali etničko čišćenje i dovršili postignute ciljeve u ratu. Ja nemam ništa više.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Emini Zaćiragić. Ko se dalje javlja za riječ? Poslanik Cuplov.

MUSTAFA CUPLOV

Ja moram napomenuti da je poslanik Šešivarević ovdje dao jednu, čini mi se razuman prijedlog, koji bi na izvjestna način ovu ogromnu materiju koju mi sada imamo pred sobom, gledajte ja imam cijeli skup amandmana koji ja sad trebam na brzinu da listam, prijedlog da se glasa po poglavljima. Gledajte, izade diskutant i kaže član 20. tačka 27.itd. Ja bih volio da vi date na glasanje taj prijedlog, pa da na izvjestan način usvojimo to kao metod rada, što bi omogućilo bolje i kvalitetnije praćenje kompletnog ovog materijala.

SEAD AVDIĆ

Mi se danas nakon primjene člana 94., odnosno člana 95. i 96. prvog i drugog čitanja izjašnjavamo o prvom čitanju. Izjasnili smo se o prelasku koraka dalje u smislu rasprave o članovima i u tom kontekstu završavamo diskusiju o ovom prvom dijelu. Drugo čitanje rezultira razmatranjem i usvajanjem i glasanjem o amandmanima. To je sasvim jasna pozicija. Znači ne bi bilo ni konstruktivno ni uputno ići od poglavlja do poglavlja, jer to nema smisla u smislu da nema iza toga izjašnjavanja o pojedinim poglavljima Izbornog zakona koja su danas pred nama, zato što se i ne pretpostavlja i ne predviđa Poslovníkom u prvom čitanju da se ide na izjašnjavanje o pojedinim poglavljima Izbornog zakona. Znači poslovnička procedura

je sasvim jasna, ostaje nam još jedna plenarna sjednica u smislu izjašnjavanja, odnosno rasprave i glasanja o amandmanima. U tom kontekstu sasvim je jasna pozicija Predstavničkog doma sa aspekta usvajanja i proceduru i usvajanja Izbornog zakona. U tom smislu, znači mi smo veliki dio diskusije završili, diskutujemo o članovima Izbornog zakona, njihovim postavkama, prihvatanju ili odbacivanju pojedinih članova, ili korekcije pojedinih članova. Izvolite dalje. Kolega poslanik Vukić.

ZDENKO VUKIĆ

Dame i gospodo ja ću postaviti nekoliko pitanja upravo što sam i maloprije rekao pod dojmom izbora koji su iza nas i pod dojmom nedovoljne transparentnosti.

Nije mi baš najjasnije ko raspisuje izbore. Možda je to nekom jasno, ali. Dalje. Kada će biti općinski, ali kada će biti opći?. Koliko god to naivno, ja znam, došlo je ovi izbori, prethodni kada su bili opći u tijeku, niko nije znao da li je to na dvije ili četiri godine. U člancima se uvodi taj pojam ovlašteno općinsko tijelo. Da li je to dato na slobodu nekom da tumači kako komu odgovara, ili kako ko misli. Ja sa se zalažem za isključivo brojanje glasova na licu mjesta, pa da ti glasovi poslije idu negdje na kontrolu ako treba. Također, ovo glavno sjedište za prebrojavanje je malo upitno, jer uvijek se dvojilo da li se tu radi kako treba ili ne treba, posebno zbog glasova iz inozemstva koji su čudno putovali i nije se znalo šta je to, jednostavno. Također Izorno vijeće bi, ustvari imamo Izorno povjerenstvo, ali imamo ono prizivno vijeće ili ne znam koje se, ono bi trebalo, mislim trebalo bi Izorno povjerenstvo o ponovnom stupnju da odlučuje o žalbama. Također Ustavni sud, da li njegove funkcije treba da uzme Parlamentarna skupština. To je gospodin Grabovac nešto na tu temu spominjao. Recimo u nekim člancima je vrlo bitno, recimo ovaj članak koji se tiče broja mandata kao i granica višečlanih izbornih jedinica, kao i broj kompenzacijskih mandata. To u ovom trenutku Parlamentarna skupština Federacije Bosne i Hercegovine može da utječe na to. Mislim, to ne bi smjelo bez jasno određene uloge Doma naroda. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Vukiću. Ko se dalje javlja za riječ? Ako nema, ja ću biti slobodan da uzmem nekoliko riječi da kažem.

Dame i gospodo, dragi poslanici, dragi gosti, objektivno treba samo jedno. Mi pokušavamo iz SDP-a aktuelizirati jednu dimenziju znači ovog Izbornog zakona, to je dimenzija izbora članova Predsjedništva, članovi 8.1. i dalje, svjesni činjenice da Izborni zakon mora biti u saglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine. To je tvrdoglava činjenica i u tom kontekstu ni jedan dokument u Bosni i Hercegovini koji se donosi ne može biti u opoziciji ili u suprotnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Ustav Bosne i Hercegovine je najviši dokument ove države. S druge strane Ustav Bosne i Hercegovine, članovima svojim, znači članom 2.stav 2. i 4. praktično akceptira ustavno-pravni sistem Bosne i Hercegovine, primjenu Evropske povelje o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. I kaže da je taj akt ima pravo prvenstva u odnosu na sve ostale pravne akte ove države Bosne i Hercegovine.

Član 5. tog istog ustava je u suprotnosti sa ovim članom 2. i to je činjenica. To je jedna velika istina. Član 5. definira i u tom kontekstu praktično onemogućava jednako aktivno i pasivno biračko pravo na cjelokupnoj teritoriji Bosne i Hercegovine kroz preferiranje znači entitetskog načina izbora članova Predsjedništva iz jednog i drugog entiteta.

Razmišljajući o ovim kontraverzama i nakon konsultacija sa sudijama Ustavnog suda, mišljenja preovladavaju to je da jedna država kakav je Bosna i Hercegovina, respektirajući Dejtonski sporazum može svojim dokumentom i svojim Ustavom definirati neka specifična rješenja koja se direktno odnose za tu državu Bosnu i Hercegovinu. I u odnosu na Evropsku povelju o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. I ako je to istina kažu naši pravni eksperti, onda se izlaz može tražiti u redefiniciji ili rekonstrukciji članovi 8.1.,8.2. itd. tako što bi se, nebi bilo u suprotnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine sproveo znači kandidacioni postupak na cjelokupnoj teritoriji Bosne i Hercegovine gdje bi svi građani glasali za po 2 kandidata iz reda Bošnjačkog, Hrvatskog i Srpskog naroda. Ti koji bi se kandidirali po 2 ili 3 kandidata bi u drugom krugu po Ustavu Bosne i Hercegovine bili verificirani relevantni kandidati i po Ustavu Bosne i Hercegovine bi se izvršio normalno sa područja Republike Srpske, sa područja Fedeacije, Bošnjak, Hrvat i sa područja Republike Srpske pripadnik srpske nacionalnosti i sa tim dijelom bi se otklonila ova neusaglašenost člana 2. Ustava Bosne i Hercegovine sa članom 5. Ustava Bosne i Hercegovine. Mislimo da bi to bio jedan postupak koji nije u suprotnosti sa Ustavom i koji bi mogao pomjeriti određene proturječnosti koje se javljaju oko izbora člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Svjesni činjenice da to poskupljuje proces, da komplicira izborni proces i svega ostalog što nosi jednostavno ovakvo jedno promišljanje. Hvala vam.

Ko se dalje javlja za riječ? Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC – TITAN

Malo ovdje zbrke kada je u pitanju taj dio. Ja mislim da je amandman Osmana Brke bio na članak 11.10. o izbornom pragu to je 3% ovdje gdje je. Ukoliko ostaju izborne jedinice, nije mi jasno koji smisao će imati ovaj izborni prag, iako se ja slažem s njim. Ukoliko ostanu izborne jedinice on neće imati smisla. Izgubit će ga. Pa bi trebalo vidjeti taj dio. Nemam ništa protiv da ostane taj dio. Da pače mi se zalažemo da ostane. Ukoliko ostaju izborne jedinice, ja mislim da ovaj od 3% izborni prag nema svrhe.

Drugo, u ovom zakonu. Meni je krivo što tu nije predsjedatelj Ministarskog vijeća kao predlagač. Jel ima neko da brani zakone, odnosno da će davati odgovore na Zakon ministarskog vijeća. Nekoliko pitanja. Vidimo, regulirano je poglavlje izbora Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, samo ne uključujući Dom naroda i Zastupnički dom. Imamo na drugoj strani poglavlje 12. Parlament federacije, gdje je regulirano, Zastupnički dom, a nije reguliran Dom naroda i regulirana je Republika Srpska. Ako je Dom naroda reguliran na razini države, a narazini Fedeacije iz koje proističe Dom naroda Bosne i Hercegovine nije reguliran, ne znam koji je sad tu smisao i koji je razlog izostavljanja ovoga. Ja bih želio odgovor, odnosno tražim da se ovdje dopuni ovaj upravo onaj dio kako je bio do razrješenja, da se dopune privremena izborna pravila koja su bila 96. i 98. godine. Prije toga bi želio objašnjenje zbog čega taj dio nije ovdje dopunjen, odnosno, izbor predsjednika i potpredsjednika

Federacije, kao izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, ako sve ima ustavni temelj. Čime je se, ovaj Ministarsko vijeće rukovodilo, odnosno predlagač rukovodio kada je izostavio ova bitna poglavlja, a koja imaju ustavnu osnovu. Eto toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem poslaniku Grabovcu. Hoće li neko možda iz Vijeća ministara? Dobro. Da li se još neko javlja za riječ oko rasprave o članovima Izbornog zakona da bi smo dali riječ Vijeću ministara? Više se niko ne javlja. Ja predlažem da Vijeće ministara koje može da da odgovore na ova pitanje. Evo poslanik Mašović, takođe ima.

AMOR MAŠOVIĆ

Poštovane kolegice i kolege, ja ne znam da li ću ja ovo predlagati u formi amandmana ili se eventualno radi o nekoj grešci koju može predlagač ispraviti u toku ovog zasjedanja. U članu 4.5. se kaže – politička stranka čiji član je nosilac mandata u istom organu za politička stranka podnosi zahtjev itd.itd. Dakle, ovdje se, ja pretpostavljam radi o grešci i treba da stoji – politička stranka čiji kandidat, jer cijeli zakon u svim svojim članovima govori o kandidatima političkih stranaka, a ne o članovima političkih stranaka. Dakle, obrazloženje je jasno. Ne mora se biti član političke stranke da bi neko bio kandidovan ispred te političke stranke kao kandidat. Time oduzimamo mogućnost istaknutim akademikima, privrednicima itd.itd. koji su nestranački ljudi da budu kandidirani ispred određenih političkih stranaka kao njihovi kandidati. Shodno ovom prvom dakle u članu 2. ovaj stav 2. zapravo u članu 4.5. otpao. On postaje nepotreban. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem poslaniku Mašoviću. Da li se još neko javlja za riječ? Vodimo računa. Ako se niko ne javlja za riječ, evo ja predlažem da doministar gospodin Alijagić pokuša dati objašnjenje na ove upite poslanika Grabovca.

ALIJAGIĆ

Gospodo, mi ćemo dati kasnije izjašnjenje o ovim primjedbama, a jedino vam mogu dati sa objašnjenje. Vi znate da su određena poglavlja, prije svega 5 poglavlja je izostavljeno. I dali smo razloge zbog kojih su ta poglavlja izostavljena. A izjašnjenje o ovome što ste vi danas rekli daćemo kasnije.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC TITAN

Meni je stvarno žao što nema ko ovdje govoriti s obzirom na težinu i važnost ovog zakona. I te kako je bitno da neko odgovori i kaže kako je to zamišljeno, odnosno na koji način se to želi razrješiti ova situacija. S obzirom da nema nikog iz Ministarskog vijeća kompetentan, odnosno ko može odgovoriti, ja u potpunosti

nemam primjedbi na Zakon koji je ovdje u proceduri ravnopravan gospodina Ljubića. Ja smatram da onda možemo preći u raspravu na zakon gospodina Ljubića, jer nema ko braniti zakon Ministarskog vijeća. Obadva zakona su ravnopravna u proceduri. Prema tome ukoliko nema ko dati na ovaj način na ove moje upite odgovor, zbog čega je to, ja predlažem da raspravljamo o zakonu gdje nema niko primjedbi koliko vidim na zakon gospodina Ljubića. Stvarno mi je žao. Ne znam zbog čega nastaviti diskusiju, ako nema ko dati odgovore, raspravljati uopšte o člancima o poglavljima, a nema niko odgovora na to. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Da li se još neko javlja za riječ po članovima Izbornog zakona oba prijedloga i pod a. i pod b. od strane Vijeća ministara i od strane poslanika Mariofila Ljubića. Nema niko više. Možemo li zaključiti raspravu? Možemo istaći činjenicu da smo raspravili i o članovima u okviru prvog čitanja Izbornog zakona. Ostaje nam član 96. drugo čitanje, gdje ćemo samo raspravljati o amandmanima i glasati o amandmanima i time raspraviti i vjerovatno sa sigurnošću, jel tako usvojiti jedan od izbornih zakona koji su danas pred nama bili u parlamentarnoj proceduri. Možemo li ovako zaključiti ovu tačku dnevnog reda? Hvala.

Možemo preći na drugu, treću tačku dnevnog reda –

Ad.3. Predlog zakona o zastavi Bosne i Hercegovine

Član 105. bez internencija, bez amandmana, bez mogućnosti promjene teksta. Zakon koji je donešen od strane OHR-a na privremenoj osnovi i u tom kontekstu ipak ja moram dati mogućnost u koliko ima nešto da pita ili predloži. Da li se neko javlja za riječ? Hvala vam. Zaključujem raspravu. Možemo li preći na izjašnjavanje oko zakona pod tačkom 3. Predlog zakona o zastavi Bosne i Hercegovine. Možemo. Ko je za molim vas? Zakon o zastavi Bosne i Hercegovine. Hvala Vam. Ja odavde konstatujem. Da li ima neko protiv? Da li ima neko uzdržan? Jedan uzdržan i konstatujem 2 uzdržana. Konstatujem da smo sa 2 uzdržana glasa usvojili Zakon o zastavi Bosne i Hercegovine. Ja ipak smatram da nema potrebe za entitetsko glasanje, jer je od 36 poslanika samo bilo suzdržano 2. U tom kontekstu smatramo, odnosno zaključujemo i konstatujemo da je Zakon pod tačkom 3. Predlog zakona o zastavi Bosne i Hercegovine usvojen.

Ja čestitam državi Bosne i Hercegovine da ima prvi put zastavu usvojenu od njenog Parlamenta. Hvala vam.

Ad. 4. Predlog zakona o grbu Bosne i Hercegovine

Ima li neko da se javlja za riječ? Nema.

Ko je zato da se usvoji Zakon o grbu Bosne i Hercegovine pod tačkom 4. Hvala vam.

Ima li neko protiv? Hvala niko protiv.

Da li je neko uzdržan? 2 suzdržana glasa. Znači istovjetan rezultat.

Od 36 sa 2 suzdržana glasa i sa 34 glasa za konstatujem da je Prijedlog zakona o grbu Bosne i Hercegovine takođe usvojen.

Ad 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine

Da li se neko javlja za riječ? Hvala. Niko se ne javlja.

Ko je zato da se ovaj Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Suzdržani. 2 suzdržana glasa.

Isti rezultat 34 za 2 suzdržana glasa od 36 prisutnih poslanika.

Konstatujem takođe da je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine takođe usvojen.

Ad.6. Predlog zakona o sudu Bosne i Hercegovine

Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja.

Ko je zato da se ovaj Zakon o sudu Bosne i Hercegovine usvoji?

Ko je za? Hvala vam.

Ko je protiv. Niko protiv.

Ko je suzdržan?

26 za, 10 suzdržanih. Dužni smo provesti entitetsko glasanje.

Ko je za to sa područja Republike Srpske da se ovaj zakon usvoji? Ko je za? Sa područja Republike Srpske - 2 glasa.

Ko je za to sa područja Federacije da se ovaj zakon usvoji?

Konstatujemo da nismo dobili entitetsku većinu.

Iz Republike Srpske imamo samo 2 glasa za

U tom smislu konstatujem da zakon tačkom 6. Predlog zakona o sudu Bosne i Hercegovine nije usvojen od strane Predstavničkog doma Bosne i Hercegovine.

Ad. 7. Predlog zakona o Državnoj graničnoj službi Bosne i Hercegovine

Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja.

Ko je zato da se ovaj zakon usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv? Nema.

Ima li neko suzdržan? 2 glasa suzdržana.

Znači sa 34 glasa za i 2 suzdržana glasa konstatujem da je Zakon o državnoj graničnoj službi Bosne i Hercegovine takođe usvojen.

Ad.8. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine

Da li se neko javlja za riječ?

Ko je zato da se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv? Nema.
Ko je suzdržan?

Sa 26 glasova za, 10 suzdržanih, dužni smo sprovesti entitetsko glasanje.
Ko je zato sa područja Republike Srpske da se ovaj zakon usvoji? - 2 glasa.
Ko je zato sa područja Federacije da se ovaj zakon usvoji? Hvala vam.
Ipak konstatujemo da nismo dobili entitetsku većinu i da je sa područja Republike Srpske imamo 2 glasa i u tom kontekstu – 8
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskom politici Bosne i Hercegovine nije usvojen od strane Predstavničkog doma.

Ad.9. Predlog zakona o administrativnim taksama i tarifa administrativnih taksa

Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja.
Ko je zato da se ovaj Predlog zakona o administrativnim taksama i tarifama administrativnih taksa usvoji?
Ko je za? Hvala vam.
Ko je protiv? Nema.
Ko je suzdržan? Hvala vam.
Sa 10 suzdržanih, 25 za dužni smo sprovesti entitetskoglasanje.
Ko je sa područja Republike Srpske za ovaj zakon?
Ko je za? Jedan.
Ko je sa područja Federacije za ovaj zakon?
Nažalost, konstatujem da ovaj zakon nije dobio entitetsku većinu i da ovaj zakon o administrativnim taksama i tarifama administrativnih taksa nije usvojen od strane Predstvnčkog doma.

Ad.10. Predlog zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine

Da li se neko javlja za riječ? Niko.
Ko je zato da se ovaj zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine usvoji?
Ko je za? Hvala vam.
Ima li neko protiv? Nema.
Ko je suzdržan? Suzdržanih - 10., 25 glasova za.
Nužno je sprovesti entitetsko glasanje.
Ko je sa područja Republike Srpske za ovaj zakona? Jedan.
Ko je sa područja Federacije Bosne i Hercegovine za ovaj zakon? Hvala.
Konstatujem takođe da Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine nije dobio potrebnu entitetsku većinu i time nije usvojen od strane Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Ad.11. Predlog zakona o standardizaciji u Bosni i Hercegovini

Ima li diskusije? Nema.
Ko je zato da se ovaj zakon o standardizaciji u Bosni i Hercegovini usvoji?
Hvala vam.
Ima li neko protiv?

Ima li neko suzdržan? Hvala vam.

35 je glasalo za.

Od 35 poslanika jednoglasno smo usvojili Zakon o standardizaciji u Bosni i Hercegovini.

Ad. 12. Predlog zakona o mjeriteljstvu u Bosni i Hercegovini

Ima li diskusije? Nema.

Ko je zato da se Zakon o mjeriteljstvu usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Suzdržanih?

Takođe konstatujemo da je 36 poslanika glasalo za i time je ovaj zakon o mjeriteljstvu u Bosni i Hercegovini usvojen.

Ad.13. Predlog zakona o osnivanju Instituta za standarde i mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo u Bosni i Hercegovini

Ima li primjedbi, odnosno diskusija na ovu tačku? Nema.

Ko je zato da se ovaj Predlog zakona o osnivanju Instituta za standarde i mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo u Bosni i Hercegovini usvoji?

Ko je za? Hvala vam.

Ponavljam situaciju. Ima li neko protiv?

Suzdržanih? Suzdržan jedan.

Sa 35 za i 1 suzdržan usvojen je Zakon o osnivanju Instituta za standarde i mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo u Bosni i Hercegovini.

Ad.14. Predlog zakona o mjernim jedinicama u Bosni i Hercegovini

Ima li diskusije? Nema.

Ko je zato da se ovaj Predlog zakona o mjernim jedinicama u Bosni i Hercegovini usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Suzdržan?

Jednoglasno 36 je glasalo poslanika da se usvoji Zakon o mjernim sistemima u Bosni i Hercegovini.

Ad. 15. Prijedlog zakona o akreditovanju u Bosni i Hercegovini

Da li ima diskusije? Nema.

Ko je zato da se ovaj Predlog zakona o akreditovanju u Bosni i Hercegovini usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Neko suzdržan?

Jednoglasno smo usvojili Zakon o akreditovanju u Bosni i Hercegovini.

Ad.16. Predlog zakona o osnivanju Instituta za akreditovanje u Bosni i Hercegovini

Ima li diskusije. Nema.

Ko je zato da se ovaj zakon usvoji, o osnivanju Instituta za akreditovanje u Bosni i Hercegovini?

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Ima li neko suzdržan? – Jedan

Od 36 poslanika 26 glasalo za 10 suzdržanih

Nužno je entitetsko glasanje.

Ko je iz Republike Srpske za ovaj zakon?

Nema niko – jedan

Ko je iz područja Federacije za ovaj zakon?

Hvala vam.

Ipak, treba konstatovati da iz razloga odsutnosti entitetske većine Predlog zakona o osnivanju Instituta za akreditovanje u Bosni i Hercegovini, nije usvojeno od strane Predstavničkog doma.

Ad.17. Predlog zakona o imovini Zavoda za zapošljavanje Bosne i Hercegovine

Da li ima diskusije? Nema

Ko je zato da se ovaj Predlog zakona o imovini Zavoda za zapošljavanje Bosne i Hercegovine usvoji?

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Neko suzdržan? Suzdržana 2.

Od 36 suzdržana 2. glasalo 34 za.

Konstatujemo da je Predlog zakona o imovini Zavoda za zapošljavanje Bosne i Hercegovine takođe usvojen.

Hvala vam na ovom visokom stupnju povjerenja prema zakonima koji već treći put se nalaze pred ovim Predstavničkim domom. Očekivati je da ćemo uložiti napore da ovih preostalih 5 zakona usaglasimo sa Domom naroda i što prije usvojimo u parlamentarnoj proceduri.

Ja znam šta poslanik Banjac misli, znam. Sve mi je jasno.

Ad.18. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i ministarstvima Bosne i Hercegovine

Prvo čitanje. Imate Zakon pred sobom i izvještaj Komisije.

Ko se javlja za riječ?

Otvaram raspravu. Nema rasprave.

Možemo staviti na glasanje ovaj zakon? Možemo.

Ko je zato da se ovaj Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine usvoji?

Ko je za? Hvala vam.

Prvo čitanje. Jasno.

Ima li neko protiv?

Imamo 3,4 protiv 5. Hvala vam.

Ima li neko suzdržan?

Jedan suzdržan, dva suzdržana.

Je li potrebno entitetsko glasanje? Ipak da provjerimo.

Ko je zato sa područja Republike Srpske da se ovaj zakon usvoji?
Entitetsko glasanje. Hvala vam.

Ko je zato sa područja Federacije da se ovaj zakon usvoji? Hvala vam.

Konstatujemo da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i ministarstvima, prvo čitanje, usvojen od strane Predstavničkog doma.

Ad.19. Predlog zakona o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini

Prvo čitanje takođe.

Otvaram raspravu po tački 19.

Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja.

Da li se možemo izjasniti ko je zato da se usvoji Zakon o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini? Prvo čitanje, jasno. Hvala vam.

Ima li neko protiv?

MIRKO BANJAC

Ja imam samo jedno pitanje tehničke prirode. Da li je bilo amandmana ili nisu stigli?

BRANKA TODOROVIĆ

Amandmani su poslani 02. 06. Je li tako? Nije bilo amandmana.

SEAD AVDIĆ

Nije bilo amandmana. Da budemo sigurni i uvjereni da nije slučajno na transmisiji prema Komisiji da nije došlo do gubljenja amandmana koje su poslanici dali.

Ad.20. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini

Takođe je prvo čitanje.

Otvaram raspravu o ovom zakonu o izmjeni zakona. Prvo čitanje.

Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja.

Ko je zato da se ovaj Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini usvoji?

Ko je za?

Prvo čitanje. Ja se izvinjavam. Ima amandmana. Hvala vam.

Ko je protiv, molim vas? Nema niko.

Ko je suzdržan? Dva suzdržana.

Sa 34 glasa za i 2 suzdržana možemo konstatovati da smo prvo čitanje Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini usvojili.

Prelazimo na davanje saglasnosti za ratifikaciju tri međunarodna sporazuma:

a) Sporazum o razvojnom kreditu – Projekat tehničke pomoći za socijalni sektor između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj

Da li se neko javlja za riječ oko ovog sporazuma? Nema niko.

Komisija je prihvatila.

Ko je zato da se ovaj sporazum prihvati, o razvojnom kreditu? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Suzdržan?

Konstatujem da smo jednoglasno usvojili i ratificirali prvi sporazum o razvojnom kreditu – Projekat tehničke pomoći za socijalni sektor između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije.

b) tačke 21. Sporazum o razvojnom kreditu - kredit za prilagođavanje u socijalnom sektoru između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj

Da li se neko javlja za riječ? Niko.

Ko je zato da se usvoji, ratificira ovaj sporazum? Hvala vam.

Da li ima neko protiv? Nema.

Ko je suzdržan? Nema.

Takođe konstatujem da smo jednoglasno usvojili, odnosno ratificirali Sporazum o razvojnom kreditu koji je namjenjen za prilagođavanje u socijalnom sektoru između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj.

c) Okvirni sporazum između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u Bosni i Hercegovini

Jutros je Komisija za finansije i budžet zasjedala. Dala pozitivno mišljenje.

Da li se neko javlja za riječ oko ovog sporazuma? Niko.

Ko je zato da se ovaj sporazum usvoji? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Neko suzdržan? Hvala vam.

Takođe konstatujem da smo ratificirali Okvirni sporazum između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u Bosni i Hercegovini.

Ad.22. Izbor članova komisija Doma, popunjavanje upražnjenih mjesta

Izvolite. Ispred kluba očekujemo prijedlog.

MIRO GRABOVAC- TITAN

Umjesto gospodina Lužanskog koji je kako znamo suspendiran od Visokog predstavnika ostala su upražnjena mjesta u Ustavno-pravnoj komisiji i Administrativnoj komisiji. Klub zastupnika HDZ-a na svom zasjedanju je donio odluku da na Ustavno-pravnu komisiju imenuje mene Miro Grabovac – Titan, i u

Administrativnu komisiju gospodina Mariofila Ljubića. Ja predlažem da to prihvatite. Hvala

SEAD AVDIĆ

Ima li drugih predloga? Bogičević. Molim.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Klub poslanika SDP-a predlaže u Ustavno-pravnu komisiju na upražnjeno mjesto da se imenuje gospođa Violeta Kamberović, zato što sa 9 poslanika u ovom parlamentu Klub poslanika SDP-a ima pravo na najmanje 2 mjesta u Ustavno-pravnoj komisiji. U rasporedu koji smo usvojili na početku.

MIRKO BANJAC

Ja tražim pauzu od 5 minuta.

SEAD AVDIĆ

Imate pravo pauzu, normalno. Hvala vam.

Mi smo na tački 22. Imamo za Ustavno-pravnu komisiju 2 kandidata. Miro Grabovac, poslanici i kolegistica Violeta Kamberović, a za Administrativnu je gospodin, odnosno dopredsjedavajući Mariofil Ljubić.

Ima li još predloga?

Poslanik Baković.

MIRKO BAKOVIĆ

Gospodo zastupnici ja bih samo htio reći ovo. Administrativna komisija i Ustavna komisija. One su bile konstituirane i tu je bilo kako je bilo, bilo. Prema tome sada promjena. Ako je gospodin Lužanski izišao, to znači automatski na njegovo mjesto mi ubacujemo svoje ljude, iz Kluba HDZ-a. Prema tome ja smatram da je to svršen tako reći čin i da nije uopšte diskutabilan materijal. Prema tome ja bi molio, članove ovoga doma da to jednostavno kao tako prime i potvrde, ako je to potvrdno. Ništa drugo. Mi izgubili, mi ubacujemo svoga itd. A da mi sad ne ulazimo u to zašto je gospodin Lužanski otišao itd. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam. Ko se dalje javlja za riječ? Poslanik Stokić.

DUŠAN STOKIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, javio sam se samo kratko da kažem. Mislim da o ovakvim stvarima trebamo biti principijelni. Ja pripadam klubu poslanika koji sa alijansom za promjene čini ovdje nekakvu skupštinsku većinu. Međutim, moramo neke elementarne stvari uvažavati i biti principijelni. Znamo kako se biraju članovi komisija. Ovakva primjedba gospodina Bogičevića, trebala je da bude tab. Ako smatra da su druga stranka, tada je trebao da rekne i da traži to mjesto. Sad u trenutku, ovako osjetljivom trenutku kada su poslanici HDZ-a danas se vratili tek u ovu Skupštinu da aktivno učestvuju u radu

ove Skupštine, mi na ovaj način, po meni nekorektan uzimati mjesto koje pripada toj stranci nije u redu. Smatramo da ovaj, ovo mjesto treba da zuzme član HDZ-a koga će oni da odrede. To je korektno, principijelno i mislim da to trebamo podržati. Klub kome ja pripadam to podržava. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Da li se još neko javlja za riječ? Više se niko ne javlja za riječ?

Imamo dva kandidata, demokratski je da se izjasnimo o oba kandidata po redosljedu predlaganja prvi je poslanik Miro Grabovac u Ustavno-pravnu komisiju.

Ko je za da se izabere Miro Grabovac u Ustavno-pravnu komisiju?

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Da provjerimo entitetsku većinu.

Ko je sa područja Republike Srpske da poslanik Miro Grabovac bude izabran u Ustavno-pravnu komisiju? Hvala vam.

Ko je sa područja Federacije da poslanik Miro Grabovac bude izabran u Ustavno-pravnu komisiju?

Dobijena je entitetska većina

Iz Federacije 14 , iz Republike Srpske za 10

U prvom glasanju bilo je prisutno 35 poslanika,

za glasalo 24,

protiv 8,

suzdržano 4.

Konstatujem da je gospodin poslanik Miro Grabovac izabran u Ustavno-pravnu komisiju. Čestitamo i imamo drugog kandidata za Administrativnu komisiju to je gospodin poslanik Mariofil Ljubić dopredsjedavajući.

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Suzdržan?

Jedan suzdržan.

Konstatujemo sa jednim suzdržanim glasom da je i Mariofil Ljubić, dopredsjedavajući Predstavničkog doma izabran u Administrativnu komisiju Predstavničkog doma. Hvala vam. Čestitamo vam na izboru.

Ad. 23. Izvještaj komisije za ljudska prava, imigraciju izbjeglice i azil o posjeti jednom broju opština u Bosni i Hercegovini

Predsjednik Komisije poslanik Osman Brka.

OSMAN BRKA

Poštovano predsjedništvo, poštovani gosti, poštovane kolege, poslanici,

Naša komisija je po svom programu rada izvršila dvije posjete, ustvari dvije ekipe su izvršile dvije posjete. Jedna ekipa je bila u prostoru Podrinja, Goražde i Mostar, a druga ekipa je bila u prostoru Bosanske Gradiške i Drvara. Mi smo izvještaj usvojili jutros zajedno na Komisiji. Jednoglasno smo ga usvojili ovakav kakav je ovdje. Pošto ste ga vi dobili na klupe, ja zaista nemam namjeru ga cijelog

čitati, ali bi ipak pročitao naše sugestije i predloge koje smo mi iz ovih posjeta sumirali u sljedećem.

1. Parlament Bosne i Hercegovine i Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine dužni su da na nivou države Bosne i Hercegovine stvore jednak ambijent i uslove za sve građane i narode u sferi povratka. Tražimo od Međunarodne zajednice da stane iza projekta da ova država bude garant prava građana, a da ne vladine i druge humanitarne organizacije budu samo u funkciji pomoći građanima da prije dođu do svojih prava.

2. Vijeće ministara treba imati prioritetan zadatak da sa državom Hrvatskom nađe odgovarajuće rješenje za građane Hrvatske koji žive na teritoriji Bosne i Hercegovine.

3. Dvostruke korisnike stambenog prostora i imovine pod raznim vidovima treba bez odlaganja deložirati iz tuđih stanova i kuća u skladu sa zakonskim odredbama i u međusobnoj saradnji nadležnih organa.

4. Država treba intenzivirati aktivnosti kako bi se što je više moguće obezbjedio građevinski i instalacioni materijal za brže osposobljavanje devastirane imovine povratnika radi što bržeg obezbjeđivanja uslova njihovog života.

5. U šatorskim naseljima i kolektivnim smještajima obezbjediti humanitarnu pomoć u hrani i higijenskim sredstvima.

6. Neophodno je pokrenuti inicijativu da se na nivou Države uredi zdravstvena zaštita, npr. da bi poslanik iz Goražda mogao da se liječi u Foči, a po mogućnosti i druge oblasti života koji su od interesa svim građanima.

I još nešto naprijed u tekstu kada se govori o Gradišci, da napomenem, ima jedna greška gdje su zamjenjene cifre. Spominje se od 4500 ljudi iz Republike Hrvatske i 3500 ljudi iz Donjeg Vakufa. Trebalo bi obrnuto da piše. Znači. 3500 je Republike Hrvatske, a 4500 iz Donjeg Vakufa. To je ono suštinsko što je ovdje greškom, možda i mojim propustom te cifre zamjenjene. Eto, ja sam imao toliko kazat i želio bih da se Parlament izjasni o ovim predlozima i da ih na kraju na jedan određen način usvoji Parlament, a ne samo Komisija koja je jutros bogami bila jednoglasna. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se predsjedniku Komisije. Poslanik Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo, ja sam bio u jednoj grupi koja je posjetila Gradišku i Drvar. Htio bih samo da kažem ukratko neko moje zapažanje.

Što se tiče Gradiške tu je osnovni problem 3500 Srba iz Hrvatske. I drugi problem je 4500 takođe Srba koji su iz Donjeg Vakufa. Znači kada bi se riješio problem te dvije grupe ljudi, odna bi što se tiče Gradiške, tako da kažem bilo malte ne

u velikom dijelu riješeno pitanje povratka. Znači povratak u Donji Vakuf i povratak Srba u Hrvatsku.

Što se tiče Drvara mislim da ovdje u izvještaju nije rečeno, ali mislim da je tamo da kažem poseban problem. Tamo jednostavno jedan dio opštine, jedan dio opštine Drvara nije ni u jednom kantonu. Znači ni u jednom kantonu 1 ni u kantonu 10. Da li je to smišljeno urađeno, ne znam, jednostavno to je ničija zemlja i na toj ničijoj zemlji ovako radi se šta ko hoće.

Drugi problem, to možda nije dovoljno izraženo u ovom izvještaju je da stvarno tamo nema struje, pa čak ni u gradu nema struje. Ovo što je u zaključcima, mislim da gospodin Brka nije, čini mi se da jutros nismo baš tako ovaj dogovorili se, kako ste vi rekli. Trebalo je u zaključcima i reći, vezano i za one ljude da se pomogne i onim ljudima koji žele da ostanu. Mislim da je to bio jutros ovako zaključak ovih koji su bili na Komisiji i mislim da ste i to trebali da iznesete. Znači vezano za ovaj zaključak pod brojem 1 i za zaključak pod brojem 4. Eto toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Jovanoviću. Ponovo predsjednik Komisije.

BRKA OSMAN

Tačno je ovo što kaže gospodin Miloš da smo mi govorili o ovom stavu, ali smo, ali ja ću još jednom pročitati ovaj prvi stav, zbog toga ja sam smatrao da je obuhvaćeno i zbog toga sam izašao da ovo kažem.

Parlament Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine dužni su da nivou države Bosne i Hercegovine stvore jednak ambijent i uslove za sve građane i narode u sferi povratka. Tažim od međunarodne zajednice da stane iza projekta da ova država bude garant prava građana, a da nevladina i druge humanitarne organizacije budu samo u funkciji građanima da prije dođu do svojih prava. Iz ovoga proizilazi i ono što je gospodin Miloš rekao. Da se dovode u ravnopravan položaj povratnici, ali i oni koji hoće da ostvare svoja neka druga prava i za njih se ova država isto tako treba da brine. To je svrha ovog ovdje zaključka i prijedloga da se svi građani dovedu u tom kontekstu u ravnopravan položaj.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se predsjedniku. Poslanik Banjac.

BANJAC MIRKO

Poštovana gospodo, ja podržavam prijedlog zaključaka sa izmjenama koje treba da se usklade i sa Dejtonskim mirovnim sporazumom i sa Zakonom o izbjeglim i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini.

U tom pravcu tražim da se u tački 1. u prvoj rečenici ne stavi tačka, nego stavi zarez i dodaju riječi pravične nadoknade i zamjenu. Jer je to dejtonska kategorija i treba da jednako tretira. Obrazloženje. Mi imamo jedan veliki broj ljudi, a rečicu samo na područjima, kako se ono dalje zove, Glamoča, čini mi se imamo preko 6-7 sela koja ne mogu da dođu do svoje imovine gospodo, i zato me stvarno čudi da je Komisija za ljudska prava zaboravila na te ljude i mnoge druge koji ne mogu apsolutno doći do svoje imovine. I oni moraju da dobiju pravičnu naknadu, a imamo

ljude koji su ušli u zakonitu zamjenu i tu se sada vrše manipulacije i to treba da se riješi na adekvatan način. Zbog toga predlažem i u tački 4. dopunu.

Znači u tački 1. poslije riječi povratka, dodati zarez i staviti pravične nadoknade i zamjene, a u tački 4. na kraju također teksta, dodati sledeći tekst – i intenzivirati aktivnosti oko pravične nadoknade i zamjene ostvarne u okviru obostrane volje i zakonske regulative. Imamo mi gospodo takve slučajeve, nemojte da vam navodiim poimenično, ja ne želim ovdje zaštititi nikoga, već dati, onoga ko ne treba biti zaštićen, već dati mogućnost zaštite onima koji zaštitu trebaju. Ostali tekst podržavam, apsolutno. Molim da se Komisija izjasni o ovim mojim dopunama, jer u protivnom moram se odrediti prema tekstu i nadam se da Komisija razumije šta sam rekao.

SEAD AVDIĆ

Komisija je kada je predlagala tačku dnevnog reda rekla izvještaj, bez zaključaka. I u tom kontekstu, sigurno da zaključci unose novu dimenziju rasprave amandmana i sve ostalo što je očekivati od Predstavničkog doma. Znači da li predsjednik Komisije ima predlog u okviru toga.

OSMAN BRKA

Pazite ja sam smatrao da naše posjete i naš izvještaj nema svrhe, ako nema nikakvih znakova poslije toga. Ja sam smatrao da treba da ima slijed događaja, jer naša posjeta treba da bude korisna i u svrhu...

SEAD AVDIĆ

Onda smo trebali odgoditi za narednu sjednicu Poslaničkog doma. Izvolite. Poslanik Stokić.

DUŠAN STOKIĆ

Pošto sam član Komisije htio sam da kažem. Mi smo jutros upravo i stavili primjedbe na ove dvije tačke što je gospodin Banjac otprilike sada rekao. Gospodin Brka je obećao da će to usmeno da obrazloži. Naime, rekli smo, o njegovom tumačenju, sfera povratka podrazumjeva kompleksnu problematiku. Znači sve ono što se odnosi na probleme izbjeglih i raseljenih ljudi. Znači tu je i povratak i opstanak koji uključuje i zamjenu ili pravičnu nadoknadu. Možda, ja sam isto insistirao na tome da se to ipak navede. Jel i meni nije jasno i ne podrazumijevam, ako mi to neko ne objasni na taj način kao što je to je gospodin Brka uradio da taj pojam povratak, sfera povratka podrazumjeva sve ovo što sam rekao. Mislim da ne bi trebalo da bude sporno da se doda na neki način još ovo što smo rekli, da se malo razjasni taj pojam u tački 1., a u tački 4. isto tako da se pored toga što treba da se pomogne, to je prioritarno. Ja sam rekao ljudima koji su morali zbog ratnih dejstava da odu iz svojih domova – povratak. A da bi se to moglo realizovati efikasno i što brže mora se pomoći i onima koji žele da ostanu tamo gdje žive. Jer Dejtonski sporazum, Aneks VII omogućava i povratak i ostanak i prodaju i pravičnu nadoknadu imovine. Prema tome i to da li ovako formulirati kao što gospodin Banjac ili na neki način znači da ova država Bosna i Hercegovina mora da vodi računa i o toj grupi ljudi. Znači koji su

riješili da ostanu, s tim da je jasno da oni ne mogu da ostanu u tuđim kućama u tuđoj imovini, ali se i njima mora pomoći kroz omogućavanje zamjene imovine, pravične nadoknade ili preko dodjele placeva ili na neki drugi način. Tehnički kako će se to riješiti da i oni što prije počnu definitivno da rješavaju svoje stambeno pitanje. Mislim da to ne bi trebalo da bude sporno da se još doda – ove dvije tačke ova i da onda da to usvojimo. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Stokiću. Ponovo predsjednik Komisije.

OSMAN BRKA

Ja to nisam ni jutros, ni danas dovodio u pitanje. Ja sam to maloprije u obrazloženju rekao, a sad konsultujući članove Komisije mi prihvatamo da se doda ovo na zaključak 1. i zaključak 4. i mislim da se to može prihvatiti.

SEAD AVDIĆ

Da li se još neko javlja za riječ? Poslanik Cuplov.

MUSTAFA CUPLOV

Ja sam bio jedan od članova, kao što vidite iz ovog izvještaja Komisije bio na terenu. Želim potencirati ovo što je naš predsjednik rekao. Naš izvještaj dobija na smislu, bar je to stav Komisije, ako se ponude zaključci koji neće biti papirološki zaključci koji će završiti u stolu ili na stolu, nego će pokrenuti ovaj Parlament i odgovorne ljude i ministarstva koja se bave ovom problematikom da urade više na terenu za ovu kategoriju ljudi.

Gospoda Srpski poslanici neka mi oprostite što ovako nazivam, ne znam svima imena, koji su se javljali, naravno da je nesporna činjenica da ljudi imaju pravo da ostanu, ali je takođe nesporna činjenica da ljudi ostaju 5 godina već u tuđoj imovini. Nesporna je i to činjenica i da povratak ljudi biće omogućen jedino ako prestane uzurpacija tuđe imovine. Znači niko ne spori da se u ovom izvještaju i zaključku doda – o pravičnoj nadoknadi. To je pravna kategorija, ali o pravo na opstanak na prostorima na kojima bira da živi to je sasvim nesporno pravo. Ja moram reći da bi potkrijepio činjenicom ovo o čemu smo govorili. Taj podatak nemate ovdje, ali on je u potpunosti istina. Na moj upit koliko je Bošnjaka vratilo u grad Višegrad? Glavni čovjek, predsjednik opštine ili, valjda je predsjednik opštine, mi je odgovorio pet. Slovom i brojem pet. To vam je stanje povratka na te prostore. Ljudi koji su se vratili u okolna naselja žive u nemogućim uslovima. U nemogućim uslovima. Takođe žive u nemogućim uslovima i srpska raseljena lica u barakama od Hidroelektrane Višegrad. U sobicama 3 sa 3 od 6 do 8 članova. To je takođe problem koji naravno vlasti tog prostora vide samo na jedan način da mogu riješiti pošto nemaju vlastitih sredstava, tražili su zapravo od nas da urgiramo oko eventualnih donacija pomoći međunarodne zajednice i pomoći države Bosne i Hercegovine da se riješi problem ljudi koji žele da ostanu u Višegradu. I to je njihovo nesporno pravo. Ti ljudi koji žive u barakama žive u nemogućim uslovima. Ali, oni koji žive u tuđoj imovini, nema opravdanja da opstruiraju povratak ljudi koji žele da se vrate na svoje.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Cuplovu. Poslanik Kulenović.

SALIH KULENOVIĆ

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo, ja sam izašao za ovu ovu govornicu da održim ovaj izvještaj, ali samo zbog ovoga. Dakle, zbog toga što je ova komisija zaista krenula u jedan posao koji je po meni Sizifov posao, ali dobro je da se na terenu već osjeti rad ove komisije.

Međutim, ovdje se postavlja jedno objektivno pitanje kako i na koji način pomoći tim ljudima i kako praktično ove zaključke realizirati u praksi? Ja i dalje stojim na onom stanovištu, a to sam rekao na jednoj od prethodnih naših zasjedanja da bi bilo neophodno čim prije osmisliti jedan projekat na nivou Ministarskog vijeća kako i na koji način da se ljudima konkretnije pomogne. Evo, mi znamo da na teren ide građevinski materijal i sve ostalo. Takođe mi je poznato da, nažalost manje je donatora danas na terenu nego što ih je bilo prije, a taj proces nije tako odmakao.

Postavlja se jednostavno pitanje kako i na koji način pomoći ljudima koji dobiju građevinski materijal, a nemaju sredstava npr. da plate majstore i da im obezbjedi one osnovne uslove za smještaj? To je jedna stvar.

Druga stvar. Kako i na koji način ljudi krenu sa ekonomijom i da žive tamo na svojim ognjištima od sopstvenog rada? Svakako, mi smo svjesni činjenice da je to veoma složen i težak problem, ali ja mislim da bi uz pomoć ove komisije i nas svih, ipak trebalo čim prije poraditi na tome da se stvori, da se obezbjede nekakva sredstva i nekakav fond na nivou države Bosne i Hercegovine i da taj proces zaživi i još više i još bolje. Svakako na terenu ja dobro poznajem neke predjele u Bosni i Hercegovini, od 95. pa do 2000. godine, devastirana je imovina daleko više nego što se očekivalo i praktično postavlja se jedno objektivno pitanje – ko će nadoknaditi štete tim ljudima koji nisu bili u mogućnosti da koriste svoju imovinu? Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kulenoviću. Poslanik Violeta Kamberović.

VIOLETA KAMBEROVIĆ

Dame i gospodo poslanici, s obzirom da sam član Komisije za ljudska prava i bila sam direktno na terenu u Bosanskoj Gradišci i Drvaru, željela bi samo dodati još nešto. Grad Drvar je u jako teškoj situaciji i znam da takvih gradova ima jako puno u Bosni i Hercegovini. Međutim, želim da naglasim da su se oni obračali za pomoć Fedealnom ministarstvu, a ta pomoć se sastoji, oni traže od humanitarne pomoći do popunjavanja budžeta, i svake moguće ostale pomoći. Zato ne bi bilo loše da utičemo na ministarstvo da im se u tome pomogne. Namjerno ne želim da kažem koji su to građani, koje nacionalnosti, jer smatram da iza svake one brojke stoji samo čovjek. Hvala toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Violeti Kamberović i poslanik Bahrija Osmanović.

BAHRIJA OSMANOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslanici, ja sam isto jedan od članova Komisije koja je obišla samo jedan dio terena Bosne i Hercegovine. Vjerovatno ovakvih i sličnih, čak i gorih situacija ima u Bosni i Hercegovini. Da je situacija alarmantna govore podaci da u kolektivnom smještaju imamo osobe koje provode ravnih 8 godina. Od 93. godine do danas. Isto tako imamo od 95. godine pa do danas u kolektivnim smještajima. Niko me ne može ubijediti da se taj problem nije mogao do sada riješiti. Ja ću samo ilustrirati nekoliko podataka. Samo jedna cigareta ne popušena u Bosni i Hercegovini mogla je riješiti jedan od kolektivnih smještaja od tih dana do danas. Mi smo država u kojoj imamo uslove počev od građevinskog materijala, cementa, cigle, crijepa, balvana i možemo na tako jednostavan način uz tako malo uloženi sredstava riješiti te smještaje ljudi koji žive u kolektivnim i krajnje neuslovnim situacijama. Ja vas molim za dodatne napore da zacrtamo elementarno zadaću da se konačno riješe pitanje kolektivnog smještaja i svih ostalih drugih. Postoje zato rješenja.

I još jedno. Sramno je i ružno vidjeti na televiziji kada pristigne građevinski materijal i vidimo starce preko 60 godina da istovaraju crijep, cigle, klade i da ne govorim šta drugo. Dakle, moramo brinuti, jer tamo borave starci i djeca. Radno sposobnog stanovništva je malo, a ovi koji 8 godina borave razmišljaju, ukoliko to i dalje potraje na kolektivno iseljenje iz ove države. Ja mislim da je sve rečeno s ovim, a upozoravam da je ovo samo dio terena koje je Komisija obišla. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam. Da li se još neko javlja za riječ? Poslanik Šarganović.

SENAD ŠARGANOVIĆ

Ja mislim da je ova komisija zaslužila potpunu pohvalu. Išli su na teren. Trebale bi i druge komisije da idu na teren, ali ne samo Parlamenta, nego ministarstva bi trebala konačno da krenu po terenu i da slušajući, prateći ono što mi ovdje pričamo operativno odrađuju na licu mjesta što mogu.

Međutim, šta bi ja predložio. Na idućoj skupštini, koja bi trebala biti prije 22.6., jer moramo usvojiti ovaj zakon, evo sada smo dobili preporuku, da bude jedna tačka dnevnog reda Aneks VII – ili povratak izbjeglica ili ljudska prava i slobodi, ili ovo što je ova komisija radila, a da mi do tada na terenu još snimimo šta se sve dešava. Javio sam se iz prostog razloga što sam u Drvaru bio na desetine puta, u Grahovu takođe, u Livnu itd. Problema ima masu. Ja predlažem da mi konkretno iz sredina iz kojih mi dolazimo lično pomognemo jednu ili dvije familije iz reda manjinskog dijela i da kažemo da je to ta i ta familija. A da odgovorni rukovodioci, funkcioneri općine, kantona, entiteta, lično sa službenicima odu kod najugroženijih ljudi i lično uruče pomoć i dokažu da su oni zainteresirani za pomoć tim ljudima. Ja mislim da ćemo tad sa preporuka ...

SEAD AVDIĆ

Zahvaljume se poslaniku Šerganoviću. Da li se još neko javlja za riječ? Poslanik, dopredsjedavajući Ljubić.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi predsjedatelju, uvaženi zastupnici, mislim dobro je da Komisija obilazi teren, da razgovara sa ljudima u lokalnoj sredini i sa dužnosnicima u tijelima vlasti, jer svakako izbjegli i raseljeni. To je jedna najosjetljivija, jedna najteža kategorija. Evo vidite da se kroz sve zakone lomi pitanje povratka pitanje Aneksa VII. Ja mislim da se svakako, bez obzira na ove zaključke, treba još jednom tražiti i od Vijeća ministara, da preko svojih znači resornih ministarstava pripremi jedan cjelovit izvještaj o stanju izbjeglih i raseljenih sa prijedlogom mjera koje će ujedno pratiti i mjere i znači finansijski efekti. Jednostavno ako mi budemo samo donosili razno razne preporuke, savjete, one ništa, one su dobre kao moralna podrška, ali vjerujte mi sama da kažem sama moralna podrška tim ljudima na terenu puno ne pomaže. Gdje god dođemo ljudi pitaju šta im se može pomoći. Lijepo je doći, obići, ali mislim da je to vrijeme prošlo. Ja zato sugeriram da možda bi u stavu 1. zaključaka trebalo razmisliti, pa obzirnom da ... nema izbornih prihoda. Znamo da većina ovih poslova oko finansiranja izbjeglih i raseljenih, njihovog povratka i stvaranja sigurnog ambijenta trebaju voditi entiteti. Znači R.S. i Federacija BiH. Mislim da bi trebali uključiti znači ovim državna tijela vlasti i u suradnji sa entitetskim tijelima vlasti, jer jednostavno i u entitetima je i finansijska moć, moć koja je potrebna znači da se ovi projekti realiziraju. E, sad treba možda razmisliti ova riječ jednak. Ja sam više zato da se kombinira sa drugim riječima sa povoljnim ili sigurnim ambijentom. Jer jednak može se upotrijebiti i drugačije. Ja sam više za jedan, da se povoljan ambijent za povratak izbjeglih i raseljenih. Ako jednak, onda mi to znači da se ujednači. Ako je na jednom mjestu loše, da bude i na drugom mjestu loše, ili ako je na jednom mjestu dobro.

Ja sam zato da se kaže povoljan i siguran ambijent za nesmetan povratak izbjeglih i raseljenih. Ali svakako bi pokušao i uključio bi tu u suradnji sa entitetskim vladama, jer kažem u entitetskim vladama je i finansijska moć i svakako, što je najvažnije, ona je elementarna sigurnost kao pretpostavka za povratak je na ovoj lokalnoj sredini. Jer ako mi nemamo na onoj lokalnoj sredini, općini ili mjesnoj zajednici tu sigurnost, ništa ne znači preporuke Parlamentarne skupštine BiH ili Vijeće ministara. Mi smo daleko. A, tamo treba ljudima živjeti. To je to.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se dopredsjedavajućem Ljubiću. Ako nema niko više. Poslanik Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Ja bih, zaista podržao izvještaj Komisije i mislim da je Komisija dobro uradila što je se angažovala u duhu onoga što je i predviđeno da radi ova komisija iz svoje nadležnosti.

Nadelj, takođe, ovo što je govorio gospodin Mariofil Ljubić. Mi smo i na jednom od prethodnih zasjedanja razmatrali izvještaj i u koliko budemo uvijek samo razmatrali izvještaje, a ne davali odgovarajuće zadatke, bojim se da nećemo dogurati daleko. Lično bih podržao ove inicijative koje je rekao poslanik Salih Kulenović, da mi pokušamo iznaći neka rješenja. Mi što ćemo deklarativno stalno govoriti kako treba da se svako vrati na svoje itd. i da se u tome takmičimo koliko će ko puta to ponoviti, mislim da nećemo dogurati, jer dok se ne vide stvarni problemi na terenu. Ja bih zamolio Komisiju pošto je išla da napravi još koje putovanje, pa će vidjeti npr. da ne treba praviti animuzitet. Imam osjećaj da pomalo svako traži osim povratka, i one druge mogućnosti po Dejtonskom sporazumu. Odmah ovi drugi prišivaju kao da taj nije za povratak. Ja bih vas zamolio da obiđete npr. mnoga područja koja su totalno u ovome ratu nažalost razorena. Gdje stvarno ljudi nemaju gdje da se vrate i nemojte na taj način misliti kada sam ovo rekne da se hoće da prikriju ljudi koji se nalaze u ovoj tuđoj imovini. Imate već veliku kategoriju stanovništva koji su izašli iz tuđe imovine, a nemaju gdje da se vrate. Pa zašta da ne zaštitimo takvu kategoriju ljudi. Vjerujte da su to najveći sada, u najvećoj nevolji su ti ljudi. U najvećoj mogućoj nevolji. Iako ne dozvoljavama i tu mogućnost da im se pomogne, i ako nećemo zaštititi i u tu kategoriju, onda ne činimo dobro. Eto u tom smislu sam, ovaj samo htio da intervenišem. Jer ja bih vrlo konkretno da mi zadužimo zaista. Savjet ministara imamo, je li Ministarstvo zaduženo za to. Znaju se njegove nadležnosti i u skladu sa njenim nadležnostima po preporuci evo Komisija je odradila svoj posao, išla je na teren, ali da i ti ljudi nešto odrade, da sačine neki konkretan program u cilju realizacije Aneksa VII ili povratka svako na svoje. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mijatoviću. Ja bih vas takođe posjetio i kolega Mijatović je to učinio da smo na 3. ili 4. sjednici imali tačku dnevnog reda povratak, da smo imali analizu od strane Vijeća ministara i da je siloviti niz zaključaka od Predstavničkog doma upućen Vijeću ministara. Jedan od tih zaključaka je bio da hitno očekujemo cjelovit projekat povratka na cjelokupnim prostorima Bosne i Hercegovine sa finansijskim inžinjerinom i sa ulogom jednostavno UNHCR-a i ostalih koji su jednostavno učesnici u povratku u Bosni i Hercegovini i realizaciji Aneksa VII Dejtonskog sporazuma.

Znači da podsjetimo još jedanput Vijeće ministara da pod hitno očekujemo cjelovit dokument od strane ministarstva i Vijeća ministara u smislu jednostavno dolaska na Parlament i razmatranja na Parlamentu i sagledavanja sveukupne situacije u sferi realizacije, odnosno sprovođenja Aneksa VII Dejtonskog sporazuma. Poslanik Adem Borić je tražio riječ.

ADEM BORIĆ

Ja sam htjeo upravo ovo reći što je predsjedavajući sada konstatirao. Gospodin Zubak, kao minitar je prihvatio informaciju ranijeg Vijeća ministara i on je bio hendikepiran jer ta informacija je pravljena negdje krajem 2000. godine i on je obećao krajem maja jednu cjelovitu informaciju koja će biti ovaj, nakon analize usvojena i koja će biti veliki pomak u povratku svi svojim kućama. Prema tome ja bi da jednostavno ispoštujemo odluku ministra i da tražimo tu informaciju, a Komisija za ljudska prava ovog parlamenta treba da bude partner ministru u realizaciji tog zadatka.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodinu Boriću. Još jedanput predsjednik Komisije i završavamo s tim da.

OSMAN BRKA

Zaista vrlo kratko. Ja mislim da je Komisija uradila svoj posao i da će nastaviti u ovom poslu i dalje da radi i izvještava ovaj parlament. Na osnu naših zaključaka i stavova ovog parlamenta ja mislim da je normalan i logičan slijed događaja da Ministarsko vijeće, odnosno ministar uzme ovaj materijal i na osnovu njega radi ako mu to traži ovaj parlament. Nažalost, ta saradnja nije na nivou. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se predsjedniku Komisije. Znači možemo svoditi ovu raspravu oko predloga zaključaka. Izvještaj Komisije, predlog zaključaka ide Vijeću ministara, resornom ministarstvu. Pred nama se postavlja cilj usvajanja ovih 6 zaključaka, sa ovim dopunama koje niko nije osporio.

Poslanik Banjca u stavu 1. i stavu 4., odnosno u članu 4. I nije sporno to po Dejtonskom sporazumu, uz moju sugestiju, normalno da ćemo podsjetiti na naše zaključke i obavezu da dobijemo cjelovit projekat povratka što prije na u parlamentarnu proceduru. Hvala na tome.

Ko je za da se usvoji ovih 6 zaključaka za ovim dopunama. Sa ove dvije dopune? Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Protiv 1.

Suzdržanih? Niko.

Zaključujemo da smo usvojili Informaciju i izvještaj o posjeti i funkcioniranju Komisije za ljudska prava i takođe ovih 6 zaključaka sa ove dvije dopune u stavu 1. i stavu 4. predloženih zaključaka, uz ove sugestije koje ste ... Hvala vam.

Ad. 24. Poslanička pitanja i odgovori.

SEAD AVDIĆ

Izvolite. Poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo, predsjedavajući, kolege poslanici,
Ne volim nedorečenosti, kao što ne volim ni prejake riječi i dozvolit ćete mi pravo da ispravim u formi poslaničkog pitanja nešto što je za mene, vidio sam iz razgovora sa kolegama poslanicima ostalo nedorečeno kod razmatranja predloga dnevnog reda, kada smo mi poslanici iz Kluba SDA zahtjevali posebnu tačku o sastavu delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u evropskim parlamentarnim skupštinama i međunarodnim institucijama.

Moje je pitanje dakle - Ko je odgovoran za kršenja Poslovnika o proporcionalnoj zastupljenosti, proporcionalnoj formuli koja treba u delegacijama da odražava ukupan sastav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine?

Dužan sam dakle u obrazloženju da ne bi to ostalo nedorečeno što smo mi danas tražili kada sam upotrijebio riječ prevara, ne volim jake riječi, ali sam mislio da poslanici ovdje svi znaju o čemu se radi i predsjedniče, zato sam dužan da ovo i obrazložim. Iznesem razloge zašto smo mi upotrebljavali tu karakterizaciju. Na predzadnjem, ili zadnjem zasjedanju ove naše skupštine, nakon više od pola godine narazumljivih neuspjevanja da se sastave delegacije naše skupštine za Vijeće Evrope i druge međunarodne parlamentarne asocijacije, dogovoreno je da mi izaberemo, zapravo da se riješe sporna mjesta. Između ostalog i tako što će SDA, koja sa SDP-om ima najviše poslanika u oba doma ove skupštine dobiti mjesto u Domu naroda za Vijeće Evrope i tako ćemo mi ovdje izglasati predstavnike za Vijeće Evrope. I mi smo izglasali za Vijeće Evrope, međutim, nešto našto su i sudionici tog dogovora pristali, uopće nije ispoštovano, ne samo da nije ispoštovano, nego nije uopće uzeto u obzir, tako da je u Vijeće Evrope iz Doma naroda izabran poslanik iz SDP-a mimo ovog dogovora, i SDA koja ima 10 poslanika u oba doma, dobila je faktički samo jedno mjesto u ovoj parlamentarnoj uniji, našto mi naravno bez tog Vijeća Evrope ne bi pristali. Nisu sporna mjesta, toliko važno Vijeće Evrope i ostalo. Mi smo u nekoliko navrata, molim vas upozoravali da je Poslovnik precizirao konstituiranje delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Osobno sam nekoliko puta se javljao imajući, prije svega upravo u vidu Vijeće Evrope. Ne to mjesto koje će dobiti poslanik SDA, nego načela i ciljeve Vijeća Evrope koji su našli svoje mjesto. Vijeće Evrope je bio razlog da se u Poslovnik ovdje uključi i ta formula o proporcionalnoj zastupljenosti, odnosno stranačkoj konfiguraciji Skupštine, koja treba da se reflektira ili da se pokaže u izboru delegacije.

Da vas podsjetim, molim vas. Osnovni ciljevi ili prvi cilj Vijeća Evrope je odbrana ljudskih prava i pluralne demokratije. Drugi cilj. Odmah, od 5 ciljeva koji su definirani je borba za afirmaciju tolerancije. Princip Vijeća Evrope je uključen u naš Poslovnik i on je ovdje grubo prekršen. Zapravo kršen je šest mjeseci, jer se nije htio da poštuje Poslovnik i da se na tehnički način izaberu delegacije. I na kraju kada to nije prošlo, evo mi smo svi bili sudionici dogovora da će u Vijeće Evrope biti iz Doma naroda izabran poslanik SDA. To se nije dogodilo, naprotiv, nego ne naprosto nadglasano, nadglasani su ovi poslanici iz SDA koji su se pozivali na dogovor iz ovog, kako se zove, Predstavničkog doma.

Podsjećam vas po bukvalnoj matematici SDA, kao stranka koja ima 10 poslanika u oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, ima 4 i po mjesta u delegacijama Parlamentarne skupštine. Dakle u svakoj delegaciji ima pravo na jedno mjesto i još ostaje 1/2 mjesta da tako kažem po bukvalnoj matematici. Po ovome SDA je dobila samo po jedno mjesto u interparlamentarnoj uniji. Ovim je grubo prekršen Poslovnik. Ovim su grubo prekršena načela Vijeća Evrope, šta više ne samo da su prekršena nego i jednim političkim ponašanjem, koje ja evo ne želim okarakterizirati. Dezavujirani naprosto. I time su dezavujirani neki elementi razlozi našeg sudioništva u ovom radu. Mi danas smo imali zakon, Izborni zakon kao uvjet našeg prijema u Vijeće Evrope. Osobno sam slušao, diskusija kada smo razgovarali, imali raspravu povodom prvog čitanja, o toj našoj zainteresiranosti za te vrijednosti koje će nam uključivanje u Vijeće Evrope donijeti.

Gospodo, meni je naprosto nevjerovatno i neshvatljivo da mi koji se tako zalažemo i za uključivanje u Vijeće Evrope i za te principe koje Vijeće Evrope tako tvrdo određuje na jedan ovako neozbiljan način mi kršimo.

Dakle, moje je pitanje - Koji je kolegij odgovoran za kršenje Poslovnika o konstituiranju delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine? Da li Predstavničkog doma ili Doma naroda ili zajedno oba naroda kolegija? Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Neimarliji. Poslanik Lolić.

BRANISLAV LOLIĆ

Ja ću postaviti tri pitanja.

Prvo i najjednostavnije – Da li je u planu i kada otvaranje graničnog prelaza između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske između Srpca i Davora?

Molim da mi se pismeno odgovori.

Druga dva pitanja se odnose praktično na oblast kojom se ja bavim – zdravstvo i cilj ova dva pitanja je da pokrenem dvije teme koje mogu značajno poboljšati stanje fondova zdravstvenog osiguranja obadva entiteta.

Prvo da kažem da se primjećuje u zdravstvenim ustanovama da je sve više građana drugih država koji vrlo često i bespravno borave u Bosni i Hercegovini, a nemaju zdravstveno osiguranje. Trenutno samo u Kliničkom centru u dječijoj bolnici imamo tri takva slučaja gdje se radi i o iznosima za liječenje od nekoliko hiljada maraka i račun se jednostavno nema kome uputiti. Upućujem apel i molim da mi se pismeno odgovori, prije svega o Državnoj graničnoj službi i Ministarstvu vanjskih poslova i civilnih poslova da zajedno sa entitetskim ministrima zdravlja i direktorima fondova zdravstvenog osiguranja iznađu način da se ovo riješi. Evo ja ću predložiti nešto što neke zemlje primjenjuju da se pri ulasku u zemlju uz naplatu vize naplati i određeni iznos za ovu namjenu.

I drugo pitanje je za radnike koji su detaširani da radu u Saveznoj Republici Njemačkoj iz Bosne i Hercegovine iz obadva entiteta

- Da li se uplaćuju sredstva Bosni i Hercegovini za zdravstveno i penzijsko osiguranje? Ako se uplaćuju na koji račun i kako se dijele?

Molim da mi se ovo pismeno odgovori.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam. Poslanik Lolić i poslanik Boro Bjelobrk.

BORO BJELOBRK

Hoću javno da kritikujem Kolegij. U skladu sa pitanjem koje sam vam postavio početkom maja. Odnosi se na događaje u Banja Luci i Trebinju na 7.sjednici, odnosno ped 7 sjednicu.

- Ponovo pitam šta je učinio Kolegij u skladu sa svojom obavezom iz člana 19.a. Poslovnika?

Nisam dobio obećan vaš pisan izvještaj. Vi ste ga obećali na 8. sjednici i neću ga ponavljati. Javno kažem bit ću uporan i javno ću vas nastaviti kritikovati i u ovoj sali i pred novinarima i gdje god stignem. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bjelobrku. Poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Gospodo, imam dva pitanja.

Naše Komisije za ljudska prava i izbjeglice da me obavjeste i ispituju slučaj kršenja ljudskih prava u Bihaću od strane Službe prostornog uređenja, katastra imovinsko-pravne poslove. Broj tog rješenja kojim je prekršeno ljudsko pravo na imovinu je 03/1-3-31-653 od 26.04.2001. godine i drugo, takođe se radi o kršenju ljudskih prava, a ovaj put u Zenici. Po zahtjevu o povratku imovine broj:704900 od 9.3.1999. godine. I ovom prilikom smatram da naša komisija za ljudska prava, emigraciju i azil treba da se bavi konkretnim pitanjima i da pomožemo građanima. Evo ja ovom prilikom upućujem sve one koji smatraju da im ja mogu pomoći u tom pravcu da mi se obrate, a ja ću činiti sve da to proslijedim nadležnim organima i da se brinem o sudbini onih pitanja i onih rješenja za koje ja preuzmem odgovornost.

Drugo, postavljam pitanje kao poslanik Evropskoj komisiji za ljudska prava:

- Da li je prekršeno moje pravo i to pravo da ne budem potčinjen i pravo slobode izražavanja kada mi je u ovom parlamentu naređeno da usvajam zakone bez prava na amandmane?

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Banjcu i dopredsjedavajući gospodin Ljubić.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi zastupnici.

Pitanje Vijeću ministara ili konkretno pitanje Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice:

- Šta je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice učinilo ili šta namjerava, ako nije do sada na zaštitu osnovnih ljudskih prava 60 do 70 tisuća malih štediša Hercegovačke banke čiji su štedni ulozi blokirani nepotrebno, kao i šta je učinila na zaštitu prava privatnih dioničara Hercegovačke banke?

- Također kako misli zaštitu pravo 300 djelatnika Hercegovačke banke i njihovo pravo na rad i šta misli učiniti na zaštitu prava 50 tisuća umirovljenika mirovinskog fonda u Mostaru čija su sredstva u iznosu od jedne i po mjesečne imovine blokirana na računima banke?

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se dopredsjedavajućem Ljubiću. Još poslanik Šarganović.

SEAD ŠARGANOVIĆ

Ja sam prošli put, cijeneći naše vrijeme i sve dao pitanja u pisanoj formi, nisam htio izaći čitati, nisam dobio odgovor, pa moram ponoviti.

Najava ukidanja carine u Bihaću, Izačiću je uzburkala tamo i privrednike i raju i narod i ostalo sve po redu. Postavi sam pitanje da mi se da odgovor – Da li je ta informacija tačna? U kojoj je mjeri tačna? Šta je bio osnov za takvu informaciju? Hoće li biti realizirana ili neće itd... Koje posljedice će ona po privredu tamo proizvesti? Prvo pitanje.

Drugo pitanje – Koliko je ukupno prikupljeno finansijskih sredstava po svim osnovama na toj carini od 95. do 2001.godini, možda do 2000., a koliko je na ostalim carinama uporedne pokazatelje, jer izgleda ona carina koja najbolje radi nju treba stamburati , a ostale pustiti?

Ovo što je kolega Banjac govorio za ovaj slučaj u Bihaću, ja mislim da je to vezano za raspravu.

SEAD AVDIĆ

Nemojte diskusija.

SENAD ŠARGANOVIĆ

Ja sam upoznat s tim i pokrenuli smo tu aktivnost da se to ne dešava.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Banjac nije vama postavio pitanja i nema razloga da odgovarate.

SEAD ŠARGANOVIĆ

Znam da nije meni postavio pitanje, ali bez obzira hoću da kažem da nije ovaj dobro igdje da se bilo koje pravo ugrožava.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šarganoviću i još imamo poslanika Bakovića, im i poslanik Bilbija, pa poslanik Kovačević.

MIRKO BAKOVIĆ

Gospodo zastupnici ja bih imao postaviti dva pitanja.

Naime, često mi kući dolazi materijal odavde nije na hrvatskom jeziku, a to treba biti, jer sam tamo ispunjavanju, davanju tih podatak naveo kojim bi jezikom htio da to bude. I mislim da bi o tome trebalo povesti računa, ne ovdje, ovdje je to sada na brzinu itd. sad to ne zamjeram. Međutim kada dođe određeno kući, mislim doma to bi trebalo da bude to.

I drugo, a vjerujte nisam ovo plagirao od gospodina Mariofila Ljubića, međutim isto tako malo bi o ovoj temi također nešto rekao, možda bi produbio slučaj Hercegovačke banke. Vi ste to vidjeli, odnosno čuli ste što je bilo. Ja neću sada ni da dajem neki komentar je li to bilo, ovako ili onako, što to uopće znači, ali ako mi

mislimo iskreno i dobrohotno moralno, da znamo šta to znači. I sad postavljam pitanje i vama, a smatram Bosnu i Hercegovinu kao takvu, bez obzira što nije Republika Bosna i Hercegovina, što nije monarhija Bosna i Hercegovina, ja ipak smatram državom koja je kompetenta u odnosu i na Federaciju i na Republiku Srpsku. Prema tome, potpuno je pravo da mi, ovi zastupnici imamo neke ovlasti ili neku moć da se upitamo za sve stvari kako stoje na području Bosne i Hercegovine. Prema tome upućujem ovo pitanje i vama i javnosti Bosne i Hercegovine, na kraju krajeva ako hoćemo ... – Što je s tom bankom? Što je sa dioničarima? Što je s tom imovinom, sa tim materijalnim dobrima? Je li to upropašteno i što to uopće znači u kontekstu naših želja da bude liberalizacija, da bude demokracija, da bude forma vladanja, da budemo u europskim standardima, da ponašamo fino, po nekom kodeksu itd. Šta to znači? Što će ti privatnici, dioničari koji su izgubili kapital, ili je to blokirano, ili umirovljenici koji tamo dva mjeseca ili tri tako reći ni 150 KM nisu dobili ? Što to sada znači? Tu su stvari inkokreto. Ja vas molim, hajde da rješavamo te stvari, ili bar kada zatalasamo u javnost da to ne može tako biti, da se mora nešto riješiti. Mi se spremamo u Evropu. Sve je to fino. I taj naš hod itd., ali evo šta se sad događa. I niko, ja sam slušao zastupnike u Federaciji, čak u Domu naroda i ne znam, da je to tako, da je to normalna stvar. A nije normalna stvar. I te kako nije normalna stvar. Čak ni kao igrokaz nije normalna stvar.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim pitanje. To su komentari koji idu ka amortizaciji slučaja. Poslanik Bilbija. Dobro. Poslanik Kovačević.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Dame i gospodo, javljam se u povodu izvještaja Ministarskog savjeta o 100 dana njegovog rada. Koliko sam ja pratio u sredstvima informisanja Ministarski savjet se jedino pohvali da je stavio u proceduru Izborni zakon. A meni koliko je poznato taj zakon je davno prije napisao OHR i oni su da li 2-3 člana dopunili, a cijela aparatura Ministarskog savjeta ispada da nije ništa, šta je drugo radila.

Pa ja postavljam pitanje – Šta je u prethodnih 100 dana učinio Ministarski savjet na poboljšanju standarda građana Bosne i Hercegovine? Mi smo ovdje poslanici ispred građana Bosne i Hercegovine, građani su nas birali i građani nas pitaju šta mi to ovdje radimo. Da li se mi ovdje samo nadmudrujemo ili mi u funkciji poboljšanja životnog standarda i poboljšanja smo ovdje ekonomije Bosne i Hercegovine. Ja koliko sam slušao, u njihovom izvještaju od 100 dana, oni se uopšte na to ne osvrću, a građani Bosne i Hercegovine, radnici Bosne i Hercegovine su na granici strpljenja itd. najvaljuju štrajkove, štrajkuju svaki dan itd. Prema tome ja bi molio da mi se na to pitanje odgovori.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kovačeviću. I na kraju poslanik Bilbija

ŽELJKO BILBIJA

Evo pri samom kraju sjednice, nemam poslaničkih pitanja, nego imam jedan konkretan prijedlog. S obzirom da su poslanička pitanja i odgovori pri kraju sjednice,

mislim da to nije dobro iz razloga što evo, čini mi se samo jedan član od Ministarskog savjeta prisutan. Mislim da bi bilo dobro da uvedemo u praksu za naredne sjednice da poslanička pitanja budu druga tačka dnevnog reda iza usvajanja zapisnika sa prethodne sjednice, te da se, pošto su tu prisutni na početku i članovi Savjeta ministara i sredstva informisanja, a često su pitanja od životnog i vitalnih interesa. Mislim da ovaj prijedlog možemo uvažiti.

SEAD AVDIĆ

Čekali smo dugo ovaj prijedlog. Hvala vam. Prenjet ćemo ga i voditi računa o tome.

Hvala vam na današnjem zasjedanju ovom 9. zasjedanju kada smo učinili jedan veliki posao.

Sjednica završila sa radom u 18 sati.